

KİM TAKAR SALATALIK KRAL'I Christine Nöstlinger

Cocuk Roman 4

KİM TAKAR SALATALIK KRAL'I

Yazan: Christine Nöstlinger Resimleyen: Gözde Bitir Sındırgı

Türkçe yayın editörü: Müren Beykan Almanca aslından Türkçeleştiren: Selahattin Dilidüzgün Redaksiyon: Mine Kazmaoğlu Son okuma: Hande Demirtaş

Özgün adı: Wir Pfeifen auf den Gurkenkönig Metin: © Beltz Verlag, Weinheim Basel Berlin Programm Beltz & Gelberg, Weinheim, 1972 Desenler: © Günişiği Kitaplığı, 2003

Türkçe yayın hakları: Günışığı Kitaplığı, 2003 Yayın hakları, Beltz & Gelberg Yayınevi'nden Onk Telif Hakları Ajansı aracılığıyla satın alınmıştır. Tüm yayın hakları saklıdır. Tanıtım için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir yolla çoğaltılamaz ve kullanılamaz.

> 1. baskı: Şubat 2003 14. baskı: Aralık 2010 Her baskı 2000'er adet yapılmıştır.

ISBN 978-975-6227-75-6

www.gunisigikitapligi.com

Kapak: Gözde Bitir Sındırgı Baskı öncesi hazırlık: Neslihan Özceylan Dizgi ve düzelti: Nermin Karamuti Renk ayrımı: Gezegen Grafik Baskı: Gezegen Basım

[Seyrantepe Mah. Nato Cad. 19 Käğıthane 34418 İstanbul (0212) 325 71 25]

Günışığı Kitaplığı bir Mia Organizasyon Restorasyon Yayıncılık Ltd. Şti. kuruluşudur. Sertifika: 1206-34-12439

Profilo Plaza, Cemal Sahir Sok. 26/28 B3 Mecidiyeköy 34387 İstanbul Telefon: (0212) 212 99 73

> Faks: (0212) 217 91 74 E-posta: info@gunisigikitapligi.com

Christine Nöstlinger

Günümüzün tartışmasız en çok sevilen çocuk ve gençlik kitapları yazarlarından biri olan Nöstlinger, 1936'da Viyana'da doğdu. Çocukluğu, iki yaşındayken Hitler ordusunun işgali altında kalan Avusturya'da bodrum sığınaklarında geçti. Bomba isabet eden evlerinin enkazından iki kez sağ olarak çıkarıldı. Ancak dokuz yaşındayken, Kızıl Ordu Viyana'ya girdiğinde bodrum yaşamından kurtulan Nöstlinger, Viyana Uygulamalı Sanatlar Akademisi'nde öğrenim gördü. 1950'lerin sonunda evlenip iki kız çocuğu sahibi olduktan bir süre sonra, kitap resimlemeye karar verdi. İlk kitabı Alev Saçlı Çocuk (Die feuerrote Friederike) çizimleriyle değil, yaratıcı öyküsüyle ilgi çekince de, resimlemeyi bırakıp yazmaya başladı.

Kendisi, yazma konusunda "tembel" olduğunu ileri sürse de, Nöstlinger, son otuz yıl içinde yüzün üstünde kitabı ve sayısız makalesi yayımlanmış çok üretken bir yazar. Çocuklara ve gençlere yazmanın yanı sıra yetişkinlere de, özellikle Viyana lehçesinde şiirler ve öyküler kaleme alıyor. Çeşitli gazete ve dergilerle Avusturya Radyosu için çalışıyor. Günümüz dünya çocuk edebiyatının klasikleri arasında sayılan *Kim Takar Salatalık Kral'ı* ile 1973'te Alman Gençlik Edebiyatı Ödülü'nü kazanan yazar, pek çok ödülün yanı sıra 1984'te uluslararası Hans Christian Andersen Ödülü'nü ve 2003'te de uluslararası Astrid Lindgren Edebiyat Ödülü'nü aldı. Yabancı düşmanlığına karşı etkin bir sosyal örgütlenmeye destek veren Nöstlinger, genellikle orta halli aile çocuklarının gündelik yaşamlarını ele aldığı kitaplarında, geleneksel aile yapısını ve okul kurumunu esprili bir üslupla eleştiriyor.

Günışığı Kitaplığı'nda Christine Nöstlinger kitapları:

ILK KİTAPLAR

Küçük Korsan İşbaşında (2. baskı: 2010) Alev Saçlı Çocuk (1 ve 2. baskılar: 2010)

Mini Dizisi

Mini ve Mırnav Kedi (6. baskı: 2010)

Mini Denizde (5. baskı: 2010) Mini ve Doğum Günü Partisi (5. baskı: 2010)

Asi i Kin ni D. II isisa I. I. 2010)

Mini Küçük Dedektif (5. baskı: 2010) Mini ve Yılbaşı Armağanları (5. baskı: 2010)

Mini Kayak Tatilinde (4. baskı: 2010)

ÇOCUK ROMAN

Kim Takar Salatalık Kral'ı (14. baskı: 2010)

Konrad ya da Konserve Kutusundan Çıkan Çocuk (14. baskı: 2010)

Konuk Değil Baş Belası (15. baskı: 2010)

Lollipop (10. baskı: 2010)

Susi'nin ve Paul'ün Gizli Günlükleri (8. baskı: 2010) Aklından Düşünceler Geçen Çocuk (4. baskı: 2010)

GENC ROMAN

Hadi Ama Baba! (10. baskı: 2010)

İşte Şimdi Hapı Yuttum! (7. baskı: 2010)

Arkadaş Dümeni (8. baskı: 2010)

Kâğıt Uçakla Gizli Gizli Macera (4. baskı: 2010)

KiM TAKAR SALATALIK KRAL'I

Christine Nöstlinger

Türkçesi Selahattin Dilidüzgün

Yabancı Adların Okunuşu

Christine Nöstlinger (Kristine Nöstlinger)

Alex (Aleks)

Androsch (Andros)

Anni Westermann (Anni Vesterman)

Bauer (Bağver)

Berger (Berger)

Berti (Berti)

Binder (Binder)

Birninger (Birninger)

Böck (Bök)

Deiks (Dayks)

Doukoupil (Dukopil)

Dvorak (Dvorak)

Erich (Erih)

Feix (Fayks)

Friedl (Frid1l)

Hans (Hans)

Haslinger (Haslinger)

Hawlica (Havlika)

Herbert (Herbert)

Hogelmann (Hogelman)

Huber (Huber)

Hubert (Hubert)

lo (Co)

Josef (Yozef)

Juliet (Julyet)

Kasparek (Kasparek)

Klara (Klara)

Kumi-Ori (Kumi-Ori)

Kurti (Kurti)

Lawuga (Lavuga)

Livka (Livka)

Martina (Martina)

Meissl (Maysıl)

Michl (Mihil)

nicin (winni)

Niki (Niki)

Novotny (Novotni)

Romeo (Romeyo)

Rudolf (Rudolf)

Schestak (Şestak)

Schubert (Subert)

Slawik (Slavik)

Spiel (Spiil)

Stanek (Stanek)

Titus (Titus)

Treppelid (Treppelid)

Wolfi (Volfi)

Wolfgang (Volfgang)

Öngö≱

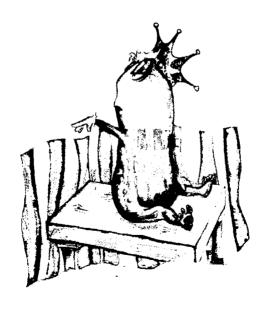
Büyükbabam içimişden birinin bu öyküyü yaşması gerektiğini söyledi. Büyükbabam haklı.

Martina, yaşarım dedi;
ama simdiye değin yaptığı tek sey
bir paket pembe kâğıt ile
yesil renkli bir daktilo seridi almak oldu.
Yaşmaya henüş başlayamadığını, cünkü
bu öykü için plan yapmanın
cok güç olduğunu söylüyor.
Dilbilgisi öğretmeninin dediğine göre,
doğru planlama her seyi belirliyormus.

Plan milan umrumda değil benim!
Ayağım alçıda olduğu için
yüzmeye gidemeyeceğime göre,
ben de yazmaya başlıyorum işte.

1

Ailemişi tanıtıyorum. Birdenbire mutfaktan gelen ses. Başyaşarın hiç ilgisini çekmiyor. Üstelik, beş fotoğraf makinesinin de öyle.

slında olay çok önceleri başlamış. Ama biz geçen Paskalya'daki pazar günü kahvaltısında fark edebildik. Önce korkunç bir ses geldi. Ben, mutfakta bir şey devrildi sandım. Annem bakmaya gitti, ama geri geldiğinde titriyordu ve biz..

Pekâlâ, sanırım önce biz kimiz, onu anlatmam gerek. Biz; dedem ve annem ve babam ve Martina ve Niki ve benim. Büyükbabam neredeyse yetmiş yaşında ve geçirdiği son felçten sonra ayağı biraz aksıyor, ağzı da biraz çarpık. Ama o çarpık ağzıyla bile hâlâ bir sürü doğru dürüst şey söyleyebiliyor! En azından ağzı yerinde olan birçok insandan daha aklı başında konuşuyor. Büyükbabam, babamın babası.

Babam kırk yaşlarında ve bir taşıt sigorta şirketinde bölüm şefi, ama çok küçük bir bölümün şefi. Annem, onun şirkette en fazla üç kişiyi azarlayabildiğini söylüyor. Herhalde bu yüzden evde çok bağırıyor, diyor büyükbabam.

Kim Takar Salatalık Kral'ı

Annem de kırk yaşında. Ama çok daha genç gösteriyor. Saçları sarıya boyalı ve yalnızca elli kilo. Çoğunlukla neşelidir. Ama bazen kızar ve bizim için hizmetçilik yaptığını, yeniden çalışmaya başlayacağını, o zaman günümüzü göreceğimizi söyleş

Martina lise ikiye gidiyor. İnce, uzun boylu; saçları da sarı. Ama onunkiler gerçek sarı. Gözleri pek iyi görmüyor, çünkü kâkülleri görüşünü kapatıyor. Sınıfındaki Berger Alex'i seviyor. Babam, Alex'in saçları uzun diye kızıp duruyor. Annem ise, bunun önemli olmadığını, Alex'e rağmen Martina'nın sınıf birincisi olduğunu ve insanın ilk aşkıyla evlenmediğini söylüyor. Martina kendi sınıfındaki kızlarla karşılaştırıldığında hiç de öyle kaz kafalı sayılmaz.

Niki bizim küçük erkek kardeşimiz. Ona çoğu zaman Nik derim. Şu sıralar okulda –üç yıldır zaten bildiği halde– iki kere ikinin kaç ettiğini öğreniyor. Onun yüzünden daha geçenlerde büyük bir patırtı yaşadık; Çünkü, matematik dersinin ortasında ayağa kalkıp, "Hoşça kalın!" dedikten sonra sınıftan çıkıp gitmiş. Ama eve dönmeyip, şu bizim yaşlı marangoz Hubert'in yanına gitmiş ve yerdeki talaşları süpürmüş. İlerde marangoz olmak istiyor. Öğretmeni anneme telefon ederek, Niki'nin Hal ve Gidiş' ten sekiz alacağını söylemiş.

Benim adım ise Wolfgang, on iki yaşındayım. Orta ikiye gidiyorum. Martina'nın dediğine göre, "iflah olmaz"

bir görünüşüm varmış. Nasıl olsa istediğim gibi görünmeme izin verilmeyeceğine göre, nasıl olduğum hiç umurumda değil. Bu yüzden, beş bin şiline mal olmasına rağmen, dişlerimi düzeltmeye yarayacak teli de takmıyorum. Çünkü artık ön dişlerimi bile umursadığım yok. Şimdiye değin oldukça iyi bir öğrenciydim. Ama Haslinger, bizim sınıf öğretmenimiz oldu olalı, bana taktı. Matematikten de, coğrafyadan da durmadan ikileri çakıyor bana. En çok yüzmeyi seviyorum; Yüzme Kulübü'ne de üyeyim. Antrenörümüz, eğer çok çalışırsam, iki yıl içinde sırtüstü yüzme dalında bölge gençler şampiyonu olabileceğimi söylüyor.

Bahçe içinde bir ev satın aldık. Üç yıldır burada oturuyoruz. Annem, evin borçlarını ödeyene kadar babamın yaşlı bir moruk olacağını söylüyor. Bu nedenle tasarruf yapmamız gerekiyor ve büyükbabam da emekli aylığından bize pabuç ve pantolon, Martina için de elbiseler alıyor. Bu bizim işimize geliyor; çünkü, bir svetşörtün önünde kırmızı-mavi-beyaz çizgiler bulunmasını ya da Muhammed Ali'nin resminin basılı olmasını hiç önemsemez büyükbabam. Ayrıca, büyüyünce de giyelim diye pantolonları üç numara büyük almaz Geçen yaz Martina'ya dantel bir bikini almıştı. Anlaşılan biraz içini gösteriyordu. Babam çok kızmış, "Oldu olacak bizim kız ortalıkta çıplak dolaşsın bari!" diye söylenmişti. Büyükbabam da kikirdeyerek, "Nihayet oğlum aklı başında bir

laf etti!" demişti. Babam buna deliler gibi sinirlenmiş, ama bizim yanımızda büyükbabamla kavga etmek istemediği için hiçbir şey söylememişti. Doğruca mutfağa annemin yanına gidip, ona söylenmişti; ancak annem de, artık bütün kızların böyle bikiniler giydiği karşılığını vermişti. Bizden yeterince söz ettim. Sanırım yine Paskalya' daki o pazar gününe dönebilirim.

Evet, o gün, yani geçen yıl Paskalya'daki pazar günü kahvaltıdayken, annem mutfaktan dışarı çıktığında her yanı tir tir titriyordu. O kadar çok titriyordu ki, Martina korkudan Paskalya yumurtasını kahve fincanının içine düşürdü.

Büyükbabam, "Neyin var, gelinim?" diye sordu. (Bü-yükbabam anneme hep "gelinim" der.) Sonra bir patırtı daha duyuldu ve babam, "Niki, kes artık!" diye bağırdı.

Ne zaman gürültü patırtı olsa, "Niki, kes artık!" der babam. Bunda çoğunlukla da haklıdır; ama bu kez gürültüyü yapan Niki değildi, çünkü ses yine mutfaktan gelmişti. Niki ağlamaya başlayarak, bir şey yapmadığını söylüyor; Martina kahvesinin içinden yumurtasını çıkartmaya uğraşıyordu. Annem de hâlâ titreyerek, "Mutfakta... mutfakta...," diyordu. Hepimiz bir ağızdan mutfakta ne olduğunu sorduk. Ama annem ne olduğunu söyleyemiyordu. Büyükbabam kalkıp, mutfağın kapısına doğru yürüdü. Martina, Niki ve ben de onu izledik. İçimden, ya bir su borusu patlamış ya da ocağın arkasından bir fare veya

iri bir örümcek çıkmıştır, diye geçiriyordum. Çünkü annem bunlardan çok korkar. Ama ne su borusu patlamıştı, ne fare vardı, ne de örümcek. Hepimiz mutfağa ağzımız açık bakakaldık. Arkamızdan gelen babam da.

Mutfak masasının üstünde, aşağı yukarı yarım metre boyunda biri oturuyordu. Şayet gözleri, burnu, ağzı, kolları ve bacakları olmasa, insan onu rahatlıkla büyük ve kalın bir salatalık ya da orta büyüklükte ince bir kabak sanabilirdi. Başında bir taç vardı. Hem de altın ve çevresi değerli kırmızı taşlarla süslü bir taç. Ellerinde beyaz eldivenler vardı ve ayak tırnakları da kırmızı ojeliydi.

Bu taçlı-kabak-salatalık-şey bize doğru hafifçe eğildikten sonra, incecik bacaklarını üst üste attı ve kalın sesiyle, "Bizim adım İkinci Kral Kumi-Ori; Treppelid'lerden!" diye konuştu.

Ondan sonra olanları tam tamına anlatamayacağım, çünkü şu salatalıkımsı-kabaktan o kadar korkmuştum ki, diğerlerinin neler yaptığına pek dikkat edemedim. Yok artık, bu kadarı da olmaz demek, aklımın ucundan bile geçmedi. Amma da matrak görünüyor, diye de düşünmedim. Hiçbir şey düşünemedim. Hiçbir şey. Arkadaşım Huber Jo böyle durumlarda hep, "Bunun beyni durmuş!" der.

Yalnızca babamın üç kez "hayır" dediğini hatırlıyorum. Birincisinde çok yüksek sesle, ikincisinde normal, üçüncüsünde de çok alçak bir sesle. Babam her zaman,

hayır diyorsam hayır demektir der; ama anlaşılan bu kez kendi hayır'ı ona da pek yeterli gelmemişti Salatalıkımsı-kabak masanın üstünde oturup duruyordu. Ellerini salatalık karnı üstünde kavuşturup, "Bizim adım İkinci Kral Kumi-Ori; Treppelid'lerden!" diye tekrarladı.

Şoktan ilk kurtulan büyükbabam olmuştu. Kumi-Ori Kralı'nın yanına giderek eğildi ve ona, "Sizinle tanıştığıma memnun oldum. Benim adım Hogelmann. Ben bu evdeki büyükbabayım," dedi.

Kumi-Ori sağ kolunu ileri uzatıp, elini dedemin burnunun altına doğru tuttu. Büyükbabam eldivenli bu ele bakakalmış, ama Kumi-Ori'nin ne istediğini anlayamamıştı. Annem, belki elinin acıdığını ve sarılması gerekti-

Annem, belki elinin acıdığını ve sarılması gerektiğini filan düşündü. Annem zaten her zaman birilerinin sargıya veya pudraya ihtiyacı olduğunu ya da göğsüne havlu falan konulması gerektiğini düşünür.

Oysa, Kumi-Ori sargı filan istemiyordu; eli de son derece sağlıklıydı. Eldivenli elini büyükbabamın burnuna doğru uzatarak, "Biz her zaman elimizin öpülmesine alışık!" diye hayıflandı.

Büyükbabam ona, kesinlikle Kumi-Ori'nin elini öpmeyeceğini, öpse öpse hoş bir bayanın elini öpebileceğini, Kumi-Ori'nin de hoş bir bayan olmadığını söyledi.

Kumi-Ori'nin o salatalık yeşili cildi üstünde balkabağı sarısı benekler oluştu ve sinirli sinirli, "Bize ekse-

lans diye hitap etmek!" dedi. Büyükbabam tıpkı tahammül edemediği kişilere baktığı gibi baktı salatalık krala. Bunun üzerine, salatalık kral söylenmeyi kesti. Başındaki tacı düzeltti ve, "Biz isyankâr halk tarafından kovuldu. Biz geçici sığınma talep ediyor!" dedi.

Sonra da, "Biz bu kadar olaydan çok yorgun!" diye ekledi

Daha sonra esnedi, kırmızı düğmemsi gözlerini kapattı, büyükbabamın televizyon karsısında uyuyakalınca yaptığı gibi, başı öne doğru düşmeye başladı. Bir yandan da, "Biz örtülmek ve bir de yastık istiyor!" diye mırıldandı.

Niki kosarak odasına gitti ve sepetten yapılmış, eski bebek arabasını getirdi son hızla. Martina da bebek arabasının içinde hiç işi olmayan ıvır zıvırı boşalttı: Kurumuş bir dilim yağlı ekmek, üç spor torbası, çürümüş bir salatalık turşusu, Nik'in bir çorap teki. Tanrı'ya şükür bir de benim, üç haftadır deliler gibi aramadığım delik bırakmadığım, öğrenci kimliğim çıktı. Erik çekirdeklerini ise arabanın içinde bıraktı Martina.

Kumi-Ori Kralı'nı tam düşecekken tuttum; yoksa, uykuya daldığı için az kalsın masadan aşağıya düşecekti. Cok tuhaf bir histi -tıpkı naylon torbadaki hamur gibiydi. Tüylerim diken diken oldu. Uyuyan Kumi-Ori'yi bebek arabasına yatırdım; annem de onu bulaşık beziyle örttü. Değerli taşlarla süslü tacı da derin dondurucuya koydu.

Nedense bu hiçbirimize tuhaf gelmedi. Hepimizin ne kadar şaşkın olduğunu gösterir bu.

Aramızda yalnızca Nik şaşkın değildi. Ama o hiçbir şeyi yadırgamaz zaten. Yatağının altında altı aslan, bir fil ve on tane de cücenin yaşadığını söyler durur. Eğer insanın yatağının altında cüceler varsa, öyle Kumi-Ori'lere filan da şaşırmaz elbette.

Nik bebek arabasını verandaya çıkartarak, yanı başına oturdu ve o kabakımsı adama, "Uyusun da büyüsün...," diye ninni söylemeye başladı.

Kral İkinci Kumi-Ori, bütün Paskalya pazarı boyunca uyudu. Sakin ve düzenli olarak horluyordu. Babam, her zaman okuduğu gazeteye telefon etti. Ama gazeteci filan bulamadı, çünkü Paskalya'ydı. Yalnızca kapıcıyla konuşabildi; o da, babamın anlattıklarına gülüp, bu masalı gelecek I Nisan'a saklamasını söylemiş.

Babam da, "Bu sizin yaptığınıza açıkça terbiyesizlik denir. Bunu pahalıya ödeyeceksiniz!" diye gürledi.

Sonra ahizeyi çarparak yerine koydu: Hemen gazete başyazarını evinden arayacağını söyledi; çünkü, en alttaki yerine, doğrudan en üsttekiyle konuşmak her zaman daha iyi sonuç verirmiş.

Ben ona gazeteyi getirmek zorunda kaldım; Martina da Doukoupil'in iki "ou"yla yazılıp yazılmadığına bakmak zorunda kaldı. Çünkü başyazarın adı buydu.

Babam daha sonra telefon rehberini açıp aramaya

basladı; ancak, on tane Josef Doukoupil vardı. Birinin yanında terzi, birinde ihracatçı, birinde kuaför, birinde de doktor yazıyordu. Doukoupil'lerin ikisi Simmering'de oturuyordu. Babam aradığının bunlar olamayacağını, çünkü orada yalnızca işçilerin oturduğunu söyledi. Sonra diğer dört numarayı aradı. İkisi hiç cevap vermedi. Birine bir kadın çıktı ve Josef Doukoupil'in oğlu olduğunu, ama balığa gittiğini; başyazar olsaydı hiç de fena olmayacağını, ama ne yazık ki, barın birinde piyanistlik yaptığını anlattı babama. Doğrusu, Doukoupil adına kayıtlı son numaraydı ve adam da evdeydi. Babam ona Kumi-Ori hakkında her şeyi aktararak, bize hemen bir muhabir ve fotoğrafçı yollamasını, bunun müthiş bir olay olacağını anlattı. Ancak başyazar da, az önceki kapıcı gibi hiç inanmamıştı babama. Babamın yüzü öfkeden bembeyaz oldu ve ahizeyi yerine koydu.

"Ne dedi ki?" diye soran büyükbabam bir yandan da sırıtıyordu.

Babam bunu ona çocukların yanında söyleyemeyeceğini, çünkü adamın çok kaba laflar sarf ettiğini söyledi. Ancak, başyazar telefonda öyle yüksek sesle bağırmıştı ki, hepimiz duymuştuk zaten.

Büyükbabam sinirlenmiş gibi yaparak, bu kadar saygın bir gazeteden, bu kadar saygın bir adamın, bu kadar terbiyesiz laflar edebileceğine inanamadığını söyledi. Ama aslında pek sinirlenmemişti. Yalnızca babamı kızdırmak Kim Takar Salatalık Keşl'ı

istiyordu. İkisi, okudukları gazeteler yüzünden durmadan tartışırlar. Babam büyükbabamın beğenmediği bir gazeteyi, büyükbabam da babamın tahammül edemediği bir tanesini okur çünkü.

Bunun üzerine annem, büyükbabamın gazetesini aramak istedi; ama babam da, büyükbabam da buna karşı çıktılar. Büyükbabam, onun gazetesinin, kovulmuş bir salatalık hakkında yazı yazmaktan çok daha önemli işleri olduğunu bildirdi.

Bütün bu telaş arasında annem etleri kızartmayı tamamen unutmuştu. Fırını yakmadığı için, öğlen olduğu halde etler hâlâ çiğ ve soğuktu. Bir önceki günden kalan patates salatasıyla sucuk ekmek yedik.

Babamın beş tane fotoğraf makinesi var. Fotoğraf makineleri onun hobisidir. En yenisi de, fotoğrafı çektikten otuz saniye sonra, basılmış renkli resmi çıkartanlardan. Babam o makineyi alıp, sessizce verandaya çıktı ve Kumi-Ori'nin fotoğrafını çekti. Şu başyazara Kumi-Ori'nin resmini göndermek istiyordu. Ama fotoğrafta Kumi-Ori filan yoktu. Yalnızca bir bebek arabasıyla verandadaki masanın bacağı görünüyordu. Babam bir kez daha denedi. Ardından bir daha. Her seferinde fotoğrafta boş bir bebek arabası çıkıyordu. Leica marka makinesini, Rollei-Flex'i ve japon makinesini getirerek, uyuyan Kumi-Ori'nin deliler gibi fotoğraflarını çekti. Hem flaşlı, hem flaşsız çekti. Hem renkli, hem siyah-beyaz film kullandı.

Christine Nöstlinger

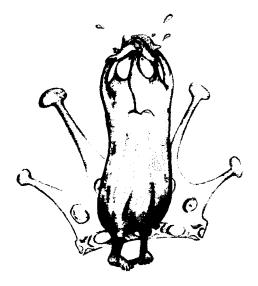
Hem 9 mm'lik, hem 23 mm'lik filmlerle çekti. Daha sonra çamaşır odasında filmleri yıkayıp, birer tane tab etti, büyüttü. Ne kadar büyütürse büyütsün, fotoğrafların hiçbirinde Kumi-Ori'nin görüntüsü çıkmıyordu.

Akşam olduğunda babamın elinde, boş bebek arabasıyla masa bacaklarının göründüğü, bir çamaşır sepeti dolusu resim oldu.

Büyükbabam, Kumi-Ori'nin fotoğrafı çekilemeyen bir şey olduğunun anlaşıldığını söyledi. Annem de, "Bu durumda gazeteleri ya da televizyonu aramamıza gerek yok. Eğer fotoğrafı verilemiyorsa, bir sansasyon kamuoyunun ilgisini çekmez," dedi.

2

Kral taclarının ne işe yaradığı. Kilerlerin yalnıxca patates depolamaya yaramadığı. Ailemin yine aynı düşünceyi paylaşmadığı da ortaya çıkıyor.

kşam yemeği sırasında Kumi-Ori hâlâ uyuyordu. Biz de yemekten sonra televizyondaki polisiye diziyi izledik. Babam, bebek arabasında uyuyan konuğumuzdan dolayı o denli şaşkındı ki, polisiye diziyi izlememizi yasaklamayı tamamen unutmuştu. Dizideki komiser, kanala girip hırsızı kovalayabilmek için kanalın kapağını açtığı anda, verandada bebek arabası sallanmaya başladı. Salatalık Kral uyanmıştı. Niki arabayı oturma odasına getirdi. Büyükbabam da televizyonu kapattı.

Kumi-Ori, "Bizim taçım nerdeler! Bizim ihtiyacım var o taca!" diye bağırmaya başladı. Bir yandan da telaşla başını yokluyordu.

Önce tacın nerede olduğunu anımsayamadık. Ama sonra Niki, annemin şaşkınlık içinde, tacı derin dondurucuya koyduğunu hatırladı. Gidip tacı getirdi. Ama taç buz gibi soğuktu. Martina, tacını taktığında Kumi-Ori avazı çıktığı kadar bağırmaya başladı. Babam tacı çakmağıyla ısıttı, ama bu kez de çok fazla ısınmıştı.

Bütün bu süre içinde Salatalık Kral, o taca hemen gereksinimi olduğunu, taçsızken kendini çıplak hissettiğini, onsuz ne düşünebildiğini ne de yaşayabileceğini hiç durmadan yineleyip durdu. Sonunda taç, kral hazretlerinin salatalık kafası için uygun ısıya ulaşmıştı. Kumi-Ori tacını taktı ve babamın televizyon izlerken oturduğu koltuğa tırmandı. Bacak bacak üstüne atarak, ellerini göbeği üstünde kavuşturdu ve babama, "Sen çok mu hayret şaştınız? Bizim kim olduğumu ve bizim burada ne yaptığımı, ne istediğimi biz anlatayım mı?" diye sordu.

Babam evet anlamında başını salladı.

Martina da, "Neden durmadan 'biz' deyip duruyor. O burada tek başına!" diye sordu.

Babam bunun majesteleri kral için bir çoğul biçimi olduğunu anlattıysa da, Martina bir türlü anlayamadı.

Annem de, "Bir kral sıradan insandan fazla bir şeydir. Bu yüzden, 'ben' yerine 'biz' diyor. Bizler de ona 'sen' yerine 'siz' deriz, o da sıradan insanlara 'sen' yerine 'o' der!" diye açıklamada bulundu.

Martina da, ben de hâlâ anlayamamıştık. Büyükbabam kulağımıza, "Aptal olduğu için öyle konuşuyor!" diye fısıldadı.

İşte, bunu Martina da, ben de anladık.

Kumi-Ori boğazını temizledikten sonra anlatmaya koyuldu. Konuşma biçimi çok farklı olduğu için, anlattıkları epeyce uzun sürdü. Konuşması da çok güç anlaşılıyordu. Elbette bizim de birçok sorumuz oldu. Ama, vakit gece yarısı olduğunda, her şey hemen hemen açıklığa kavuşmuştu.

Evet, İkinci Kral Kumi-Ori bizim kilerden, yani alttaki kilerden gelmiş. Bizim evde iki kiler var. Üst kilere patatesleri, kış armutlarını, reçel kavanozlarını koyarız. Nik'in üç tekerlekli bisikleti de orada durur. Ayrıca, büyükbabamın alet takımları ve alttaki kilere inen kapı da buradadır elbette. Bu kapı açıldığında, alt kilere doğru dik bir merdiven iner. Babam bu merdiveni kullanmayı kesinlikle yasakladı bize. Oysa, çok da tehlikeli değil. Yalnızca biraz nemli ve kaygan, o kadar. Evi almadan önce içini gezerken, babam bu merdivenden kayıp ayağını burkmuştu. O ayağını burktuğu için, bizim bodrumdaki kilere inmemiz yasaklandı. Yoksa, kilerde Kumi-Ori' lerin olduğunu çoktan fark ederdik herhalde.

Demek ki, Kral Kumi-Ori; bizim alttaki kilerde, kiler hizmetkârları, kiler soytarıları ve artık onun tebası olmak istemeyen halkıyla birlikte yaşıyormuş. Salatalık Kral bize, gerek kendisinin, gerekse kiler hizmetkârlarının ve kiler soytarılarının halka karşı son derece iyi, sevecen ve güleryüzlü davrandıklarını anlattı. Ancak halk çok nankör olduğu için isyan çıkarmış. Kiler hizmetkârları ve soytarıları kaçıp gifrnişler. Korkudan o kadar hızlı kaçmışlar ki, Kral Kumi-Ori'yi bile beklememişler. Bütün bunlara neden olan da, kötü bir kiler hizmetkârıymış. Hep biraz tuhaf-

Will make mild

Kim Takar Salatalık Kral'ı

mış o zaten. Halkı kışkırtan o olmuş. Herkes tarafından terk edilen Kumi-Ori ise bizim mutfağa gelerek sığınacak bir yer aramış.

Ayrıca Kumi-Ori, halkının bu hafta içinde mutlaka gelip onu geri götüreceğini, onsuz var olamayacaklarını anlattı bize.

"Halkınız, Majesteleri olmadan neden var olamaz peki?" diye sordu büyükbabam.

"Çünkü, onlar bir şey bilmez, aptaldır ve ne yapacaklarını söyleyecek birine gereksinimleri vardır!" diye yanıtladı Salatalık Kral.

"Demek öyle, demek çok aptallar!" dedi büyükbabam "Peki, neden aptallar?"

Kumi-Ori salatalık omuzlarını silkti.

"O zaman sevgili Majeste Hazretleri, halkınızın neden bu kadar aptal olduğunu ben size anlatayım!" diye bağırıp, koltuğunda eğilerek selam verdi büyükbabam.

"Baba, lütfen!" diye bağırdı babam. "Bu hiç de önemli değil! Yine nutuk çekmeye başlama ne olur?"

Annem de ona, siyaset yüzünden bu kadar sinirlenmemesi gerektiğini, kalbi için hiç de iyi olmayacağını anımsattı. Daha sonra Kumi-Ori, bütün eski evlerin kilerlerinde salatalık-kabak insanlar yaşadığını ve bunların hepsinin de birer salatalık-kabak-kralı bulunduğunu anlattı bize. Hatta, eski büyük konaklarda salatalık imparatorlar bile varmış. Ama, son zamanlarda orda burda halkın asileşerek darbe yaptığına rastlandığını söyledi.

Büyükbabam da ona, buna darbe değil, devrim dendiğini bildirdi.

"Hayır hayır!" dedi Kumi-Ori. "Darbe yapıyorlar! Darbe! Darbe!"

Büyükbabam yine, "Devrim!" diye gürlerken, Kumi-Ori de, "Darbe Darbe! Darbe!" diye bağırıyordu.

O sırada babam lafa karışarak, "Kahretsin, ikisi de aynı şey," dedi.

Martina da, "Eğer, askerler gelip parlamentoyu kapatır ve kendilerine karşı olanları hapse atarlarsa, gazeteler de istediklerini yazamazlarsa, buna darbe denir. Ama eğer halk; kralı yerinden atar da, parlamentoyu açar ve seçimlerin yapılacağını ilan edip, herkesin gazetelerde istediğini yazmasına izin verirse, buna da devrim denir!" dedi

Babam, bu saçmalığı nereden öğrendiğini sordu Martina'ya. O da bunun saçmalık olmadığı yanıtını verdi. Eğer Martina bunları son tarih sınavında bilmiş olsaymış, iyi yerine pekiyi alabilirmiş, babam, yeni tarih öğretmenine ilk fırsatta haddini bildireceğini söyledi. Kumi-Ori de ona hak verdi.

Gece yarısı olduğunda Kumi-Ori yine uykusunun geldiğini, ama halkının onu izleyip bulacağından korktuğu için asla bir odada yalnız başına yatamayacağını bildirdi. Ayrıca, çok gıcırdadığı için bebek arabasında da

Kim Takar Salatalık Kral'ı

uyuyamazmış. Sesler yüzünden uyanıp korkabilirmiş çünkü.

"Biz sizden birisiyle aynı yatakta uyuyacak!" dedi.

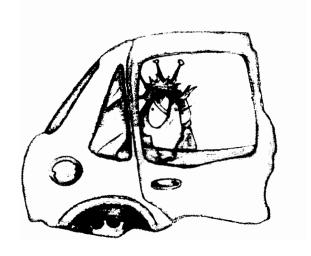
"Benimle yatamaz!" diye bağırdım, çünkü Salatalık Kral'ın tıpkı hamur gibi olduğunu anımsamıştım ve bir hamurla aynı yatakta yatmaktan hiç hoşlanmam.

O sırada babam, Kumi-Ori'nin kendisiyle yatabileceğini söyledi. İşte bu, çok tuhaf bir şeydi. Ama bundan da tuhafı, babamın bunu söyleyiş biçimiydi; çünkü babam, "Majesteleri, benim yatağımda huzur içinde istirahat edebilirler. Majesteleri uykudayken, ben nöbet tutarım!" demişti.

Üstelik, bunları söylerken hiç gülmemişti. Onun Salatalık Kral'la dalga geçmediğini fark ettim.

Akron, Lolkula dilenghen izin Karkupa 3

Babamın odasında gördüklerimi anlatıyorum. Babam kahvaltıda hic kimsenin yiyemeyeceği bir şey istiyor. Ve bir gelenek birdenbire nasıl yıkılıyor?

askalya'nın pazartesi sabahı erkenden uyandım. Nik hâlâ uyuyordu. Martina ile annemin yattığı odanın kapısını dinledim. Ses seda çıkmıyordu. Ama, babamın odasından iki kişinin yüksek perdeden horlama sesleri duyuluyordu. Dikkatlice kapıyı açtım. Yatakta babam ve Salatalık Kral yanak yanağa vermiş uyuyorlardı. Süslü taç yorganın üstünde duruyor; babam da, Kumi-Ori de birer elleriyle tacı sımsıkı tutuyorlardı. Kapıyı yavaşça kapayıp, mutfağa gittim.

Büyükbabam mutfaktaydı. Bir bardak süt içmiş, pasta tabağında arta kalmış mozaik pasta kırıntılarını yiyordu.

"Babam ve Salatalık Kral birlikte yatıyorlar, tıpkı, tıpkı..," dedim. Tıpkı ne gibi olduğu bir türlü aklıma gelmedi.

Devamını büyükbabam getirdi: "Tıpkı sevgililer gibi mi?"

Evet anlamında başımı salladım; büyükbabam derin derin içini çekti.

Ben de kendime bir bardak süt koydum, büyükbabam pasta kırıntılarını benimle paylaştı. O kahverengileri, ben de sarıları yiyordum. İkimiz de gözümüzü pasta tabağına dikmiş, pasta kırıntısı topluyorduk. Büyükbabam ara sıra, "Güzel, güzel!" diye mırıldanıyordu.

Ama bu, büyükbabamın, bir şey hakkında iyi düşündüğünü değil, tam tersini gösterir.

"Sen ona tahammül edebiliyor musun?" diye sordum büyükbabama.

"Kime?" diye sordu büyükbabam, ama kimden söz ettiğimi çok iyi biliyordu.

"Şu salatalık kafalı hazretten söz ediyorum işte," diye karşılık verdim.

Büyükbabam, "Hayır," dedi.

O sırada mutfağa annem geldi. Saçını bigudilerle sarmıştı ve yanağının orta yerinde kocaman kırmızı bir yara izi vardı. Aslında yara izi değil, bir bigudinin iziydi. Bütün gece bigudinin üstüne yatmış olmalıydı. Bir eliyle yanağındaki izi ovalarken, bir eliyle de kahve hazırlıyordu.

Ne biz anneme günaydın dedik, ne de o bize. Ama bu hep böyledir. Annem sabahleyin kahvesini içmeden, onunla asla konuşmamak gerekir. Kendisi de kahvesini içmeden hiç konuşmaz.

Annem kahveyi hazırlamış, ilk yudumu içmişti. Bize, "İyi Paskalya pazartesisi," diledi. Bunu söylerken hâlâ yanağındaki izi ovuşturuyordu. Sonra da, "Bu gece saçma

sapan bir düş gördüm!" diye mırıldandı.

Æğer, salatalık ülkesinden gelen taçlı birini gördüysen, hiç merak etme, düş filan değildi!" dedim ona.

"Tüh!" dedi annem. Kahvesini durmadan karıştırıyordu; oysa, kahvesini her zaman şekersiz ve sütsüz içtiği için buna gerek yoktu. Uzun bir süre öylece yerimizde oturduk. Annem fincanını karıştırdı, ben ve büyükbabam da tabaktaki kırıntıları cımbızlayıp durduk.

Derken Nik geldi. Annem sabahları çok yavaş düşündüğü, çevresindekilere pek dikkat etmediği için, Nik'in derin dondurucudan çilekli dondurma aldığını çok geç fark edebildi. Dondurma yemekte olan Nik'e çok kötü kızdı; Nik de, ağlayıp sızlanarak, Paskalya'da olduğumuzu, dondurma bile yiyemedikten sonra Paskalya'nın neye yaradığını söylenip durdu.

Ardından Martina ortaya çıktı ve bu kadar gürültü arasında sabah uykusunun bozulduğundan şikâyet etti. Dondurma kâsesini Nik'in elinden alıp bir bira bardağına boşalttı ve üstüne soda dökerek, dondurmanın artık buzlu krem soda haline geldiğini, bunun da çocuklar için çok yararlı bir kahvaltı olduğunu, ama artık şu zırlamayı kesmesini bildirdi.

Ama annem buzlu krem sodayı alıp lavaboya boşalttı ve eğer her istediğimizi yapabileceğimizi sanıyorsak çok yanıldığımızı haykırdı. Sonra annem yeniden sakinleşti, Nik'e kakao verildi ve Martina da kendine bitki

- - LAWOYVEL

cavi vapti. Ben pencereden disarivi seyretmeye koyuldum

Gökyüzü masmaviydi; yalnızca bir beyaz bulut görünüyordu. Bahçe kapımızın önündeki yolda duran Bay Hawlica ıslık çalıyordu. Bay Hawlica her sabah saat sekizde bizim bahçe kapısının önünde durup, köpeğine ıslık çalar. Köpek saat sekizi çeyrek geçe gelir; Bay Hawlica da ıslığı keser.

Köpek geldiğinde; saat sekizi çeyrek geçiyor, hava da güzel, giyinmenin zamanı geldi, diye geçirdim içimden. Cünküher yıl tam dokuzda Paskalya pazartesisi gezmesine çıkarız. Babam bunun bir gelenek olduğunu söyler. Hepimiz birlikte gitmeliymişiz, hem de nezle olsak bile. Aslında, gitmeye direnmemeye de alıştık, çünkü nasılsa direnmenin hiçbir yararı olmuyor. Eğer, içimizden biri katılmazsa, babam deliye döner, çünkü bu, gelenekleri ⊄çiğnemek demekmiş. Æezi için annem ve Martina geleneksel giysilerini, ber/ve Nik de deri pantolonlarımızı giymek zorundayız.

Aklımdan tam bunlar geçerken, babam mutfağa geldi. "Günaydın!" dedikten sonra, eviyenin altında, patates ve soğanları koyduğumuz dolabı açtı. Patates sepetini çıkarıp, içini karıştırmaya başladı.

"Ne ariyorsun?" diye sordu annem.

"Cücüklenmiş bir patates!" diye cevap verdi babam.

"Ne dedin?" diye sordu annem. Oldukça kaygılanmış

görünüyordu.

Babam pörsümüş, yanı cücüklenmiş, üstünde filizler olan bir patates aradığını söyledi.

Annem, bizim evde yalnızca en iyi kalite taze patates bulunduğunu bildirdi ona. Ama babam aramayı sürdürdü.

Annem, cücüklenmiş patatesi ne yapacağını öğrenmek isteyince, babam kahvaltı için gerekli olduğunu bildirdi.

"Kahvaltıda cücüklenmiş patates mi yiyeceksin yanı?" diye bağırdı Nik hayranlıkla.

"Ben değil tabii," dedi babam. "Kral Ori yiyecek!"

Nik mutfak dolabına koşup, karın üstü yattı ve dolabın altından, cücükleri oldukça uzamış altı patates çıkardı.

"Noel'den beri buradalar! Bunlar olur mu?" dedi.

Babam da bunların tam aradığı gibi olduğunu, ancak patateslerin Noel'den beri dolabın altında durmasının tam bir rezalet olduğunu, bunun bizim evde nasıl temizlik yapıldığını gösterdiğini söyledi. Sonra da acele etmemizi, yağmurluklarımızı unutmamamızı, annem için eski yaygıyı almamızı, büyükbabamın buz kutusunu hazırlamasını, Martina'nın badminton raketlerini bagaja koymasını, benim arabanın arka camını temizlememi, Nik'in arabanın kapı kollarını parlatmasını, annemin de, Tanrı aşkına, o keskin bıçağı ve kâğıt peçeteleri yine unutma-

Christine Nöstlinger

masını buyurdu.

"Biz gidince Salatalık Kral ne yapacak peki?" diye sordu Nik.

Babam, onu da birlikte götüreceğimizi ve onun benim kucağımda oturacağını söyledi. Ben hemen, "Hayır!" diye bağırdım; sonra bir daha, "Hayır!" dedim. "O zaman Nik'in kucağında oturur!" diye kestirip attı babam. Nik'in itirazı yoktu. Ama annem, buna karşı olduğunu, çünkü Nik'in zaten kendi kucağınd oturduğunu, bir de o Salatalık Kral'ı kucağına alarak, Bremen Mızıkacıları'nın en altta kalanı olmak istemediğini bildirdi.

Babam soran gözlerle Martina'ya baktı. Ancak, Martina hayır anlamında başını salladı. Aynı anda büyükbabam da başını salladı. Babam bağırıp çağırmaya başladı. İçimizden birinin Kumi-Ori'yi kucağına alması gerektiğini haykırdı. Kendisi onu kucağına alamazmış, çünkü araba kullanıyormuş.

"Onu hiç sevimli bulmuyorum," diye mırıldandı büyükbabam.

"Hamur gibi bir şey!" dedim.

"Benim kucağımda Nik var! Bu da bana yeter!" diye düşüncesini belirtti annem de.

"Ona dokununca tüylerim ürperiyor," diye haykırdı Martina.

Babam bağırmayı sürdürerek, bizim hiç utanmadığımızı ve minnet duymadığımızı söyledi. Ardından, mut-

fakla banyo arasında mekik dokuyarak banyo yaptı, tıraş oldu ve giyindi. Hazır olduğunda da, tehdit edici bir tavırla karşımıza dikildi ve, "Pekâlâ, Kral'ı kim kucağına alıyor bakalım?" diye sordu.

Büyükbabam, annem, Martina ve ben hayır anlamında kafamızı salladık. İlk kez hiçbirimiz babamın emirlerine uymuyorduk. Bu yaptığımıza kendimiz de şaşmıştık, ama babam bizden daha çok şaşmıştı. Bu yüzden aynı soruyu iki kez daha sordu. Ama hiçbir yararı olmadı.

Babam öfkeden deliye dönmüş bir halde odasına koştu ve Kumi-Ori'yi alıp geldi. Onu garaja götürüp, arabanın arkasına oturttu. Sonra dönüp Nik'e, "Gel, Nik! Yalnız gidiyoruz!" dedi. Özellikle de, bir daha dönüp bakmadı bize.

Öfkesinden arabayı garajdan öyle hızlı çıkardı ki, sol ön tekerleğiyle hem gülleri, hem de cüce heykelciğini ezdi geçti. Bahçe kapısından caddeye çıkarken, Büyük Monaco Rallisi'ni kazanmak istermişçesine sürüyordu arabayı.

Cücüklü patatesler öylece masanın üstünde kalmıştı. Annem onları alıp çöpe atarken, bir yandan da, bizim onunla dayanışma içinde olmadığımızı, kendi çocuklarının bile, dolabın altındaki patatesleri ortaya çıkartarak, onun kuyusunu kazdığını filan söyleyip durda. Daha sonra, bugünün keyfini çıkaracağını bildirerek, yeniden yatağına yattı.

Christine Nöstlinger

Büyükbabam da arkadaşı yaşlı Berger'e telefon etti ve onunla birer sabah içkisi içip, bovling oynamak için sözleşti.

4

Geleneklerin yaşanmadığı bir Paskalya pazartesisi. Taraflar sertleşiyor. Sıkı bir tartışmanın ardından sessiz bir anlaşma sağlanıyor.

Hersofinde induk!

en, Yüzme Kulübü'ne gittim. Annem, öğleyin kulübün büfesinden hardallı sosis-ekmek alabilmem için para verdi.

Ama büfeye uğramadım bile. Huber Erich de Yüzme Kulübü'ndeydi ve beni alıp öğle yemeği için evine götürdü. Evde tek başınaydı. Annesiyle babası, küçük kız kardeşini de alarak, Paskalya pazartesisi gezmesine gitmişler. Ancak, Erich'in onlarla birlikte gitmesi gerekmiyormuş. Onun babası benimki kadar geleneklere bağlı değil çünkü.

Huber Erich'lerde her şey bizimkinden çok farklı. Erich'in, Yüzme Kulübü'ne, sinemaya, arkadaşına gidebilmek için her seferinde izin alması gerekmiyormuş. Ne isterse yapabileceğini, ama bunun olumsuz yanları da olduğunu söylüyor Erich. En azından kendi ailesi için durum böyleymiş. Çünkü annesi de ne isterse yapıyormuş. Bazen canı yemek yapmak istemiyormuş, bazen de ütü yapmak. Erich'e de gömleğini bir kez kendi ütülerse,

ellerinin aşınmayacağını söylüyormuş.

İnsanın gömlek ütülerken elinin aşınıp aşınmayacağını bilemem ama, ben daha hiç gömlek ütülemedim. Bir ütüye elimi bile sürmedim hiç.

Ancak, ne olursa olsun, Erich'lerin evi çok eğlenceli. Erich'in odası karman çorman Kitaplar, iskambil kâğıtları, donlar yerlere atılmış; bütün bunların arasında da Erich'in okul eşyası duruyor. Bir duvara mumboyayla resim yapmış Erich. Odasının kapısında da büyük harflerle; "Büyüklerin girmesi yasaktır!" yazılı.

Kendimize jambonlu yumurta pişirdik; sonra sinemaya gidip, Bana Ölüm Şarkısını Çal adlı filmi izledik. Sinemadan çıkınca, Gogo'da birer kola içtik ve oyun makinelerinde biraz zaman geçirdik.

Martina, Gogo'da Berger Alex'le oturuyordu. Bizim sınıftan da bir sürü çocuk vardı. Bizim okulun çoğu Gogo'ya gider. Çok gürültülü olduğu için büyükler artık hiç gelmiyor buraya. Ama, Martina ile benim ilk gelişimiz. Babam Gogo'ya gitmemize asla izin vermedi çünkü. "Çocuklar kahveye gitmez," der o her zaman. En azından Martina artık çocuk değil. Hem Gogo da kahve değil. Herkes kola içiyor. Ama babam kolaya da karşıdır. Kolanın insanın midesini deldiğini söyler. Bununla ne demek istediğini tam anlayamıyorum. Tek bildiğim, babamın yalnızca evde yapılmış erik suyunu içmemizi istediği. Oysa, bizim erik suyu berbat bir şey; üstelik, insanın karnını da ağrı-

tıyor.

Martina'yla birlikte ancak karanlık bastığında eve döndük. Martina yolda bana, Anni Westermann'ın Berger Alex yüzünden kendisini kıskandığını anlattı; ben de ona serbest yüzmede hızımı bir salise daha artırdığımı anlattım. Ayrıca ona, Ölüm Şarkısı'nı mutlaka izlemesi gerektiğini de söyledim. O kadar iyi anlaşmıştık ki, sinemaya gidebilmesi için ona borç vermeyi bile kabul ettim.

Eve vardığımızda babamın arabası garajda duruyordu. Annem de mutfaktaydı. Şinitzelleri hazırlarken onlara o kadar hızlı vuruyordu ki, mutfak masası sallanıyordu. Martina'nın kulağına eğilip, "Geç kaldık diye bize çok sinirlenmiş herhalde," diye fısıldadım.

Ama bu doğru çıkmadı –annem bizimle güzel güzel konuştu. Başka birine sinirlenmiş olmalıydı.

Nik verandadaydı, büyükbabam ise daha dönmemişti. Babam odasına çekilmiş, Kumi-Ori de oturma odasındaki kanepeye uzanmış, televizyonda bir kukla programı izliyordu

Onun yanından geçerken bana, "Çocuk, bizim ayak tırnakları boya!" diyerek, ayak tırnaklarını işaret etti. Ayağının başparmağındaki kırmızı oje pul pul kabarmıştı.

Ben de ona, "Biz sizin oda hizmetçiniz değilim!" dedim ve yoluma devam ettim. Verandaya çıkıp, Nik'e gezinin nasıl geçtiğini sordum. Nik çok bozuktu. Yolculuk dokunduğu için Kumi-Ori'nin arabada midesinin bulan-

dığını anlattı. Çayıra çıktıklarında da güneş başını ağrıtmış, daha sonra bir lokantada öğle yemeği yemek istemişler, ama lokantacı salatalık hazretlerini kabul etmediği için oradan ayrılmışlar.

"Baksana, Nik! Babam bu Hıyaristanlı'yı ne yapacak, biliyor musun?" diye sordum.

"Babam onu koruyacak ve yeniden kral olması için yardım edecek!" diye yanıtladı Nik

"Büsbütün kaçırmış," dedim. "Herhalde, sevgili babacığım kendisi de inanmıyordur buna!" dedim.

Nik kızmıştı. "Elbette yapacak bunu. Babam her şeyi yapabilir!" diye bağırmaya başladı.

"Olabilir, ama ben bunun için avucumu ızgara malzemesi yapamam!" dedim.

Nik aptal aptal suratıma bakıyordu, ne demek istediğimi anlamamıştı. Elbette anlayamaz; çünkü bu, insanın elini ateşe sokması anlamına gelen yeni bir deyim. Bir hafta kadar önce Huber Erich yarattı onu.

O sırada annem akşam yemeği için seslendi. Babam odasından çıktı, tabağına bir şinitzelle üç patates koyarak yeniden odasına gitti. Bize ne zaman kızsa, hep böyle yapar. Kumi-Ori kanepeden aşağı inip, babamın peşine takıldı. Babam yeniden odasından çıkarak mutfağa gitti.

Annem arkasından, "Cücüklü patatesleri çöpe attım!" diye seslendi.

Babam bir süre mutfaktan çıkmadı. Sonra, elinde

cücüklü patatesler, asık bir suratla oturma odasından geçip gitti.

Martina şaşkınlıktan elindeki çatalı düşürdü. "Gerçekten de çöp kovasını karıştırmış," dedi şaşkın şaşkın.

"Oysa, çöpten ne kadar iğrenir! Şu Salatalık Kral'ı çok seviyor anlaşılan," dedi Niki.

"Şimdiye kadar, benim için asla çöpü karıştırmamıştır!" diye iç geçirdi annem.

Gece olup yattığımızda annemle babam tartıştılar, hem de bağıra çağıra. Benim odamdan her şey duyuluyordu. Neler söylediklerini dinlemek için Martina ve Nik de benim odama geldiler.

Annem, Kumi-Ori'nin mutlaka gitmesi gerektiğini söylüyordu. Nasıl gideceği hiç umurunda değilmiş. Onu evde istemiyormuş.

Babam ise, koşullar ne olursa olsun Kumi-Ori'yi göndermeyeceğini, annemin de ona karşı saygılı davranmasını ve çocukları inandırması gerektiğini söylüyordu.

Buna karşılık annem, çocukların hayvanlara ihtiyacı olduğu halde onun eve kedi, köpek, hatta fare ya da akvaryum balığı almamıza asla izin vermediğini, ama şimdi kendisinin evde bir salatalık-kabak istediğini bağırıyordu.

Babam da onun bir salatalık-kabak olmadığını, zor durumda kalan bir kral olduğunu haykırıyordu.

Annem ise, güç durumdaki zavallı kralın hiç umurunda olmadığını söylüyordu bağırarak.

Bu kez babam, iyi kalpli ve yardımsever birisi olduğu için, güç durumda kalmış krallara yardım ettiğini haykırıyordu.

Ama annem, babamın hiç de iyi kalpli bir insan olmadığını, onun bu lafına ancak gülebileceğini söyledi gürleyerek. Sonra yüksek sesle, uzun uzun güldü; ancak sesi hiç de neşeli değildi.

Bunun üzerine babam bağırarak kesti onun gülmesini ve annemin anlayamadığını söyledi. Annem hiçbir şeyi anlamıyormuş, babamı ise hiç anlamıyormuş. Bu yüzden de, insanın evinde bir Kumi-Ori kralı bulunmasının ne kadar büyük önem taşıdığından hiç haberi yokmuş.

Tartışmanın tam ortasında büyükbabam geldi ve ikisini de yatıştırdı. Annemle babam bir anlaşma yaptılar. Ama, alçak sesle konuştukları için ne söyledikleri pek anlaşılmıyordu. Ancak yarısını duyabilmiştik, ama şu kadarı kesindi: Kumi-Ori babamın odasında kalacak ve hiç dışarı çıkmayacaktı. Onun bütün gereksinimleri ve bakımıyla babam ilgilenecekti. Cücüklü patatesleri de babam alacaktı. Yani, annem ve biz Kumi-Ori'yi görmek zorunda kalmayacaktık. Yalnızca annemin yine de, babamın odasını temizleyip temizlemeyeceği konusunda anlaşamamışlardı.

/ Martina odasına gitmeden önce bana, "Eğer, şu Salatálık Kral duyarlı biri olsaydı, şimdiye kadar çoktan toz olup gitmişti. Evde onun yüzünden kavga çıktığını anlamış olması gerekir!" dedi. Nik, Martina'nın ne demek istediğini anlayamamıştı ve, "Ne kadar aptalsınız!" dedi. "Ondan iyi oyuncak mı olur!"

5

Babamın imzası yüzünden başıma gelenler. Beni bir türlü uyku tutmuyor. Ama yine de uyuyakalıyorum. Pek fazla düşünemediğim bir kuşkuya kapılıyorum.

rtesi gün Salatalık Kral'la uğraşacak zamanım olmadı. Paskalya'nın son günüydü. Düzelteceğim bir yığın ödevin yanı sıra başımda önemli bir sorun daha vardı.

Şöyle ki; üç hafta önce son matematik ödevlerimizi geri almıştık. Her problemde yalnızca küçük birer yanlışım olmasına karşın, Haslinger bana iki vermişti. Altına, "Babası imzalayacak," diye not düşmüş ve onun da altına üç tane ünlem koymuştu.

Herkese annesinin imzalaması yeterli olurken, beni sevmediği için babamın imzasını istemekle bana eziyet ediyordu.

Ancak, matematikten aldığım ikiyi babama kesinlikle gösteremezdim. En son iki aldığımda babam bana bir tokat patlatmış ve eğer bir daha iki alırsam, Yüzme Kulübü'ne gidemeyeceğimi, ayrıca harçlığımı vermeyeceğini söylemişti.

Bu nedenle, aldığım ikiyi evde göstermedim ve bir sonraki matematik dersine babamın imzasını alamadan gittim. Haslinger de bana ceza olarak, gene babamın imzalaması gereken, dört sayfa ondalık hesabı verdi. Bir sonraki matematik dersinde Haslinger'e dört sayfa ondalık hesabıyla ödev defterimi verdim, ama babamın imzaları yine eksikti. Bunun üzerine Haslinger de cezamı sekiz sayfa ondalık hesabına çıkardı. Gene babam imzalayacaktı.

Böylece, bir matematik dersinden ötekine bu sayı arttıkça arttı. Yarın için altmış dört sayfa ondalık hesabına ve babamın altı imzasına ihtiyacım vardı! Ama, babama bir imza attırmak bile o kadar güçken, altı imza almak altı katı zordu. Şu Kumi-Ori için yapılan tartışmadan sonra babama gitmem de olanaksızdı artık.

Bütün bunları büyükbabamla anneme de anlatmamamın daha iyi olacağına karar verdim. Hemen gidip babama yetiştirirlerdi her şeyi herhalde.

Huber Erich, babamın imzasını taklit etmeyi önerdi bana. Çok kolay olacağını söyledi. O her zaman yaparmış. Erich için kolaydı tabii. Ta birinci sınıftan beri kötü bir öğrenci ne de olsa. O zamandan beri imza taklidi yapıyor. Öğretmenler babasının gerçek Egon imzasını bilmiyorlar bile.

Babamın imzasını bloknotumda birkaç kez denedim. Ama, kalın ve geniş bir imzası var. Hiç kimse onu taklit edemez.

Tam bir çaresizlik içindeydim. Gözlerimi duvara dikmiş öylece duruyordum. İçimden ağlamak geliyordu. Sü-

Christine Nöstlinger

rekli, iki hafta önce Schubert Michl'la eve gittiğimiz günü hatırlıyorum. O gün sallana sallana yürürken, okula ve Haslinger'e küfredip durmuştuk. "Haslinger seni yalnızca matematikten mi bırakır, yoksa coğrafyadan da bırakır mı dersin, Wolfi?" diye soruvermişti Michl bana.

Hayatımda hiç o günkü kadar şoke olduğumu hatırlamıyorum. Yemin ederim, o güne dek sınıfta kalmayı aklımın ucundan bile geçirmemiştim. Yani, kendi kendime hiç aklıma gelmemişti bu. Oysa, pekâlâ olası görünüyordu. Matematik ödevi notlarımı topladım: İki, iki, beş, beş, iki, iki. Sonra, çıkan sayıyı altıya böldüm (Bu kadar hesabı ben de yapabiliyorum): Üç! Sanırım, coğrafya notlarımın ortalaması da üç virgül otuz üç filan olmalıydı. Sınırda yani!

Michl beni teselli etmeye çalıştığı için, "Haslinger nasıl olsa iki sınav daha yapacak. Eğer, iki matematik sınavından da yedi alırsan paçayı kurtarırsın," demişti.

Ama, Michl'ın hiçbir şeyden haberi yok. Ben ha! Haslinger'den yedi alacağım ha! Dünyanın tersine dönmesi gerekir.

Bütün yol boyunca ona tek kelime daha etmemiş; beni teselli için söylediklerini de dinlememiştim. Çünkü, kafamın içinde yalnızca bir şey vardı: Kalmak, kalmak, kalmak... İşte bu nedenle, Paskalya tatilinde hiçbir şey çalışamadım. Ne zaman okul çantamı alıp açmak istesem, beynim aynı saplantıyla dolup taşıyordu: Kalmak, kalmak, kalmak...

Gerçekten her gün denedim. Ama sonuç hep aynıydı. "Sınıfta kalmak"tan başka bir şey düşünemiyordum. Ancak, çantamı bir köşeye fırlattığımda biraz rahatlıyor, başka şeyler düşünebiliyordum.

Ama bugün tatilin son günüydü ve artık bir şeyler yapılması gerekiyordu. Babamın kötü imzalarıyla dolu bloknot önümde, çalışma masamda oturmuştum. O sırada Martina odama geldi; bütün kalemlerini iğne gibi sivriltebilmek için yeni kalem açma makinemi ödünç istiyordu.

Martina sever böyle şeyleri. Okul malzemesi her zaman aptalca düzenlidir. Yanında her zaman iki yedek dolmakalem kartuşu vardır; bütün defterleri kaplıdır; çantasında ne bir kırıntı ne de sakiz filan bülunur. Gönyelerinin üstüne bile hiçbir şey karalanmamıştır. Boya kalemleri de her zaman aynı uzunluktadır. Bunu nasıl başardığına akıl sır erdiremiyorum. Benim boyalarımın kahverengisi daha yepyeniyken, kırmızısı bitmek üzere oluyor.

Her neyse, Martina kalemtıraş için gelmişt. Elimle kapatmış olduğum halde imza çalıştığım sayfayı gördü. Aptal değil ya! Neler çevirdiğimi hemen anladı. Bunların yararsız olduğunu, işlerin böyle daha da kötüye gideceğini söyledi.

"Bu akşam babama gidip, beş ceza kâğıdını ve aldığım ikiyi gözüne soktuğumu düşünsene bir!" dedim.

Martina bunu düşünemedi. O da birkaç kere babamın imzasını atmayı denedi. Benimkilerden daha iyi değildiler. Bunun üzerine, bir çıkar yol bulacağını, ama bunun için birkaç güne ihtiyacı olduğunu söyledi. Haslinger'i, babamın evde olmadığını, ancak hafta sonu döneceğini söyleyerek oyalamamı önerdi. Eğer istersem, kendisinin de Haslinger'e giderek, babamın burada olmadığını doğrulayacağını söyledi.

Aslında Haslinger'in buna inanacağını hiç sanmıyordum, ama gene de içim rahatlamadı değil. Özellikle de Martina, benim sınıfta kalmamam için elinden geleni yapacağını söylediği için. Beni çalıştıracakmış. Haslinger'in üstesinden geliriz dedi.

Akşam yemeği çok sessiz geçti. Gerçi babam sofraya oturdu, ama tek laf etmedi. Bu yüzden biz de konuşmadık. Yalnızca Nik saçmalayıp durdu. Babam yemekten sonra sonuncu cücüklü patatesi ve içi geçmiş bir baş sarmısağı mutfaktan aldıktan sonra odasına gitti. Eskiden bize, "Yarın okul için her şeyiniz hazır mı?" diye sorardı hep.

Nik, babama Paskalya'yla ilgili bir şiir okudu. Tavşan, orman, sihirli keman gibi bir şeyler. Martina beni dürterek, "Haydi, şimdi söyle ona!" diye fısıldadı.

Babama doğru bir adım yaklaştım.

Babam bir eliyle patates ve sarmısağı tutuyor, diğer eliyle de takdir ederek Nik'in basını oksuyordu. Gözlerini

bana dikti. Onun bakışlarıyla Haslinger'in bakışları arasında hiçbir fark yoktu. "Bir şey mi istiyorsun?" diye sordu.

Martina evet de dercesine başıyla işaret etti bana. Ama ben, kafamı iki yana sallayarak odama gittim.

"Korkak!" diye arkamdan fısıldadı Martina.

O gece uzun süre uyuyamadım. Oysa, korkunç yorgundum. Bir sağıma, bir soluma döndüm. Sırtüstü ve yüzüstü uyumayı denedim. Ama bir türlü uyuyamıyordum. Belediye binası saatinin gece yarısını vurduğunu duydum. Çok güzel şeyler düşünmeye çalıştım; örneğin, sırtüstü yüzmede gençler şampiyonu olduğumu, babam dahil herkesin sevinçten çığlıklar attığını düşündüm. Ama o da ne; bir soyunma kabininden Haslinger çıkıyor, elinde benim ceza kâğıtlarımla ödev defterimi sallayıp duruyordu. Havalara zıplayıp tezahürat yapan kalabalığın arasından zar zor geçerek, babamın kâğıtları imzalamasını istiyordu. Bunun üzerine babam tezahürat yapmayı bırakıyordu.

Yazın belki İtalya'ya gideriz diye düşündüm. Tam güneşin altında yatmış dondurma yediğimi düşlerken, yine Haslinger ortaya çıkıverdi. Sahilde yanı başımda bitiverdi ve bana, "Hogelmann! Siz güneşlenemezsiniz! Sınıfını geçemeyenler beyaz kalmak zorundadır!" diye bağırdı

Dün Gogo'da ne güzel vakit geçirdiğimi düşünürken, birden, şu bizim Hıyaristanlı oyun makinesinin üstüne oturmuş, "Biz bunu babana söyleyecek. Böyle başıboş gezmek sevmez o!" diye fısıldıyordu bana.

Ne kadar güzel şey düşünürsem düşüneyim, hepsi de sonunda karabasana dönüşüyordu. Sonra korkmaya başladım. Sanki odamda birtakım tıkırtılar oluyordu. Başucu lambasının düğmesine basıp, çevreye göz atmaya cesaret edemedim. Ayak parmaklarım yorgandan dışarı çıkmıştı. Onları içeri çekmeği çok istiyordum. Herhangi bir yerimin açık kalmasını istemiyordum, ama tek bir ayak parmağımı bile kıpırdatacak cesaretim yoktu. Sanki sonsuz bir süre yatağımda yatıp, o gıcırtıları ve hışırtıları dinledim. Ara sıra sokaktan bir araba geçtiğinde odamın tavanına ince bir ışık demeti vuruyordu. Sonra da ışık duvardan duvara yansıyordu. Bu ışıklardan bile ödüm patlıyordu.

Babam, benim yaşımda bir çocuğun korkmaması gerektiğini söyler. Öysa, büyükbabam yalnızca aptalların hiç korkmadığını söyler. Annem örümceklerden, hamamböceklerinden, henüz ödenmemiş faturalardan ve elektrik tellerinden çok korkar. Nik gece tuvalete gittiğinde, çıkarttığı sesten korktuğu için sifonu çekmeye cesaret edemez. Martina da, eğer yanında yetişkin biri yoksa, geceleri karanlık bir sokakta yürümekten çok korkar. Büyükbabam ise, bir felç daha geçirip dilinin tutulmasından, hiç yürüyememekten ya da ölmekten korkuyor.

Babama gelince, o da korkar. Bunu kabul etmiyor, ama ben fark ettim. Örneğin, bir arabayı solladığında

karşı yönden bir araba geliyor ve babam da, dolu olduğu için sağ şeride giremiyorsa. Geçen yıl da, mide kanseri olduğunu sandığı zaman test sonuçlarını öğrendiğinde o kadar sevinmişti ki, daha önce ne denli korkmuş olduğu açıkça anlaşılabiliyordu.

O sesleri duyarken, aklımdan hep bunları geçirdim. Ama gene de yanımda ne kadar korktuğumu gören birinin bulunmamasına seviniyordum. Oysa, yanımda biri olsaydı, herhalde korkmayacaktım; bu yüzden de, keşke yanımda biri olsaydı diye geçirdim içimden.

Eskiden, daha küçükken, korkunca koşarak annemin odasına gider, onun yanında yatardım. Ne güzel olduğunu hâlâ anımsıyorum. Annem sıcacık ve yumuşacıktı. Böyle düşünürken uyuyakalmışım. Rüya bile gördüm. Ama ne gördüğümü anımsamıyorum. Yalnızca çok güzel bir düş olduğu kalmış aklımda.

Ertesi sabah Martina kapımı vurarak, "Kalk haydi!" diye bağırdığında, canım hiç kalmak istemedi, çünkü rüyamda kendimi o kadar iyi hissediyordum ki.

Ama Martina kapıyı yeniden vurdu –bunu her sabah yapar– ve ben de kalkmak zorunda kaldım. Yataktan fırladım. Aklıma hemen babamın imzaları, ceza kâğıtlarım ve Haslinger geldi yine. O an bu denli sağlıklı olmama sinirlendim; Nik'inkiler gibi her zaman şişen bademciklerimin olmasını diledim. Herhalde o zaman, yalan da olsa, annem boğazımın ağrıdığına inanırdı.

Ayaklarımı sürüye sürüye banyoya giderek. Martina' yı zorla lavabo başından uzaklaştırdım. Yoksa, saat sekize çeyrek kalana dek, burnunun üstündeki siyah noktaları sıkar; sonra da, burnunun yine ne kadar kızarmış ve şişmiş olduğundan şikâyet eder dururdu.

Ben içeri girer girmez Martina banyo kapısını içerden kapatarak, "Wolfi, seni aptal! Aklını mı kaçırdın sen?" dedi bana.

Neden aklımı kaçırmış olacağımı sordum ona. Martina sabahlığının cebinden buruşmuş bir kâğıt çıkardı. Bu, babamın imzasını çalıştığım bloknotun sayfalarından biriydi. Martina, kâğıdın oturma odasında yerde durduğunu söyledi. On dakika önce orada bulmuş onu.

İmza çalıştığım kâğıtların hepsini küçük toplar haline getirdikten sonra çöp kutusuna attığıma emindim oysa. Oturma odasında birini düşürmüş olmam olanaksızdı. Saat yedi buçuk olmuştu bile, acele etmeliydim. Konuyu Martina'yla tartışacak zamanım yoktu şimdi. O anda içime bir kuşku düştü –korkunç bir kuşku. Aklıma önceki gece odamda duyduğum tuhaf gıcırtılar ve hışırtılar geldi. Belki de onlar düş filan değildi.

Gerçi elimde hiç kanıtım yoktu; ama, "Şu kahrolası Hıyaristanlı'yı elime geçirecek olursam, o hamur boynunu koparacağım!" diye homurdandım.

6

Haslinger'le ilişkimin nasıl ve neden bu kadar umutsuz olduğunu anlatmaya çalışıyorum. Çok karışık ve güç bir iş olduğundan, bu bölümün tümünü kullanacağım.

artina'yla birlikte okulun yolunu tuttuk. Martina, Haslinger'in o kadar da kötü biri olmadığına, başıma hiçbir şey gelmeyeceğine inandırmaya çalıştı beni.

"Ne yapabilir ki?" diyordu. "Olsa olsa, yedinci bir imza daha ister o kadar. Ha altı imza istemiş, ha yedi imza, senin için fark etmez ki!"

Martina çalışkan bir öğrenci. Sınıf birincilerinin, zayıf almanın ve ceza kâğıdı imzalatmanın ne demek olduğundan pek haberleri olmuyor işte. Bu yüzden Martina' ya, Haslinger'in bana neler yapabileceğini anlatmayı denemedim bile. Okul kapısında, acaba kaçıp gitsem daha mı iyi olur, diye geçirdim içimden. Televizyonda ne zaman bir çocuk aranıyor olsa, "Hemen evine dönsün! Hiç cezalandırılmayacak!" derler hep.

Bir iki günlüğüne nereye saklanabileceğimi düşünürken, bir de baktım ki, sınıfın kapısına gelmişim. O sırada zil de çalıverdi.

Oysa, boşu boşuna telaşlanmışım, mucize diye bir

şey varmış hâlâ. Haslinger hastalanmıştı. Onun yerine derse Bay Feix geldi. Bir saat bize Latince'den çeviri yaptırdı. Öyle sevinçliydim ki, tam yedi kez parmak kaldırdım.

Ders arasında Slawik Berti –şu alçak, "Haslinger'in hastalanması ne kötü oldu. Heyecanla bekliyordum oysa. Bugün Hogelmann'a tam yüz yirmi sekiz ceza kâğıdı daha verecekti," demez mi!

Benim Haslinger'le savaşım, sınıftaki çocuklar için –buna benim arkadaşlarım da dahil tabii– tam bir eğlence. Hatta şu Slawik, Schestak'la bahse bile girdi. Eğer söz konusu ben olmasaydım, bu duruma ben de gülerdim herhalde.

Kesinlikle çok komik aslında; Haslinger kapıyı açıp sınıfa girince, önce, "Oturun!" der, sonra gözlerini bana dikip, "Hogelmann Wolfgang!" der.

Ben de ayağa kalkıp, "Evet, efendim?" derim.

Haslinger tahtanın önünde durur, ben de en arka sırada. Öylece birbirimize bakarız.

Üç dakika bakıştıktan sonra, bu bakışmayı Berti durdurur ve Haslinger, "Hogelmann Wolfgang, bekliyorum!" der.

Sonra ben yine, "Evet, efendim!" diyerek, kocaman ceza kâğıdı destemi alıp tahtaya giderim ve bütün ondalık hesaplarımı Haslinger'e uzatırım.

Haslinger kâğıtları inceledikten sonra, "Hogelmann

Wolfgang, babanızın imzaları nerede?" diye sorar. (Haslinger bize "siz" der.)

Bense orada öylece durup, Haslinger'in yüzüne bakmadan, gözlerimi siyah cilalı parke döşemeye dikerim. Her zaman durduğum yerdeki parke tahtalarından biri gevşektir. Sağ ayağımla sertçe oraya basacak olsam gürültüyle gıcırdar.

Haslinger, "Hogelmann Wolfgang, söyleyecek bir şeyiniz yok mu?" der.

Sağ ayağımla sertçe döşemeye basıp, yere bakmayı sürdürürüm.

Sonra Haslinger, "Yanıtınızı bekliyorum!" diye bağırır.

Haslinger'e hiçbir yanıt vermem, çünkü ne söyleyeceğimi gerçekten bilmem. Yalnızca yerdeki tahtayı gıcırdatırım.

Aşağı yukarı bir dakika sonra Haslinger, "Cezanız iki katına çıktı! Oturun!" diye gürler.

Ben en arkadaki sıraya geri dönerim. Haslinger de kravatını düzeltip, gri gözlüğünü biraz daha burnuna doğru bastırdıktan sonra, burnundan soluyarak diğerlerine, "Derse başlıyoruz!" der.

Matematikle aram hiçbir zaman iyi olmadı. İlkokulda bile. Geçen yıl da iyi olmadı. Ama beş altı alacak kadar idare ederdi.

Geçen yıl bu derse Bay Bauer geliyordu. Anlayama-

Kim Takar Salatalik Kral'i

dığım konuları bana her zaman bir daha açıklardı o. Ben anlayana değin anlatırdı. Ama anlamadıklarımı Haslinger'e soramıyorum! Haslinger'le ben bir araya gelince her şey berbat oldu. Çünkü Haslinger'in bana karşı normal bir öğretmen öfkesi değil, tersine kişisel bir gıcığı var. Bizim okula daha bu yıl geldi, ama ben onu evimizi satın aldığımızdan beri tanıyorum. Bizim sokağın köşesinde oturuyor çünkü. Üstündeki her şey gri renkte olduğu için mahallenin çocukları ona, "Bay Gri" derler. Saçları, gözleri, teni, giysisi ve şapkası, her şeyi gri renkte. Yalnızca dişleri sarı. Onun bir matematik öğretmeni olduğundan haberim yoktu. Hele, bir süre sonra benim sınıf öğretmenim olacağı aklımın ucundan bile geçmezdi. Çocuklar onun eskici olduğunu söylüyorlardı.

O zamanlar adını bilmediğim bu adam, ne zaman dimdik ve baştan aşağı gri bir halde bizim sokaktan geçse, sinir olurdum. Diğer çocuklar da olurdu. Arkasından çürük meyve ve kiraz çekirdeği atar, bağırırdık.

Bir keresinde sapanımla şapkasına taş atmıştım. Ama taş şapkaya değil, sol kulağına gelmişti. Bay Gri ne zaman yanımızdan geçse, ona bilerek çarpardık. Sanki kavga ediyormuş gibi yapar, birimiz öbürünü iter, diğeri de Bay Gri'nin üstüne düşerdi. Ardından çocuk, "Ah, çok özür dilerim!" derdi ve hepimiz kıkırdayarak kaçışırdık.

Daha bu yıl, okulun açılmasına bir gün kala, bahçe çitinin arkasından, Bay Gri'ye su dolu bir torba fırlat-

mıştım. Plastik torba tam omuzuna rastlayıp patlamış, Haslinger'in bir yanı baştan aşağı ıslanmıştı.

Ertesi gün, yani okulun ilk günü müdürümüz peşindeki Haslinger'le birlikte sınıfa girdiğinde korkudan küçük dilimi yutacaktım neredeyse. Korkunç gerçeği hâlâ kavrayamamıştım. Bay Gri'nin artık sabrının taştığını ve onu ıslattığım için beni şikâyet etmeye geldiğini sanıyordum. Ben acaba inkâr mı edeyim, yoksa suçumu kabul mü edeyim diye düşünürken, "Sevgili yavrularım!" diye söze başladı müdür.

Evet, müdür sözlerini şöyle sürdürdü: "Sevgili yavrularım! Öğretmeniniz Bay Bauer'in tayini çıktı. Size sevgili Bay Haslinger'i tanıştırayım. Bundan sonra sınıf öğretmeniniz o olacak. Umarım birlikte iyi anlaşırsınız!"

O an sanki bayılıverecektim!

Haslinger, "Oturun!" dedi. Müdür de, "Hoşça kalın!" dedikten sonra çıkıp gitti.

Haslinger adlarımızı okuyarak yoklama yaptı. Bizleri tanıyabilsin diye, adı okunan ayağa kalkıyordu. "Hogelmann," dediğinde, yapacak şey kalmamıştı artık, ben de yavaşça ayağa kalktım.

Haslinger, bana dikkatle baktıktan sonra, "Demek sen Hogelmann'sın!" dedi. Başka bir şey söylemedi. Ama yüzürne öyle bir baktı ki, bu bana yetti

O an kaderime müthiş öfkelendim. Neden hep benim başıma böyle şeylerin geldiğini hiç anlayamıyordum. Bakın şimdi: Bizim çocuklardan Dworak ve Meissl 2A'da, Birninger ve Deiks 2B'de, Androsch, Novotny ve Spiel IC'deler. Onlar da Haslinger'i benim kadar kızdırmışlardı. Dahası, Androsch benden fazla kızdırmıştı. Hep en çok o kızdırırdı. Novotny ile Spiel ise, bu kızdırma işini ilk başlatanlardı. Ama onlara bir şey olmuyor! Sınıf öğretmenleri filan da değişmiyor! Bula bula beni buldu! Müdürün Haslinger'i özellikle bana getirmesi çok şarttı sanki!

Martina –bu konuyu bütünüyle bilen tek kişi obana bu konu yüzünden çok da üzülmememi söyledi; çünkü olanların hepsinden ben sorumluymuşum. Haslinger'i rahat bıraksaymışım, çünkü o bana hiçbir şey yapmamış. Birisi zayıf ve gi, dişleri de sarı diye onunla alay etmek gerekmezmiş. Aynı şeyleri diğer çocukların da yapmış olması, asla bir özür değil, aptalca bir mazeret olabilirmiş ancak.

Martina için böyle konuşmak kolay tabii! Üç yıl önce biz Haslinger'le alay etmeye başladığımızda söylemeliydi bunları. Ama o sıralar ona bunlardan söz ettiğimde sırıtıyordu yalnızca. Şimdi artık bana ahlak dersi vermesinin hiçbir yararı yok. Zaten şu Bay Gri Haslinger benim sınıf öğretmenim oldu olalı, ona ne su dolu torba, ne de kiraz çekirdeği attığım var.

7

Hıyaristanlı'nın anlaşmaya sadık kalmadığını anlıyorum. Ablam ve sevgilisi ıslanıyorlar; ama hortumu onları ıslatmak için elime almamıştım. Çalışkan öğrenciler de başen yaşamda güçlüklerle karşılaşır. Küfretmek yalnışca kısa bir süre işe yarar.

aslinger'siz o harika gün çabucak sona ermişti. Okulun kapısında Martina'yı beklemek istiyordum. Ama Berger Alex'in de kapıda durduğunu gördüm. Kesinlikle Martina'nın yolunu gözlediğine emin olduğumdan, eve yalnız başıma yollandım.

Bahçe kapısı kapalıydı. Çitlerin üstünden atladım. Evin kapısı da kapalıydı. Açık duran mutfak penceresinden atladım içeriye. Aslında, bahçe kapısının, evin, kilerin, garajın ve tavan arasının anahtarlarının takılı olduğu bir anahtarlığım vardı. Babam bana on ikinci yaş günümde hediye etmişti onu. Ucundan, el lambası olarak da kullanılabilen ve korna öttüren kırmızı bir yarış arabası sarkıyordu. Ama onu birkaç gündür bulamıyordum. Birdenbire yok oluvermişti. Acaba temizlik yaparken buldu mu diye anneme de sormak istemiyordum. Yoksa, onu kaybettiğimi ve hırsızların bulduğunu düşünürdü annem hemen. Sonra da bütün gece uyuyamaz ve hırsızlardan korktuğu için, bütün kilitleri yenilemesini isterdi

babamdan.

Ben de eve mutfak penceresinden girdim işte. Mutfak masasının üstünde iki not duruyordu. Birisi annemdendi ve permasını yenilemek, saçlarının rengini açtırmak için kuaföre gittiğini belirtiyor, kapuska yemeğini bizim ısıtmamızı istiyordu.

Diğer not büyükbabamdandı. "Nik'i okuldan almaya gidiyorum. Sonra parka gideceğiz. Selamlar. Büyükbaba!" yazıyordu.

Nik'i okuldan her zaman büyükbabam alır. Yoksa Nik, okuldan çıkınca eve gelmez. Bizim marangoz Hubert'in yanına gider.

Sonunda evde yalnız başımayım diye düşünüyordum ki, Kumi-Ori'nin varlığını anımsadım. Koşarak babamın odasına gittim ve anahtar deliğinden içeriye baktım. Ne bir şey görünüyor, ne de duyuluyordu. Ben de kapıyı açıp, içersini gözden geçirdim. Her yere baktım; dahası dolapların içine, yatağın altına, çöp kutusuna bile baktım –Hıyaristanlı hiçbir yerde yoktu.

Böylece bizim Hıyaristanlı'nın, annemle babamın yaptığı anlaşmaya uymadığını, babam evde olmadığı zamanlar odadan çıktığını anladım.

Hıyaristanlı'yı bütün evde aradım. Hatta, Kumi-Ori halkının, kralı bulup asmış olduklarını umdum. Yeniden mutfak penceresinden bahçeye çıktım. Biraz da burada bakındım; ama Kumi-Ori filan yoktu ortalıkta.

Bahçe kapısının önünde Martina ile Alex duruyordu. Sanki tartışıyor gibiydiler. Buna çok şaşırmıştım. Her zaman el ele tutuşurlar ve Alex yuvarlak gözlük camlarının arkasından koyun gibi Martina'ya, Martina da kâküllerinin arasından koyun gibi Alex'e bakarak fısıldaşırlardı. Ama bugün fısıldaşmıyor, oldukça yüksek sesle konuşuyorlardı. Hem bugün koyun gibi değil, kaplan gibi bakıyorlardı birbirlerine.

Alex'in, "Eğer, sana bebek gibi davranmalarına izin verirsen, bebek yerine konmayı da hak edersin! En zararsız şeyleri bile yasaklamalarına izin vermesene!" dediğini duydum.

Martina da, "Baban kaçıp gitmiş, senin için atıp tutması çok kolay. Yalnız annem olsa, bunu ben de başarırdım! O zaman sen de Anni Westermann'ı götür, aptal! O mutlaka izin alabilir!" dedi.

Daha birçok şey söylediler birbirlerine elbette ama, ben yalnızca bu kadarını duyabilmiştim. Yeniden mutfak camına tırmanarak eve girmeye üşendim. Gidip Martina' dan anahtarı almak istiyordum. Bahçe kapısına doğru yürüdüğüm sırada, kapının yanındaki leylakların arasında bir şeyin parladığını gördüm. Kırmızı bir ışık çakmıştı! Bu ışık Hıyaristanlı kralın tacındaki pırlantalardan geliyordu. Bizim Hıyaristanlı leylakların altına saklanmış, Martina'yla Alex'i dinliyordu. Onları dinlemeye o kadar dalmıştı ki, beni fark etmedi bile.

Bekle de gör, seni alçak kabak köpeği, dedim içimden. Önce kafasına taş atmak istedim. Ama o hamur kafasının bunu kaldırıp kaldıramayacağını bilemiyordum. Üstelik, leylakların altında bir kral cesedi bulunsun da istemiyordum.

Tam yanımda, otların içinde bahçe hortumu duruyordu. Hortumu alıp, sessizce Kumi-Ori'ye doğru birkaç adım yaklaştım. Sonra hortumun musluğunu sonuna kadar açtım. Önce Hıyaristanlı'nın başındaki tacı düşürdüm, sonra onu tepeden tırnağa iyice ıslattım. Ya su çok basınçlıydı ya da Kumi-Ori çok güçsüzdü. Her neyse, suyun basıncı Kumi-Ori'yi çitlere yapıştırdı. Bahçe çitlerine yapışmış bir halde çığlık atmaya başladı: "Bayım Hogelmann, Bayım Hogelmann, bana yardım etmek! Sizlerin oğul beni tehdit etmek!"

Kendimi gülmekten alamadım. Bayım Hogelmann'ını daha çok beklersin sen. O şimdi şirkette oturmuş, hesaplarla uğraşıyordur.

Musluğu biraz daha açıp, Hıyaristanlı'yı ıslatmaya devam ettim. O sırada bahçe kapısı açıldı ve Martina öfkeyle üstüme yürüdü. "Seni küçük deli! Aklını mı kaçırdın sen!" diye gürlüyordu.

Tamamen ıslanmıştı. Saçları yüzüne yapışmış; elbisesi, her yanı sırılsıklam olmuştu. Berger Alex bahçe kapısından içeri bakıyordu. O da tepeden tırnağa ıslanmıştı. Sular uzun saçlarının ucundan damlıyordu. Uzun gri kazağı tamamen ıslandığı için siyah gibi duruyordu. Alex de, "Senin geri zekâlı kardeşin, tam sana göre, aptal kaz!" diye bağırdı.

Sonra da gitti.

Bir yandan hortumla su fışkırtmayı sürdürürken, bir yandan da Martina'ya, "Sizi de ıslattığım için özür dilerim, ama şu Salatalık Hazretleri'ne hem ders vermek, hem de ondan öç almak istiyordum," dedim.

Martina çitlere yapışıp kalmış Hıyaristanlı'yı gördü. Artık vazgeçmemi, yoksa onu öldüreceğimi söyledi. Bunun üzerine suyu kapattım. Ama istemeye istemeye. Hıyaristanlı çitten aşağı yuvarlandı. Tıpkı bir köpeğin sudan çıktığında yaptığı gibi, üstündeki suları silkindi. Sonra da koşarak uzaklaştı.

Martina leylakların oraya koştu. Kumi-Ori'nin tacını alıp, arkasından fırlattı.

Ben de arkasından bağırdım:/Sen bunsuz yaşayamamak! Al bakalım aptal tacını!"/

Martina, "Böööö!" diye seskenerek, nanik yaptı ona.

Kumi-Ori tacı koşarken yakaladı, kafasına oturttu ve evin köşesini dönüp kayboldu.

Rahatlamış bir şekilde, "Bu canıma değdi!" dedim Martina'ya.

Martina hâlâ leylakların orada duruyordu. "Wolfi, şuraya baksana!" diye bağırdı.

Oraya doğru baktım. Leylakların altında kırmızı ışık

çıkartan bir şey daha vardı. Bu, anahtarlığımın ucunda asılı yarış arabasıydı, yanında da anahtarlığım duruyordu.

"Onu burada mı kaybetmiştin?" diye sordu Martina.

Hayır anlamında başımı salladım. "Çalıların altına saklanıp, insanların ne konuşt'uğunu dinlemem. Bu yüzden de leylakların altında anahtarlarımı kaybetmem ben!" dedim.

Birbirimize baktık. Martina alçak sesle, "Babamın şu Salatalık Kral yerine, bir düzine zehirli yılan beslemesini tercih ederdim," diye mırıldandı.

Anahtarlığımı cebime soktum ve haklı olduğunu söyledim.

Daha sonra Martina üstünü değişti, kapuska yemeğini ısıttık. Eğer Martina, içine Endonezya baharatları koymaya kalkışmasaydı, güzel bir kapuska sayılabilirdi. Bu yemekten bir Nasi-goreng yapacağını iddia ederek annemin baharatlığındaki bütün toz ve tane baharatlardan katmıştı içine biraz. Ama bunlar kapuskaya yakışmadı. Tuhaf bir şey oldu. Anlatılacak gibi değil.

Kızarmış et çok güzeldir, rulo köfte de öyle. Patates köftesi de. Mercimek çorbasının tadı kötüdür. Ispanağın tadı kötüdür, dalağın da kötüdür. Ama şu kapuska yemeği ne iyiydi, ne de kötü. Daha doğrusu yenecek gibi değildi. Ama Martina'yı sevindirmek istediğim için yedim yine de.

Martina kapuska yemedi. Tadını beğenmediğinden

değil, kendini mutsuz hissettiğinden. Artık Berger Alex' le birbirlerini sevmediklerini anlattı bana. Alex, geceleri ona hiç zaman ayırmayan, cumartesi günleri onunla çıkmayan bir kız arkadaşa ihtiyacı olmadığını söylemiş. Partilere, yaz gecesi eğlencelerine birlikte gideceği birine ihtiyacı varmış onun. Ayrıca, arkadaşıyla çadırlarını alıp, Yugoslavya'ya gitmek istiyorlarmış. Martina'nın da onlarla gelip gelmeyeceğine bir an önce karar vermesi gerekiyormuş. Yoksa, Anni Westermann'ı alıp gidecekmiş

Martina bunları anlatırken hıçkırıyordu. Çok şaşirmıştım, çünkü Martina'nın mutlu olduğunu sanıyordum. Ne de olsa sınıf birincisiydi. Onun da sorunları bulunabileceğini düşünmemiştim hiç.

Martina bana matematik çalıştıracağına ve Haslinger'le aramdaki düşmanlık için de bir şeyler düşüneceğine söz verdi. Buna karşılık ben de Martina için bir şeyler yapacağıma söz vermek istiyordum. En azından onu teselli edebilirdim. Ama, biri nasıl teselli edilir hiç bilmiyordum. Ancak Nik'i teselli edebilirdim; çünkü ona şeker verip, "Ağladı güldü, şapkası düştü...," gibi şeyler söylemek yeter.

Martina'yı teselli için aklıma bir şey gelmediğinden, ben de sövüp saymaya başladım: "Aptal herif! Geri zekâlı sersem!"

"Bana mı diyorsun?" dedi Martina içini çekerek.

"Hayır canım!" diye sakinleştirdim onu. "Şu Berger

Alex ve onun gibi geri zekâlı sersemlerden söz ediyorum."

"Evet ya," dedi Martina da. "Şu aşağılık Hıyaristanlı da sersemin biri!"

"İtin teki!" dedim ben de.

"Bücürük şey!" diye bağırdı Martina.

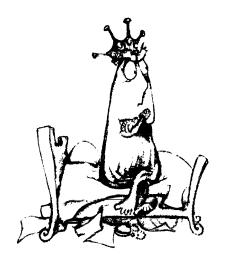
Derken kendimizi adamakıllı koyverdik. Bildiğimiz bütün küfürleri sıralayıp durduk. Bu arada yenilerini de üretmiştik. Pek mantıklı olmasalar da, kötü sözlerdi. Bizim için önemli olan da buydu.

Giderek rahatladık. Gülmeye bile başlamıştık. Bir sürü plan yaptık: Kumi-Ori'yi kilere geri götürmeyi ya da, "Babamızın selamı var, bu kayıp bir eşyaymış," diyerek polise teslim etmeyi düşündük. Biyoloji laboratuvarına götürüp, ispirtoya koymayı bile geçirdik aklımızdan.

Berger Alex'in yaşamını da cehenneme çevirmeye ve onu intihara kadar sürüklemeye karar verdik. Bu arada Haslinger'i de öyle ölümcül hasta edecektik ki, hemen emekliye ayrılması gerekecekti. Düşüncelerimizi babama anlatmaya, artık kendini değiştirmesi gerektiğini söylemeye kararlıydık. Ancak, bütün bunları yapamayacağımızın da bilincindeydik.

8

Evde buş gibi bir hava esiyor.
Boşuk, sarkaçlı duvar saatinin
içinden bir sürü 1v1r \$1v1r ç1k1yor.
Annem önce sinirlerine hakim
olam1yor, ama sonra düşeliyor.

Onraki günlerde evde pek önemli bir şey olmadı. Bu hiç hoş değildi ama. Çok gerginlik vardı. Nik bile hissetti bunu. Her zamankinin yarısı kadar saçmaladı. Annemin de pek neşesi yoktu. Bunu yemeklerden bile anlayabiliyorduk. Et kızartmasının yanına makarna pişirmişti; irmikli puding de pütürlü olmuştu. Büyükbabam durmadan ya gazetesini okuyor, ya da bovling oynamaya gidiyordu. Babam da ya şirketteydi ya da evde odasına kapanıyordu.

Anneme temizlik hastalığı gelmişti. Deliler gibi çamaşır yıkayıp ortalığı süpürüyor, mobilyaları parlatıp cilalıyordu. Hiç durmadan somurttuğu için, burnundan başlayarak ağzının yanlarından çenesine inen derin birer çizgi oluşmuştu. İ

Bütün bu olanlar çok kötüydü. Daha da kötüsü kendi evimde, soygun yapan hırsız gibi dikkatli hareket etmemdi. Martina da tıpkı benim gibi davranıyordu. Ne zaman bir odanın kapısını açsak, acaba içerde birisi var

mı diye kuşkuyla göz gezdiriyorduk önce. Bir yerden küçük bir hışırtı duyduğumuzda hırsız gibi siniveriyorduk. Hıyaristanlı bizi dinliyordur diye geçiriyorduk içimizden.

Matematik çalışmaya oturduğumuzda, ara sıra ders dışı bir şeyler konuşacak olsak fısıldaşıyorduk, Hıyaristanlı –ya da babam– bizi duymasın diye. Çünkü ikisi arasında pek fark göremiyorduk artık.

Annemin de durumu bizim gibi olmalıydı. Bir gece acıktığım için uyanmıştım. Mutfağa gidip, buzdolabında yiyecek bir şey aradım. Nasıl olsa buzdolabının lambası yanıyor diye mutfağın lambasını açmamıştım. Tam kavanozun içinden bir salatalık turşusu almıştım ki, birdenbire mutfağın kapısı açıldı ve annem avazı çıktığı kadar bağırdı: "İşte, seni elime geçirdim, pis domuz!"

Lambayı yaktı. Gecelikleydi. Sağ eliyle halı döveceğini savurup duruyor, son derece kötü bakıyordu. Başındaki bütün bigudiler titriyordu.

Müthiş korkmuştum. "Şuradan bir salatalık turşusu alıp yemek de mi suç artık yani!" diye kekeledim.

Annem halı döveceğini elinden bıraktı, duvara yaslandı. "Ay, sen miydin! Ben de şey sanmıştım..," diye mırıldandı.

"Ne sanmıştın?" diye sordum.

Bu arada korkudan yere düşürmüş olduğum salatalığımı arıyordum. Annem beni kim sandığını söylemek istemiyordu. Salatalığımı masanın altında buldum.

"Kumi-Ori Kralı'nın gizlice mutfakta dolaştığını sandın, değil mi?" dedim ona.

Annem bunun doğru olmadığını, hemen gidip yatmazsam en yararlı gece yarısı uykusunu kaçıracağımı söyledi.

Martina da Hıyaristanlı ve babam hakkında konuşmaya çalıştı annemle. Ama annem çok inatçıydı. Her seferinde Kumi-Ori'nin onu ilgilendirmediğini, bunun babamın sorunu olduğunu belirtiyordu. Bizim de babamız hakkında kötü şeyler söylememize izin vermiyordu. Çocuklar böyle şeyler konuşmazmış, Ayrıca, bizim babamızdan çok daha kötüleri de varmış. (Bu gerçeği tartışmıyorduk ki zaten.)

Büyükbabam da tıpkı annem gibi direniyordu. Sürgündeki salatalık için kılını bile kıpırdatmayacağını bil dirdi.

Ben de ona, "Senin yaptığın hainlik!" dedim. "Sen de tıpkı bizim gibi şu Hıyaristanlı'yı sevmiyorsun! Babama onu evden atmasını söylesene o zaman! Sen babamın babasısın; ona bir vey yapmasını söyleyebilecek tek kişi sensin!"

Büyükbabam da, belli bir yaştan sonra insanın çocuklarına ne yapması gerektiğini söyleyemediğini, onlara emir filan veremediğini anlattı. "Artık çok geç! Şu Kumi-Ori'yi daha ilk gün başımızdan atmalıydık. Oğlum artık gırtlağına kadar bu işe batmış durumda!" diye ekledi. Neden artık çok geç olduğunu ve oğlunun gırtlağına kadar bu işe batmış olduğunu öğrenmek istiyordum.

Büyükbabam bana söyleyemeyeceğini, çünkü bunların birer varsayım olduğunu söyledi. Sonra da kendisini rahat bırakmamı istedi, gazetedeki köşeyazısını okuyacakmış.

Ayrıca, daha bir sürü can sıkıcı şey yaşadık. Martina' nın günlüğü birdenbire ortadan kayboldu. Berger Alex'in barışmak için yolladığı üç mektup da yok oldu. Benim posta pullarım da sırra kadem basmıştı. (Aslında onlar babamındı. Okulda Slawik Berti'yi çatlatabilmek için yürütmüştüm onları.) Kütüphaneden gelen dördüncü uyarı mektubu da yoktu ortalıkta.

"Babamın imzasını çalıştığım şu kâğıdı düşünsene! Onu çöp kutusundan kim aldı acaba?" dedim Martina'ya.

"Ya senin anahtarlığın?" dedi Martina.

"Haydi!" diye bağırdım.

"Haydi!" diye bağırdı o da.

Öğleden sonraydı. Büyükbabamla annem oturma odasındaydılar. Annem, Martina için bir kazak örüyordu. Martina'yla birlikte yanlarından geçip, babamın odasına yöneldik.

Annem elindeki örgüyü bırakarak, "Babanızın odasına girmeyeceksiniz!" dedi.

"Elbette gireceğiz!" dedi Martina.

Öyle öfkeliydi ki, kapıyı hızla açtı. Kumi-Ori, baba-

mın masasına oturmuş, elindeki bir çorapla tacının taşlarını parlatıyordu. Bu, babamın en iyi çoraplarından biriydi.

"Seni namussuz! Çabuk günlüğümü bana geri ver!" diye gürledi Martina.

"Benim uyarı mektubumu da!" diye bağırdım ben de. Hıyaristanlı sinirli sinirli omuzlarını silkti. "Bizde yok olmak!"

"Elbette sendeler! Çabuk ver onları!" dedim.

"Biz yok bir şey vermek, biz asla vermemek!"

O zaman elindeki tacı kapıp havaya kaldırdım.

"Evet, sayın salatalık kafa, ya bizim eşyamızı geri verirsin, ya da tacını pencereden dışarı atarım. En yüksek ağaçta asılı kalır!" dedim alçak sesle.

"Oğlan, hemencik bana tacı vermek!"

Hayır anlamında başımı sallarken, çok acımasız bakıyordum. Kumi-Ori Kralı ağlamaklı bir halde titreyerek, masadan koltuğa, oradan da yere indi. "Ama onlar bize lazım olmak! Biz onları Hogelmann'a göstermek için saklamak! Böyle sefil bir aile kanıtı olmak! Siz beni sevmemek! Zaman gelince biz size zarar vermek istemek!" dedi ağlayarak.

Ben de, "Aman ne güzel!" dedim. "Bize zarar filan veremeyeceksin! Geri ver onları!"

Kumi-Ori içini çekti. Ondan daha kötü durumdakilere bile acımam ben. Elimdeki tacı sanki hemen fırlatıp dışarı atacakmışım gibi yaptım. Sonunda, öteberimizin nerede olduğunu söyledi.

"Sizlerin eşya durmak bizim yatak altında!"

Babamın yatağının altında bir kutu vardı. İçinde de babamın söktüğü, ama bir daha asla bir araya getiremediği sarkaçlı duvar saatimiz duruyordu. Saatin çarkları ve somunları arasında bulduk onları. Günlük, mektuplar, uyarı mektubu ve posta pulları, hepsi oradaydı. Tacını Kumi-Ori'ye geri fırlattım. Sonra odadan dışarı çıktık. Çıkarken de kapıyı adamakıllı çarptık.

"Bak bak," dedi büyükbabam sırıtarak. "Terbiyeli çocuklar kapıları vurmaz ama!"

Annem bize bir tuhaf bakıyordu. Sonra yüzü kıpkırmızı kesilerek, "Acaba aradıklarınızın arasında birkaç not buldunuz mu?" diye sordu.

"Not mu?" Ne demek istediğini anlamamıştım.

"Evet evet, kâğıt parçası işte canım," dedi annem sinirli sinirli. Martina günlüğünün sayfalarını karıştırınca, gerçekten de üç kâğıt buldu.

Birincisi, bir mağaza faturasıydı. Üstünde, "Rio modeli bir bayan mantosu, 3200 Şilin" yazılıydı.

Oysa annem yeni mantosunu 1000 Şilin'e ucuzluktan aldığını söylemişti!

İkinci not, bir uyarı yazısıydı. Ama kütüphaneden değil, Elektro-Blitz Şirketi'nden geliyordu. Annemin, bulaşık makinesinin on birinci taksidini ödemediğini bildiriyordu.

Şaşkına dönmüştüm! Annem, bulaşık makinesini doğum gününde yaşlı Klara Teyze'sinin hediye ettiğini anlatmıştı bize.

Üçüncü not ise. Alfabe Kitap Kulübü'ne kabul kâğıdıydı. Oysa, daha geçenlerde, böyle şeylere gereksinimi olmadığı için kitap pazarlamacısının tekini bahçe kapısından nasıl kovaladığından söz etmişti annem.

Üç kâğıdı da anneme verdik. Bize teşekkür ettikten sonra, büyükbabama dönüp, "Artık canıma tak etti ama!" dedi annem. Sesi titriyordu.

Büyükbabam, onun omuzunu sıvazladı. "Tanrı aşkına sinirlerine hakim ol, gelinim!" diye mırıldandı.

Ama annem sinirlerine hakim olamadı. Hüngür hüngür ağlamaya başladı. Hıçkırırken bir yandan da, her şeyin Kumi-Ori'nin suçu olduğunu söylüyordu .

Büyükbabam bunun doğru olmadığını, annemin kendisini kandırdığını söyledi. Gerçi Kumi-Ori korkunç bir şeytandı, ama doğru dürüst bir ailede onun bu kadar önemsenmeyeceğini ekledi.

Annem, bizim normal ve doğru dürüst bir aile olduğumuzu ileri sürdü.

"Hayır hayır değiliz!" diye bağırmaya başladı Martina birdenbir "Biz çok boktan bir aileyiz! Televizyonda yalnızca babamın istediklerini izleyebiliriz! Yalnızca babamın istediği

Kim Takar Salatalık Bral'ı

şeyleri giyebiliriz! Babam istediği zaman gülebiliriz!"

Gerçi biraz ileri gitmişti, ama yine de ona hak vererek, "Martina artık büyüdüğü halde, Gogo'ya gidip dans etmesine izin verilmiyor! Çadırda kalmasına da izin verilmiyor! Yazın gece eğlencelerine katılmasına da izin verilmiyor! Dudaklarını boyamasına da izin verilmiyor! Maksi manto da almıyorsunuz ona!" diye bağırdım.

"Evet ya!" dedi Martina. Sonra da beni göstererek, "Şu zavallı çocuk, sırf babasının imzalaması gereken altı tane ceza kâğıdı var diye sinir hastası olup, geceleri çığlık atıp duracak. Oysa, matematiği son derece iyi! Babam onu yüzme kulübünü yasaklamakla tehdit ettiği için korkusundan beceremiyor!" dedi.

Annem kendini kanepeye attı. Örgü şişlerinin üstüne oturmuştu. Ağzı açık bize bakakalmıştı; bu arada da altındaki şişleri çıkarttı. "Ne çadırı? Ne şişi?" diye kekeledi.

Martina alnındaki kâkülleri üfledi. "Çadır işi artık o kadar önemli değil; çünkü, Alex zaten aptalın teki," dedikten sonra, beni omuzumdan tutarak anneme doğru itti. "Ama bu, Wolfi önemli! Babamın altı imzasına ihtiyacı var, ama babamın yanına gitmeye cesaret edemiyor. Bu gidişle sınıfta kalması işten bile değil! Zavallı çocuk, sorunlarını ancak bana anlatabiliyor!"

Sonra da beni kendine doğru çekti. İkimiz, sonsuza dek ayrılmak zorunda olanların vedalaşmasına benzer biçimde birbirimize sarılıp kaldık öylece.

Böyle bir ablam olduğu için çok duygulanmıştım. Ama Martina'nın benim hakkımda yaptığı itirafların akıllıca olup olmadığından emin değildim.

Annem de çok duygulanmıştı. Elindeki eğrilmiş şişi, yapılmış, açık sarı saçlarının orasına burasına saplarken, Hayret bir şey yahul diye mırıldanıyordu.

Onu iyice gözlemlemiştim. Bize kızgın değildi. Ben de oturup, Haslinger'le ilgili bütün hikâyeyi anlattım.

Annem durmadan sözümü kestiği için anlatmam oldukça uzun sürdü. "Ne! Şu tavşan dişli, yaşlı, gri adam senin yeni matematik öğretmenin mi! Aman Tanrım, aman Tanrım, aman Tanrım!" deyip durdu Bu arada heyecandan başındaki saç kulesini iki şişle birlikte deşmeye başlamıştı. "Altmış dört ceza kâğıdı mı? Her seferinde ona kadar ha? Sonra da hepsi tekrar birbirine mi bölünüyor? Üstteki sayı çıkana kadar ha?" Burnunu ovuştururken, inler gibi sesler çıkarıyordu.

/"Neden baba imzası istiyor? Eşitlik olan bir ülkede yaşıyoruz?" Yumruğuyla masanın üstüne vurdu.

Ben konuşurken ikide bir, "Ama gerçekten sımfta kalmazsın, değil mi?" diyordu.

Martina, ona benim sınıfta kalmayacağıma söz verdi. Bunun üzerine sakinleşti annem. Kadınlarla erkekler eşit olduğuna göre babamın yerine o imza atmak istedi. Büyükbabam da bana altı imza atmak istiyordu; ne de olsa onun da adı, babamınki gibi, Rudolf Hogelmann'dı. "Al-

tına da 'büyükbabası' diye yazarım," derken gülüyordu. "Bütün bunlar ona yetmezse o zaman da—"

"– o zaman da okula ben giderim ve ona kadın erkek eşitliğinin ne olduğunu anlatırım!" diye atıldı annem.

Hepimiz yine neşelenmiştik ki, Nik okuldan döndü. Bir doğum gününe gitmiş. Konuşmamızı kestik, çünkü onun babama ya da Kumi-Ori Kralı'na neler anlatacağı hiç belli olmazdı.

Büyükbabam bana fısıldadı: "Wolfi, şu senin 'Bay Gri', yani Haslinger iyileşir iyileşmez, ona gideceğim. Ya da... bir şeyler yaparım işte! Ama inan, bu işi yoluna koyacağız!" dedi.

Ama Nik bunları duymuştu. Zaten duymaması gereken her şeyi duyar o hep. "Hangi işi? Hangi işi?" diye tutturdu. "Ben de öğrenmek istiyorum! Ne konuşuyordunuz?"

"Küçük çocukların kulaklarının nasıl birbirine dikilip, tıkanıp, tutkallanacağını konuşuyorduk!" dedim.

Bunun üzerine Nik ağlamaya başladı. Kötü davranmış olduğum için sakız verdim ona. Aslında Nik sevimli bir çocuktur. O yaşta bu gibi şeyleri anlamamasına şaşmamak gerek.

Column, inness!

•

9

Martina, Romeo ve Juliet'e inanıyor. Bayan Schestak telefon ediyor. Alacakaranlıkta anılar.

nnemle büyükbabam şu benim Haslinger sorunumu bildiğinden beri içim rahattı. O kadar korkmuyordum artık, çünkü matematiği gerçekten yapabiliyordum. Matematik kitabını baştan sona çalıştım, her problemi çözdüm. Martina'nın söylediğine göre, kesir hesaplarında neredeyse dâhi olmuşum.

Deliler gibi matematik çalışmıştık. Martina bunun kendisine de yaradığını söyledi. Zihnini meşgul tutarsa, Berger Alex'i kolayca unuturmuş Çünkü Alex onun yaşamının en büyük yanılgısıymış.

"Adil olmak gerekirse, Alex konusunda tamamen yanlış düşünüyor olmasına karşın, suçu tümüyle babama yüklememek gerekir. Eğer Alex beni gerçekten sevmiş olsaydı, evdeki bütün sorunlara rağmen sevmeyi sürdürürdü. Romeo ve Juliet'i düşünsene!" dedi Martina.

Romeo ve Juliet'i pek bilmem. Yalnızca oyunun sonunda ikisinin de bir şekilde intihar ettiklerini biliyorum. Bu yüzden Martina'nın artık Alex'i sevmemesine seviniyordum.

"Ama bütün bunlara rağmen babam haksız," diye açıkladı Martina, "çünkü Alex'e uzun saçlarından ve yuvarlak çerçeveli metal gözlüğünden dolayı tahammül edemiyordu. Ayrıca, kim insanları böyle dış görünüşlerine göre yargılarsa, haksız demektir!"

Alex'in yanlışının, böyle bir ilişki için henüz yeterince olgunlaşmamış olmasından kaynaklandığını da söyledi Martina. Ben böyle şeylerden hiç anlamam, ama Martina'nın bu konuda konuşmayı sevdiğini fark ettiğim için sonuna kadar dinledim, Benimle ilişkisinin bu kadar iyi olmasına ve benimle birlikte matematik çalışmasına öyle seviniyordum ki.

Haslinger hâlâ hastaydı; karaciğerinde uzun süren bir şey varmış. Matematik dersine genç bir stajyer öğretmen geldi. Harika birisi. Beni iyi bir öğrenci olarak görüyor. Slawik Berti ona, benim sınıfın en zayıflarından olduğumu söyleyince, ödev defterime baktı ve bunu aklının almadığını söyledi. Sınıftaki diğer çocuklar da çok şaşırdılar. Herkes, ancak olağanüstü bir yardımcı öğretmenin beni bu duruma getirebileceğini söyledi. Benden sonra sınıfın en zayıf öğrencisi olan Schestak mucizeler yaratan bu öğretmenin adresini vermem için yalvardı. Beni yalnızca ablamın çalıştırdığına inanmak istemedi. "O şahane fıstığın matematikten de anladığını kimseye yutturamazsın?" dedi.

Aslında ablamın şahane bir fıstık olmasına sevinmiştim.

Bir keresinde, bir akşam vakti babam elinde cücüklü bir patatesle mutfaktan çıkmış holden geçiyordu ki, telefon çaldı. Telefonu babam açtı. "Hogelmann'ların evi 46-65-625," dedi. Babam ne zaman telefonu açsa çok ayrıntılı açıklama yapar. Evin adresini de vermediğine şaşmalı.

Ahizeyi kulağına yapıştırırken, yüzünde son derece şaşkın bir ifade belirdi. Bir iki saniyede bir, "Evet evet, Bayan Schestak!", "Saygılar, Bayan Schestak!", "Öyle mi, Bayan Schestak!", "Elbette, Bayan Schestak!", "Ne diyorsunuz, Bayan Schestak!", "Bu onu onurlandıracaktır, Bayan Schestak!", diyordu. Sonunda, "Saygılar, Bayan Schestak!", "Hoşça kalın, Bayan Schestak!" deyip, telefonu kapattı.

Tanıdığımız tek Bayan Schestak, benim sınıf arkadaşım Schestak'ın annesi. Babam Schestak'lara karşı çok saygılıdır, çünkü Bay Schestak bir taşıt sigorta şirketinde müdür. Ama babamın çalıştığı sigortada değil.

Babam telefonu kapattıktan sonra, bizden tarafa baktı ve hafifçe öksürdü. Bizimle konuşmaya zorlandığı anlaşılıyordu. Sanki bizimle nasıl konuştuğunu unutmuş gibiydi. "Bayan Schestak aradı!" dedi.

Bunu ben de anlamıştım zaten. Telefonda yüz kere, Bayan Schestak dedikten sonra, kimin aradığını söylemesine hiç gerek yoktu.

م مسومات

"Sanırım, kızım bulunmaz bir yardımcı öğretmenmiş!" diye sürdürdü konuşmasını. "Ama bu evde hiçbir şey paylaşılmıyor artık! Aptal gibi kalıyorum telefonda! Olup biten hiçbir şeyden haberim yok, iyi mi! Aslına bakılırsa, bu yaştaki kızların para kazanmalarına karşıyım. Martina kendi kendini geliştirse daha iyi olur. Öğreneceği çok şey vardır hâlâ. Ama, Schestak'lar söz konusu olduğu için bu seferlik bir istisna yaptım," dedi.

Martina'ya baktı ve, "Yarın sabah Bayan Schestak'a telefon edip, ayrıntıları kararlaştıracaksınız. Kazanacağın para bir banka hesabına yatacak," dedi ona.

Martina olup biteni anlamamıştı. Babama, "Neyi kararlaştıracağız? Ne parası?" diye sordu.

Babam bu sırada odasına doğru yollanmıştı. Arkasına döndü. "Titus Schestak'a önümüzdeki haftadan itibaren matematik dersi vereceksin. Bu işten kazanacağın parayı da bir banka hesabına yatıracaksın." Odasının kapısına vardığında, "En azından paranın bir kısmını yatıracaksın," dedi. Sonra da odasına kayboldu.

"Baba, baba!" diye seslendi Nik. "Kral'ın akşam yemeğini unuttun!"

Cücüklenmiş patates telefonun yanında kalmıştı. Nik patatesi alıp, babamın odasına gitti. Babamın ona, "Teşekkür ederim, sevgili oğlum!" dediğini duydum.

Martina kıyametleri kopardı. Titus Schestak'a özel ders vermeye karşı olmadığını, tam tersine ne zamandır

ders vermeyi çok istediğini söyledi. Ama bu iş için genellikle lise son sınıftan birilerini bulduklarını söyledi. Üstelik, özel dersten kazanacağı paranın bir kısmını bankaya yatırmaya da karşı olmadığını, ama babamın hiç sormadan onun adına karar vermesine karşı olduğunu bildirdi. En azından bunu isteyip istemediğini kendisine bir kez olsun sormalıymış. Aklı başında bir baba daha konuşmanın başında, "Sevgili Bayan Schestak, bu kızımın bileceği iş. Bir dakika beklerseniz, onu telefona çağırayım!" demeliymiş.

Annem Martina'yı sakinleştirdi. Ona, önemli olanın Titus Schestak'a matematik dersi vermek istemesi ve bunun karşılığında para kazanması olduğunu söyledi.

Bahçeye çıktım. Bazen gecenin alacakaranlığında bahçede turlamaktan hoşlanırım. Babamın odasının penceresi açıktı. Ama içersi görünmüyordu. Kalın perdeler çekiliydi. Babamla Nik'in sesleri duyuluyordu. Nik gülüyordu. Pencereye fazla yaklaşmadım. Ne de olsa insanları gizlice dinleyen bir Kumi-Ori kralı değildim ben. Biraz hüzünlendim. Zavallı Nik! diye düşündüm. Şimdilik iyisin. Şimdilik babamla çok iyi anlaşıyorsun. Birkaç yıl sonra bunların hepsi geçecek!

Babamla çok iyi anlaşabildiğim zamanları henüz çok iyi anımsıyorum. O zamanlar ne güzeldi! Babam küçük çocuklara çok sevecen davranır. Onlarla domino oynar, legolarla bir sürü şey yapar ve masallar anlatır. Gezmeye

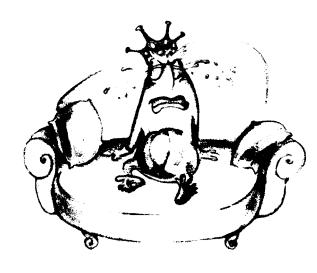
gittiğimizde de çok neşeli olurdu. Bizimle saklambaç ve kovalamaca oynardı. Ben de harika bir babam var diye düşü**n**ürdüm hep.

Babamla aramızdaki sorunların nasıl başladığını nımsamıyorum bile; ama birdenbire her şey babama batmaya başlamıştı işte. Çok az yıkanıyormuşum, saygısız karşılıklar veriyormuşum, kötü arkadaşlarım varmış, saçlarım çok uzunmuş, tırnaklarım çok pismiş. Sakız çiğnemem bile onu rahatsız ediyordu. Kazaklarım ona fazla renkli geliyordu. Okulda aldığım notları çok kötü buluyordu. Evde çok az duruyormuşum. Eğer evdeysem, bu kez de çok fazla televizyon izliyormuşum. Eğer televizyon izlemiyorsam, bu kez de büyükler konuşurken sözlerini kesiyormuşum. Eğer sözlerini kesmiyorsam, bu kez de kesinlikle beni ilgilendirmeyen şeyler hakkında sorular soruyormuşum. Ve hiçbir şey yapmadığımda da, hiçbir şey yapmayıp, ortalıkta boş boş dolaştığım için kızıyordu babam.

Martina, aynı şeyleri kendisinin de yaşadığını anlatmıştı. Babamın, çocukların da normal insanlar olup, kendilerine ait düşünceler geliştirmelerini ve özgür olmak istemelerini bir türlü anlamadığını söylüyor. Babam bunları bir türlü kabullenemiyormuş. Nedenini Martina da bilmiyor.

(S 10

Sorunu temelinden ele alıyorum. İşin aslı çok derinlere iniyor. Niki'nin eski kum oyuncakları (acilen) gerekli oluyor.

umi-Ori, öteberimizi zorla geri aldığımızdan beri bizi rahatsız etmiyor. Sanırım, gerçekten babamın odasından dışarıya çıkmıyor artık. En azından evin içinde tuhaf sesler duyulmaz oldu. Hiçbir şeyimiz de eksilmiyordu artık.

Bahar gelmiş, havalar iyice ısınmıştı. Bir gün öğleden sonra, büyükbabam bovling oynamaya gittiğinde, Nik bana geldi. Salıncağını ceviz ağacına asmam için yalvardı. Martina evde değildi. Schestak'ların Titus'a matematik dersi vermeye gitmişti. Titus'un çok zor bir vaka olduğunu söylüyordu Martina. Benim kadar kolay anlamıyormuş. Üstelik, kendisini dinlemiyormuş bile. Saatlerce çene patlatıp, ona eksi ile eksi çarpıldığında artı olduğunu anlatıyor, Titus da durmadan evet anlamında başını sallıyormuş; ama galiba aklı hep başka yerlerdeymiş. Daha sonra Martina ona eksi ile eksinin çarpımını sorduğunda, şaşkın şaşkın bakıp, bir türlü yanıt veremiyormuş.

Gidip, Nik'in salıncağını yerine aştım. Sonra onun yanında kalıp arkasından ittim; çünkü Nik tek başına yükselerek sallanamıyor.

Nik birdenbire bana, "O sevimli Kral'a hâlâ kızgın mısınız?" diye sordu.

"İyi bir çocuk ol ve şu salatalık kafalıdan söz etmeyi kes, olur mu, Nik!" dedim.

Ama Nik iyi bir çocuk değildi. Durmadan Hıyaristanlı'dan söz edip durdu. Nik'in masal kitaplarından birinde kırmızı pelerinli bir kral gördüğü için Salatalık Kral'ın da kırmızı bir pelerin istediğini anlattı bana. Öyle bir pelerini olmasını çok istiyormuş. Hıyaristanlı çok yoksul olduğu ve durmadan ağladığı için Nik onu sevindirmeye çalışıyormuş; bu nedenle belki Martina'nın ona bir pelerin dikebileceğini söyledi Nik.

"Biliyor musun, Wolfi, zavallı Kral'ın aklı çok karışık," dedi bana. "Halkının gelip onu geri götüreceğini sanıyordu. Ama halkı bir türlü gelmiyor işte. Kral uzun zamandır bizim yanımızdal Halkı da çok acımasızmış yanı, değil mi?"

Salıncağı bırakıp, oradan ayrıldım. Aslında Yüzme Kulübü'ne gitmek istiyordum, ama sonra aklıma başka bir şey geldi. Kumi-Ori'nin gerçeği söyleyip söylemediğini araştırmayı düşündüm. Acaba kilerde gerçekten Kumi-Ori halkı var mıydı?

Nasıl olup da bunu daha önce düşünemediğime

şaştım.

Hemen eve girdim. Mutfak kapısının yanından yavaşça süzülerek geçtim; çünkü annem mutfaktaydı. Benim kilere indiğimi görmesini istemiyordum.

Dikkatle kilerin kapısını açtım. Sonra ışığı açarak, kapıyı arkamdan kapattım. Merdivenlerden aşağıya indim. Üst kilerde her şey olduğu gibi duruyordu: Büyükbabamın alet takımları, Nik'in üç tekerlekli bisikleti ve bir sürü reçel kavanozu.

Sonra alt kilerin kapısına doğru ilerledim. Bu kapının altında aşağı yukarı on beşe on beş santimetrelik kare bir delik vardı. Büyükbabam, mutlaka kedi için yapılmıştır demişti. Evin bizden önceki sahiplerinin kedisi varmış herhalde; hayvan kilere inip çıkabilsin diye yapmışlar bu deliği.

Ama bu kedi deliği, tuhaf toprak yumruları ve kırıntılarla tıkanmıştı şimdi. Oysa, birkaç ay önce kilere son indiğimde bu delik hâlâ açıktı. Alt kiler kapısını açmaya çabaladım. Açılmıyordu. Zorlamak istemiyordum, çünkü sesleri annem ya da Nik duyabilirdi. Büyükbabamın takım sandığından uzun ve sivri bir eğe aldım. Bununla kapıyı kanırtmaya başladım. (Fizik öğretmenim bu gibi durumlarda kaldıraç yasasından yararlandığını söylerdi.)

Kaldıraç yasası işe yaramıştı. Kilit çatırdayarak kapıdan ayrıldı. Ancak kanat hâlâ açılmıyordu. Büyük bir güçle asılıyordum. Kapıyı çok az, ancak üç santimetre kadar aralayabildim, çünkü yapıştırılmıştı. Kapıyla pervaz arasında bir sürü yapışkan kahverengi iplikçik seçiliyordu. Kapı çok kısa süre önce tutkallanmış olmalıydı, yoksa tutkal kururdu. Ayrıca kapının içerden, yani kiler yönünden tutkallandığı da apaçık görünüyordu.

Büyükbabamın takımları arasından büyük bahçe makasını aldım ve bütün yapışkan iplikçikleri kestim.

Bunun üzerine kapı açılıverdi.

Alt kilerin elektrik lambası yok. Anahtarlığımdaki, yarış arabasının ışıklarını yaktım ve kilere doğru inmeyebaşladım. Basamaklar oldukça nemli ve kaygandı. Duvarlar da oldukça nemliydi. Kilerin merdiveni in in bitmiyordu. Basamakları saydım. Otuz yedi basamak vardı, tam otuz yedi yüksek basamak. Sonra büyükçe bir yere geldim. Elimdeki cep fenerini duvarlara doğrulttum. Çok acayip görünüyorlardı; çünkü dümdüz değil, eğri büğrüydüler ve orada burada çatlaklar ve çıkıntılar olduğundan, ışık tuhaf gölgeler oluşturuyordu.

Duvarlarla zeminin birleştiği köşelerde bir sürü delik buldum. Çapları aşağı yukarı on beş santimetre kadardı. Duvarın birinde ise, diz boyunda, aşağı yukarı elli santimetrelik büyük bir delik vardı. Deliğin ağzı, çamur ve balçıktan, küçük, tuhaf küreciklerle süslenmişti. Bunların arasına da, küçücük çakıl taşları ve ufak salyangoz kabukları yerleştirilmişti.

Işığımı bu süslenmiş deliğin içine tuttum. Deliğin

içinde, yine küçük taşlar, salyangoz kabukları ve çamur toplarıyla süslenmiş bir dehliz uzayıp gidiyordu. Dehlizin dibinde daha küçük bir delik vardı. Bunu çok iyi göremiyordum, çünkü el fenerimin ışığı oraya kadar erişmiyordu.

Nemli zemine uzanıp, duvar dibindeki küçük deliklerden birinin içine tuttum ışığı. İçerden bir hışırtı duyuldu ve bir şeylerin kaçıştığını görür gibi oldum. Çok emin değildim. Sanki arkamdan da sesler geliyor gibiydi. Kilerin ortasında durup, "Heey! Burada kimse var mı acaba?" dedim.

Yine aynı hışırtı duyuldu.

Bir kez daha, "Heey, heey!" dedim. Bir yandan da kendimi aptal gibi hissediyordum. Sesim kilerde yankılanıyordu. İki kez daha, "Heey, heey!" yankılandı. Bu arada hiç korkmadığım için kendime şaşıyordum.

Deliklerin içinden hışırtılar, tıkırtılar geliyor, hatta fısıltılar duyuluyordu.

Oldukça yavaş ve alçak bir sesle, "Ben sizin dostunuzum! Size zarar vermek istemiyorum!" dedim. Kendimi daha da aptal hissettim: Vahşi ormanlardaki misyonerler gibi konuşuyordum.

Sonra, Kumi-Ori halkının, normal konuşma dilini anlamayabileceği aklıma geldi. Bir de şunu denedim: "Biz sizin dostunum! Biz size bir şey yapmayacağım, Kumi-Ori halkı!"

Deliklerin içindeki fısıldaşmalar çoğalarak tam anlamıyla bir uğultuya dönüştü.

"Siz dışarıya gelsene! Sizlere yok bir şey olmak!" diye seslendim onlara.

Birdenbire deliklerin birinden, "Sizi sersem! Şu aptal aptal konuşmanızı kesiniz artık! Bizimle normal konuşabilirsiniz!" diye yüksek sesle bağırdı biri.

O an kendimi ne kadar aptal hissettiğimi anlatamam. "Çok özür dilerim, ama bizim evde birisi var, o da tıpkı böyle tuhaf konuşuyor. Ben de sandım ki..," diye kekeledim.

Büyük deliğin içindeki uğultular birdenbire arttı. Derken, deliğin köşesinden üç beş küçük kafa beliriverdi. Hepsi de tıpkı Kumi-Ori Kralı'na benziyordu, ama hiçbiri salatalık-kabak renginde değildi. Hepsi de patates gibi kahverengimşi griydi. El fenerimi onlara doğru tuttuğumda, gözleri kamaştığı için elleriyle yüzlerini kapattılar. Elleri de bizim Hıyaristanlı'nın dantel eldivenli elleri gibi minicik değildi. Başlarına oranla elleri bayağı büyüktü. Kapkalın parmaklarıyla, tıpkı kahverengimsi gri birer pençe gibiydiler.

İçlerinden biri, "Bizden ne istiyorsun?" diye sordu.
"Kralınız yukarda, bizim evde," diye karşılık verdim.
"Birincisi, biz bunu biliyoruz," dedi beş taneden en solda duranı.

"İkincisi, artık o kralımız değil," dedi onun yanındaki.

"Üçüncüsü, Cehennem'in dibine kadar yolu var," dedi ortadaki.

"Dördüncüsü, çok işimiz var. Bizi rahatsız etme!" dedi dördüncüsü.

"Beşincisi de, biz rahatsız edilmekten ve konuktan hiç hoşlanmayız!" dedi en sonuncusu da.

Bunun üzerine söyleyecek laf bulamadım, ama Kumi-Ori'lerle daha fazla konuşabilmek için, "Acaba bir şekilde size yardımcı olabilir miyim? Bence sizler yukardaki şu Salatalık Kral'dan çok daha sevimlisiniz. Sizler için bir şey yapmak isterim," dedim.

Bir an derin bir sessizlik oldu. Sonra bütün deliklerin içinde yüksek sesli fısıldaşmalar başladı. Büyük deliğin ağzındaki beş Kumi-Ori başbaşa vermiş, fısır fısır konuşuyorlardı. Biraz sonra ortadaki, "Bir dakika sessizlik istiyorum! Sessizlik lütfen! Susun!" diye bağırdı.

Deliklerdeki seslerin hepsi bir anda kesildi.

Ortadaki, "Kumi-Ori halkı! Bu çocuğa güveniyor musunuz?" diye sordu.

Deliklerin hepsinden grimsi kahverengi Kumi-Ori başları çıkıp, beni incelemeye koyuldu. Onlara sevimli görünmeye çalışarak, tıpki bir kuzu gib sırıtınca, yine vahşi ormanlardaki misyonerlere benzettim kendimi. Kumi-Ori halkı beni dikkatle inceledi. Hoşlanmış bir tavırla aralarında mırıldandılar.

"Ona güvenelim mi?" diye sordu büyük delikteki

Kim Takar Salatalık Kral'ı

beşli.

Alt deliklerin hepsinden, "Evet, evet!" diye bağırışmalar yükseldi.

Kumi-Ori'ler üzerinde bıraktığım iyi etkiden dolayı kendimle övünüyordum.

"İyi o halde," dedi beşliden biri. "Ona güveniyoruz."

Beşli grup delikten dışarıya fırladı, yanıma gelerek bana ellerini uzattı. Güçlü ve sert elleri vardı. Hamura filan benzemiyorlardı hiç. Her yanım Kumi-Ori'lerle çevrilmişti. Bu grimsi kahverengi yaratıklar bizim Hıyaristanlı'dan daha küçük ve zayıftılar; ama elleri ve ayakları ondan çok daha büyüktü.

Onlar için ne yapabileceğimi sordum.

Kumi-Ori'lerden biri, bazı araçlara gereksinimleri olduğunu söyledi. Yukarıdaki dünyada bulunduğunu duymuşlar. Böyle araçlarının olmasını çok istiyorlardı, çünkü her şeyi elleriyle yapmak zorundaymışlar: Kazmak, çıkarmak, karıştırmak gibi şeyler. Biraz da çivi istiyorlardı. Bir parça da tel. Bütün bunlara gereksinimleri vardı; çünkü, Kumi-Ori'li çocuklar için bir okul, bir spor sahası ve bir belediye binası inşa etmeleri gerekiyormuş. Kiler patatesi tarlalarını da bellemeleri gerekiyormuş.

Kumi-Ori halkından birinin bana anlattığına göre, eskiden, yani şu bizim Hıyaristanlı daha kralken, burada ne okul, ne spor sahası, ne de belediye binası varmış. Yaptıkları tek şey, sabahtan akşama kadar oturup, top-

rağı ağızlarında çiğneyerek küçük çamur parçacıkları oluşturmakmış. Bu çamur parçalarıyla da Hıyaristanlı için dev bir saray inşa etmek zorunda kalmışlar. Kumi-Ori tükürüğü tutkal gibi olduğundan, toprağın yapışmasını sağlıyormuş. Hıyaristanlı'nın sarayını, büyük deliğin içindeki duvarın arkasında olduğu için bana gösteremediler. Ama Kumi-Ori'lerden biri deliğin çevresindeki süslemeleri işaret ederek, "Yalnızca benim ailemden üç kuşak, yaşarınları boyunca burada çalıştı!" dedi.

dukları sürece Kumi-Ori çocuklarının okula gitmeleri yasakmış. Yalnızca kiler hizmetkârları ile kiler soytarılarının çocuklarının gittikleri bir okul varmış. Kumi-Ori' lerin, kiler patatesi tarlalarında da, ancak ölmeyecek kadar patates yetiştirmelerine izin veriliyormuş. Bunun dışındaki bütün zamanlarını kralın saray süslemeleri için toprağı çiğneyip tükürmekle geçiriyorlarmış.

Başka bir Kumi-Ori'nin anlattığına göre, çok zaman yitirdikleri için şimdi daha da fazla çalışmak zorundalarmış. Doğru dürüst hiçbir şeyleri yokmuş çünkü.

Büyük delikten çıkan beşlinin söylediğine göre, basaracaklarına eminmişler.

Koşarak üst kilere çıktım ve Kumi-Ori'lerin işine yarayacağına inandığım ne varsa topladım. Tam üç kez yukarıya çıkıp, dünyanın aletini aşağıya taşıdım.

En çok Nik'in kum oyuncaklarına sevindiler. Onlar-

Kim Takar Salatalık Bralı

dan çok etkilenmişlerdi. İstediğim zaman Kumi-Ori halkını ziyaret edebileceğimi, bana çok müteşekkir olduklarını söylediler. Dahası, içlerinden biri benim için anıt bile yapacaklarını söyledi. Ama diğerleri buna karşı çıktı, çünkü burada anıt filan istemiyorlarmış artık. Ben de onlara benim bir anıta ihtiyacım olmadığını, Nik'in de artık oyuncaklarını kullanmadığını söyledim. Zaten onun yeni bir kum takımı var.

Kilerden yukarıya çıktığımda her yanım çamurlanmış, tozlanmıştı. Annem, üstümün çok kötü küf koktuğunu söyledi. Nereye gittiğimi öğrenmek istedi. Hiçbir şey söylemedim, yoksa yine çok kızacaktı.

Ama Martina'ya her şeyi anlattım ve her yerden, arkadaşlardan filan bulabileceğimiz kum oyuncaklarının hepsini toplamaya karar verdik. "Peki, bunları ne yapacağımızı soran olursa ne diyeceğiz?" diye sordum ona.

Martina güldü. "Bunları yoksul çocuklara yollayacağımızı söyleriz. Eminim buna hepsi inanır."

Zin propler.

11

Sözde, beynimdeki gri hücreler sapı(maya başlamış. İnsanların zencileri bu kadar sevdiğini bilmiyordum. Çöp (enekesini (1ka basa dolduruyorum. Annem ne işler çevirdiğimizi bulamıyor. Bu bölümde, değişiklik olarak, büyükbabam sinirlerine hâkim olamıyor.

kulda, "Wolfgang Hogelmann sapıttı!" diyor bizim çocuklar. Bunun birinci nedeni, matematiğimin birdenbire düzelmesi; ikinci nedeni de, herkesten eski kum oyuncaklarını istemem.

Aklını psikolojiyle bozmuş olan Huber Erich durumu çok iyi anladığını söyledi. Şöyle açıkladı: "Wolfgang'ın beyni matematikle dolup taştı artık. Beynindeki bütün hücreler, bütün o küçük gri hücreler deliler gibi durmadan hesap yapıyor. Ama bundan hoşnut değiller. Aslında başka şeyler yapmak istiyorlar. Bu yüzden beynindeki küçük gri hücreler hesap yapmak zorunda olmadıkları çocukluk günlerini özlüyor ve Wolfi'ye kum oyuncakları toplamasını emredip, onun yine küçük bir çocuk gibi davranmasını istiyorlar. Çünkü o zaman artık hesap yapmaları gerekmeyecek."

Herkes onun açıklamasına güldü. Ama onlara bu kum oyuncaklarını gerçekte neden topladığımı anlatmış olsaydım, sanırım bana daha çok güler ve iyiden iyiye Christine Nöstlinger

aklımı kaçırdığımı düşünürlerdi.

Titus Schestak, on altı tane yepyeni kum oyuncağı getirdi. Hepsi de kız kardeşininmiş. Aslında kız kardeşi tam bir tüketim budalası. Her hafta ağlayıp, kendine yeni bir oyuncak aldırıyor. Bayan Schestak, yirmi şilin için -bir kum oyuncağının fiyatı bu kadar- sinirlerini bozamayacağını söylemişti bir keresinde.

Tam otuz altı tane kova, kürek, tırmık ve kalıp toplamıştım bu arada. Okuldaki görevliden büyük plastik bir torba ödünç alıp, topladığım oyuncakları eve taşımaya koyuldum.

Yolda şişman bir kadına rastladım. Şişman kadın, bu kadar büyük bir torba dolusu kum oyuncağıyla ne yapacağımı sordu bana. Ne yazık ki ona, bunların yoksul zenci çocuklar için toplandığını söylemiş bulundum. Benim zenciler için oyuncak toplamam şişman kadına harika geldi. Karınca kararınca kendisinin de yardım etmek istediğini söyledi.

Beni tutup büyük bir eve götürdü. Onun ardından ta beşinci kata kadar soluk soluğa tırmanmak zorunda kaldım. Beni eski moda döşenmiş bir holden geçirip mutfağa soktu. Mutfakta upuzun bir bank vardı; ama aslında bu bir sandıktı. Sandığın kapağını açtı ve bir sürü ıvır zıvır çıkardı: Paçavralar, eski çoraplar, bir kum saati, bir çamaşır ipi, plastik kova, boş hardal kavanozları, kirli çamaşırlar, bir hasır şapka ve eski bir oyuncak ayı ile çeşitli ıvır zıvır. Durup durup bana, "Hans'çığımın kum oyuncaklarının burda olması lazım! On yıldır buradaydılar!" diyordu.

Arada da Hans'çığının fotoğraflarını gösteriyordu. Birinde, Hans kum oyuncaklarıyla bir kum tepesinin üstünde otururken; birinde, vaftiz edilirken; birinde, evlenirken; birinde de, kucağında yeni bir küçük Hans'çık tutarken.

Sonra yine aramayı sürdürerek, bir yandan da, "Evet evet, iyi şeyler yapmak lazım! İyi şeyler! Zavallı zenciler için! Çöllerinde o kadar kum var, ama kürekleriyle kovaları yok!" diye mırıldanıyordu.

Sonunda bankın içi tamamen boşalmıştı; ama kum oyuncakları çıkmadı. Hemen oradan ayrılmak istediysem de –zaten gelmeyi de istememiştim– kadın beni bırakmadı. Zencicikler için başka bir şey bulacaktı. Ona bizim yalnızca kum oyuncakları topladığımızı söyledim, ama buna aldırmadı. Eski oyuncak ayıyı koltuğumun altına sıkıştırdı. Bana, bu kadar alçakgönüllü olmamamı ve zenciler için olduktan sonra ne verirse versin gönlünden koptuğunu söyledi.

Bir ara mutfağa başka bir kadın geldi. Ödünç bir yumurta istiyordu. Sanırım, benim topladıklarımdan haberi olmuştu. Oyuncak ayı ve plastik torbamla merdivenlerden aşağıya inerken, bütün kapılar bir bir açıldı ve herkes bana, zenciler için çeşitli eşya getirdi. Onları

almak istemediysem de, pek yararı olmadı. Açık kapıların hepsinden öğle yemeği kokuları geliyordu. Benim de fena halde karnım acıkmıştı.

Sonunda dışarıya çıktığımda elimde kum oyuncakları ve oyuncak ayının dışında, gözleri olmayan üç bebek,
saçları olmayan iki bebek, kolu olmayan bir bebek, tekerlekleri olmayan bir tren, gri bir pijama, zarı olmayan
bir kızmabirader oyunu, bir paket süttozu, resimli bir
küçük zenci kitabı ve bir çift eski terlik vardı. Herkes verdiklerini eski poşetlere koymuştu. Eğer, evin yöneticisi
beni sokağa kadar geçirmeseydi, poşetlerin hepsini kapının arkasına bırakıverirdim. Elimdeki poşetlerle caddeden aşağıya doğru zar zor yürüdüm. Poşetlerin her yanı
delik deşikti. İçlerindeki döküntüler oradan buradan dışarı
fırlıyordu. Üç kez daha elimdeki ıvır zıvırı bir yerde bırakmaya çalıştım, ama her seferinde arkamdan biri, "Ne dalgın çocuksun sen öyle! Poşetlerini unuttun!" diye seslendi.

"Teşekkür ederim!" dedikten sonra, pılı pırtımı yeniden yüklendim. Aslında bu çok tuhaf bir şeydi. Bir hafta önce, cebimden iki tane beş şilini düşürdüğümde, onları bana geri verebilmek için kimse peşime düşmemişti.

Annem bahçe kapısında duruyordu. Çok geç kaldığım için beni kapıda bekliyordu. "O elindekilerle seni kesinlikle içeriye sokmam!" dedi bana.

Ben de üste çıkmak için, onun zenci çocuklara karşı

olduğunu, zencilere yardım kampanyamıza çomak soktuğunu söyledim. Annem poşetten gri pijamanın altını çekip çıkardı. Pijamanın bir bacağı uzun süre ayakkabı temizlemede kullanılmıştı. "Zenci çocuklar ha!" dedi. "Zenci çocuklar bu pisliğe dönüp bakmaz bile!"

"Bu konuda haklısın," dedim ve sonra bütün bu ıvır zıvırı çöp tenekesine tıktık birlikte. Kum oyuncaklarını atmadım elbette.

Annemin gözleri büyüdü. İnsan sırf annesinin çöp tenekesini doldurup taşırmak için bu pis şeyleri toplayacak kadar aptal olabilir mi, diye söylendi durdu.

O sırada Martina geldi ve annemin gözleri yuvalarından fırlayacakmış gibi oldu. Çünkü o da kum oyuncağı dolu bir poşet taşıyordu. "Tam on yedi tane buldum!" diye seslendi.

"Ben otuz altı tane buldum," dedim övünerek.

"Hepsi birlikte elli üç eder. Zenci çocuklar bunlarla bütün Sahra Çölü'nü kazabilirler artık!" dedi annem.

Başını sallaya sallaya içeri girdi.

Kum oyuncaklarını alıp, doğruca kilere indim. Martina yukarıda, kilerin kapısında nöbet tuttu. Alt kiler basamakları çok kaygan olduğu için aşağı uçtum. Ama hiçbir yerim acımadı; çünkü plastik torbaların üstüne düştüm. Hemen büyük deliğe yaklaşıp, "Tam elli üç tane, çeşit çeşit alet getirdim!" diye seslendim.

Kumi-Ori'ler deliklerinden çıktılar. Çok sevindiler.

Şaşkın şaşkın plastik torbalara bakıp, bunun ne biçim bir malzeme olduğunu sordular. Başka bir sefer anlatırım, çünkü hemen yukarıya, öğle yemeğine çıkmazsam annem beni aramaya başlar; onun alt kilerle ilgilenmesini iştemiyorum, diye açıkladım.

Kumi-Ori'ler de annemin alt kilerle ilgilenmesini istemiyorlardı. İçlerinden biri, "Evet evet, haklısın! Yeterince iç sorunumuz varken, bir de dışardan gelecek bir baskıyı kaldıramayız!" dedi.

Onlara, gelecek sefere ablamı da getirip getiremeyeciğimi sordum. Kumi-Ori'ler buna pek bayılmadılar, ama eğer o da benim gibi bir şeyse dayanabileceklerini söylediler.

Kilerden yukarı çıktım. Martina hâlâ nöbet tutuyordu. Ortalıkta kimseler yoktu. Kurt gibi acıkmıştım, öğle yemeği için sabırsızlanıyordum.

Büyükbabam ve Nik evde yoktular. Birlikte bir minyatür tren sergisine gitmişler. Nik, Martina'yla benden çok daha erken çıkıyor okuldan.

Öğle yemeğinde spagetti vardı. Spagetti olduğu zamanlar annem çoğunlukla bize kızar. Makarnaları çatalımıza sarıp, tabaktan yukarıya ağzımızla emerek yediğimiz için, domuzlar gibi yiyorsunuz der. Ama spagetti yemenin zevki de burda.

Annem yemeklerde hiç neşeli olmaz. Yerken sıradan şeylerden söz edilmesini istemez. Karnımızın ağrıdığını

Kim Takar Salatalık Kral'ı

bile söylememiz yasaktır. Sümkürmek de yasaktır, çünkü bundan midesi bulanır. Ama o gün neredeyse bir makarna emme ayini yaptığımız halde annem bize hiç kızmadı. "Bütün o kum oyuncaklarını nereye koydunuz? Bahçeden yok olmuşlar!" dedi.

"Arka bahçedeler," diye yalan kıvırdım.

"Hayır, orada yoklar!" dedi annem.

Martina makarnalardan oluşan sakalını ağzına tıkıp, "Onları ben odama götürdüm!" diye mırıldandı.

"Hayır, böyle bir şey yapmadın!" diye bağırdı annem. Ben de şaşırmış gibi yaparak, "O zaman onları birisi çaldı demektir!" dedim.

"Kim acaba?" diye sordu annem.

"Herhalde zenci çocuklardır," dedi Martina.

Annem kızmaya başladı. Kendisinin iyi bir anne olduğunu, bu yüzden ona işin gerçeğini anlatmamız gerektiğini söyledi. Biz de ona gerçekten iyi bir anne olduğunu, ama işte bu nedenle ona her şeyi anlatmamızın gerekmediğini söyledik. Annem, iyi bir anne olduğu için bizi anladı.

Daha sonrá annem bizim iyi çocuklar olduğumuza inansın diye, bulaşıkları kuruladık. O sırada büyükbabam ve Nik eve geldiler. Nik sergide çok güzel trenler olduğunu anlattı bize.

Annem, büyükbabama da spagetti vermek istedi, ama büyükbabam iştahının kaçtığını söyledi. Bir şey ye-

mek istemiyordu. Hem rengi çok solgundu, hem de hasta gibi görünüyordu. Sol eli de titriyordu. Yamuk olan ağzı da seğirip duruyordu. Yalnızca çok sinirlendiği zamanlar ağzı böyle olur.

Büyükbabam odasına gitti, öğlen uykusu çekmek istiyormuş.

Annem, "Büyükbabanı sen mi sinirlendirdin?" diye sordu Nik'e.

Nik, büyükbabamı hiç kızdırmadığını, ama eve dönerken yolda ona bir sürü harika şey anlatmasına karşın böyle tuhaf olduğunu anlattı. Dahası, büyükbabam Nik'e belki de bir huzurevine filan gideceğini söylemiş, çünkü bizim ev bir aile evinden çok timarhaneya benziyormuş artık.

Martina, "Sevgili küçük kardeşim, büyükbabamıza ne gibi harika şeyler anlattın bakalım?" diye sordu Nik'e.

"Gerçekten harika şeyler!" dedi Nik. "Yakında büyük bir Amerikan arabası alacağımızı, eve kalorifer döşeteceğimizi söyledim. Bana on vitesli bir bisiklet alınacağını ve bahçeye de suyu ısıtılabilen bir havuz yaptıracağımızı filan anlattım."

"Aptal!" dedim.

"Hiç de değil!" diye bağırdı Nik. "Bak görürsün! Eğer uslu olursan, sen de bizim havuza girebilirsin!"

"Lotodan para mı çıkacak, yoksa banka mı soyacağız?" diye sordu annem.

"Hayır, böyle şeyler yapmayacağız herhalde. Hem neden yapalım ki?" dedi Nik.

"Peki, araba, yüzme havuzu, on vitesli bisiklet ve kalorifer için gerekli onca parayı nereden bulacağımızı söyler misin?" diye sordu Martina.

Nik de, ne yazık ki bunu bize söyleyemeyeceğini belirtti. Zaten bize birçok sır vermiş. Yalnızca, yakında babamızla çok övüneceğimizi ve zavallıya ne kadar haksızlık ettiğimizi anlayacağımızı söyleyebilirmiş bir tek.

O an beynimde bir şimşek çaktı. Gerçi Nik'in ne anlatmak istediğini tam olarak bilemezdim, ama bir şeyler sezinler gibi oldum.

"Sevgili kardeşim, bu sırlarının biraz daha fazlasını büyükbabama da anlattın mı yoksa?" diye sordum.

Nik kıpkırmızı kesildi.

"Ona neredeyse bildiğim her şeyi anlattım. Tren sergisinde, bütün bunların sır olduğunu unutuverdim. Ama büyükbabam hiç kimseye söylemeyeceğine söz verdi. Size bile!" dedi Nik.

Annem derin derin içini çekti. Annemin, Nik'i bildiklerini anlatması için zorlamasını istiyordu Martina. Nik'i sıkıştırmak kolaydı zaten. "Pekâlâ, senin şu sırların beni hiç ilgilendirmiyor. Sen de beni hiç ilgilendirmiyorsun. Önümüzdeki üç gün boyunca seninle hiç konuşmayacağım," desem, Nik bütün bildiklerini şakıyıverirdi.

Annem, hepimizin aynı haklara sahip olduğumuzu

oyledi. Elli üç kum oyuncağının ve bütün şu zenci çocuklar saçmalığının ne olduğunu öğrenmek için hiç baskı yapmamıştı o bize. Ama, bundan sonra hepimizin büyükbabamıza karşı çok dikkatli ve hoşgörülü davranmamızın çok önem taşıdığını, yoksa yeni bir felç geçirebileceğini anlattı. Doktorun söylediğine göre ağzının kıpırdaması ve sol elinin titremesi tehlike işaretiymiş.

Nik gerçekten bir sinir törpüsüydü. Şimdi de elli üç kum oyuncağının ne olduğunu öğrenmek için tutturuyordu. O da zenciler için eşya toplamak istiyordu. Ondan bir sey saklamamalıymısız.

"Sen bizden bir sır saklıyorsun ama!" dedim.

"İyi de, onu hiç kimseye anlatmayacağıma çok büyük yemin ettim!" diye sızlandı Nik.

"Peki, kime söz verdin?" diye sordu annem.

Nik kuşkuyla bakıyordu. Bunun, sırrın bir parçası olup olmadığını bilmiyordu.

"Babama mı, yoksa şu sevgili kralımıza mı söz verdin?" diye ağzından laf almaya çalıştım.

Nik dudaklarını sımsıkı kapattı. Ama gözlerinin içine öyle kötü baktım ki! Ne de olsa, Nik daha çok küçük. Pek numara yapamıyor. Gözlerini kırparak, evet anlamında bir işaret yaptı. Her şey açığa çıkmıştı: Bu konuda hem babama, hem de şu Hıyaristanlı'ya söz vermişti demek.

"Rahat bırakın artık şu zavallı çocuğu! Onun daha

Kim Takar Salatalık Kral'ı

hiçbir şeyden haberi yok!" dedi annem.

"Ailemizde onun durumundaki tek kişi o değil ama!" dedim anneme. Ancak, Nik'i rahat bıraktım. Elinde cücüklü bir patatesle babamın odasına giderken bile onunla dalga geçmedim.

12,

Nik'in sırrını kesinlikle açığa çıkarıyorum. Bunun ardından gelişen olaylar, sıradan bir aile tartışması değil, tam anlamıyla bir skandal!

Çim bir türlü rahat etmiyordu. Büyükbabamın neden öyle tir tir titreyip, ağzının seğirdiğini tahmin etmek için kafa patlatıp durdum. Kapısına gidip, horluyor mu diye dinledim; çünkü, ancak horluyorsa uyuyor demektir. Horlamadığını duyunca kapısını vurdum.

Büyükbabam kapıyı açtı. Yatağında oturup, onunla konuşmak istediğimi söyledim. Nik'in sırrını, merakımdan değil, ama büyükbabamın ağzını bu derece seğirttiğine göre korkunç olması gerektiği için öğrenmek istediğimi belirttim ve eğer o denli korkunçsa, bir şeyler yapmalıyız dedim.

Büyükbabam bir sigara yaktı. Nik'in kendisine yalnızca saçma sapan şeyler anlattığını söyledi. Pek de emin değildi. Ama şurası kesindi ki, halkı gelip onu almadığı için Kumi-Ori Kralı öfkeden kuduruyordu. Öç almak için halkını yok etmek istiyormuş. Ama elinden hiçbir şey gelmediği için, bunu gerçekleştirmesi olanaksızmış. Dolayısıyla da babam, bu işi onun yerine halletmeye hazır

olduğunu bildirmiş.

"Neyi halledecekmiş?" diye sordum. (Böyle korkunç şeyler söz konusu olduğunda, kavrayışım kıtlaşıyor bazen.)

"Baban alt kilerdeki Kumi-Ori'leri yok edecekmiş!" dedi büyükbabam.

"Olamaz!" diye bir çığlık attım.

"Nik öyle diyor!"

"Bunu neden yapmak istiyor? Onlar babama bir şey yapmadılar ki! Şu sırada çocukları için büyük bir okul deliği yapıyor Kumi-Ori'ler. Birkaç kum oyuncağından ve barış içinde yaşamaktan başka bir şey istedikleri yok!" dedim

Büyükbabama, alt kilerde olup biten her şeyi anlattım. Sonra yeniden, neden babamın böyle kötü bir şey yapmak istediğini sordum.

"Çünkü, Kumi-Ori bunun karşılığında ona bir Amerikan arabası, bir kalorifer tesisatı, bir yüzme havuzu ve kim bilir daha neler armağan edeceği için!"

"Ama Kumi-Ori Kralı'nın hiç parası yok ki!"

Büyükbabam omuzlarını kaldırdı. Kendisinin de bunu anlamadığını söyledi. Nik'e daha fazla soru sormak da istememiş.

"Peki, onları nasıl yok edecekmiş?" diye sordum.

"Suyla yapacakmış galiba," diye mırıldandı büyükbabam.

Daha sonra bu konuyu Martina'yla enine boyuna

konuştuk. Annem böyle istemiş olsa da, artık Nik'i rahat bırakmamızın olanaksız olduğunda hemfikirdik. Nik'i odama çektim ve onu iyice sorgulamaya başladık. Ben biraz sert, Martina'ysa yumuşak davranıyordu.

"Bana bütün bildiklerini anlat. Yoksa, seni öyle bir pataklarım ki, doğduğuna pişman olursun, seni bacaksız seni!" diye çıkıştım.

Martina biraz yağcılık yaparak, "Haydi, bildiklerini sevgili ablacığına anlat. Yoksa ablacığın seninle bir hafta hiç konuşmaz!" dedi.

Acayip tehditlerimizin hiçbiri işe yaramamıştı bu kez.

Nik ağzını bile açmadı. O sırada, bütün-bunlara-inanmıyorum-numarası geldi aklıma, "Kumi-Ori Kralı babama hiçbir şey armağan edemez, çünkü o kalleş bücürün hiç parası yok!" dedim.

Nik tuzağıma düştü hemen. "Kumi-Ori Kralı'na bunun için para lazım değil ki. Taşıt sigortasındaki Kumi-Ori İmparatoru'nun arkadaşı o zaten. İşte bu imparator, sigortanın genel müdürüne ne isterse yaptırabiliyormuş. Genel müdür, babama ödül olarak müdürlük verecek. O zaman da babam istediği her şeyi satın alabilecek!" diye bütün bildiklerini şakıyıverdi.

Dilim tutulmuştu. Martina öfkeden kıpkırmızı kesilmişti. Nik ise tuzağa düşüp, her şeyi anlattığı için kuduruyordu.

"Peki, babam kilerdeki Kumi-Ori'leri nasıl ortadan

kaldıracak?" diye sordu Martina. Ama Nik artık tek laf etmiyordu. Bu durumda yapılacak son bir şey kalmıştı. Nik'i kucaklayıp, doğruca kilere indirdik.

"Pekâlâ, kardeşlerin yüz karası, acımasız bacaksız! Şimdi o halkı ziyarete gidiyoruz! Senin o harika babanla kralın öldürmeden önce onlarla tanışasın diye!" diye soludum öfkeyle.

Nik gelmek istemedi. Kilerlerden ve kötü yürekli bu halktan korktuğunu söyledi. Anneme duyurana değin bağıracakmış. Martina eliyle onun ağzını kapattığı için bağıramadı elbette. Büyük el fenerini yanıma aldım. Hâlâ çırpınan Nik'i alt kilere götürdük. Tepeden tırnağa her yanı titriyordu. Ama korkudan mı, yoksa kilerin serinliğinden mi, bilemiyorum. Martina onun yanında durdu.

Ben büyük deliğe yaklaşıp, "Kardeşlerimi getirdim. Sizinle tanışmak istiyorlar!" diye seslendim içeriye.

O beş Kumi-Ori büyük delikten dışarı çıktılar. Öne doğru eğilerek, "İyi günler, dostlar!" dediler. Bu arada diğer Kumi-Ori'ler de deliklerinden çıktılar. Bizi sevgiyle selamladılar. Ellerinde küreklerle tırmıklar vardı. Hepsi de terli, ama mutluydu.

Koyu kahverengi, tostoparlak, küçük bir Kumi-Ori, "Selam, dostum! Küreklerin sayesinde kreşi bu'gün bitire-bildik!" diye bağırdı.

Daha zayıf ve uzun boylu, gri biri de, "Yakında okulu da bitireceğiz!" dedi bana.

Kahverengi ve gri benekleri olan bir başkası, "Öbür gün, daha çok ve kaliteli patates üretip, çocuklarımızın karnını doyurmak için patates tarlalarını yeniden belleyeceğiz," dedi.

Daha sonra Kumi-Ori'ler bize, okul deliğini gösterdiler.

"Çocuklar, lütfen biraz dışarı çıkar mısınız?" diye deliğin içine doğru seslendi Kumi-Ori'lerden biri.

Deliğin içinden kıkırdaşmalar ve hışırtılar duyuldu. Sonra da minicik, kar gibi bembeyaz Kumi-Ori'ler yuvarlana yuvarlana dışarı çıktılar. Açık mavi gözleri, gül pembesi yanakları, eflatun dudakları vardı.

"Ay, ne sevimliler! Beyaz farelerden çok daha sevimli bunlar!" diye bağırıverdi Nik.

"En azından senin şu Hıyaristanlı'dan daha sevimliler!" dedim ona. Ama Nik beni duymadı bile. Yüzükoyun yatmış, Kumi-Ori çocuklarıyla oynamaya başlamıştı.

Kumi-Ori'ler öyle keyifli, öyle neşeliydiler ki, onlara babamdan ve Hıyaristanlı'dan söz edemedim bir türlü. İleriye dönük yığınla planları ve umutları vardı.

Büyük deliktekilerden biri bana, "Bir yıl sonra bizim kileri tanıyamayacaksın, dostum!" dedi. Sonra da, yapacakları işleri ve yemek sorunlarını nasıl çözümleyeceklerini anlatırken, "Artık hiçbirimiz aç kalmayacak," dedi.

Büyük delikteki bir başkası da, "Bu senin aletlerle deliklerimizi o kadar iyi inşa edeceğiz ki, kışın hiçbiri-

miz üşümeyecek," dedi.

Martina gömleğimin kolunu çekiştirerek, "Haydi, söylesene onlara!" diye fısıldadı.

Önce boğazımı temizledim, ama söze nereden başlayacağımı bilemiyordum. Ayrıca, babam yüzünden de utanıyordum.

"Haydi, söylesene artık!" diye dürtükledi beni Martina.

Büyük delikteki beşliden biri, "Bize ne söylemen gerekiyor, dostum?" diye sordu.

Bu durumda yapacak başka bir şey kalmamıştı. "Babam ve şu eski kralınız Hıyaristanlı sizi yok etmek istiyorlar," dedim.

Kilerde birdenbire derin bir sessizlik oldu. Bütün Kumi-Ori'ler birbirlerine sokuldular. Alıcı gözle bakmazsanız, bir yığın iri patates sanırdınız onları. Ama ben onlara dikkatle bakıyordum. Ne kadar korktuklarını gördüm. Sonra büyük delikteki beşliden biri yanıma yaklaştı. "Baban ve Treppelid soyunun sonuncusu ne yapmak istiyorlar?" diye sordu.

Nik hâlâ yerde yatıyordu. İki Kumi-Ori çocuğunu eline almış, pembe burunlarına hafif hafif üflüyor, onlar da kıkır kıkır gülüyorlardı.

"Nik, beni iyi dinle," dedim ona. "Artık babamın ve şu Hıyaristanlı'nın ne yapmak istediklerini anlatmak zorundasın bize. Buna engel olamazsak, o sevimli, minik, bembeyaz Kumi-Ori'ler yakında ölmüş olacaklar."

Nik doğruldu. Birkaç kez yutkundu. Elindeki minik Kumi-Ori'lere bakarak anlattı: "Yarın ya da öbür gün üst kilerde bir su borusunu patlatacaklar. Su, alt kilere akıp bütün delikleri dolduracak. Kral'ın söylediğine göre, Kumi-Ori'ler yüzme bilmezmiş. Bunu, babamın boş olduğu bir gün yapacaklar. Daha sonra öğleyin babam üst kilere gidip, su borusunun patlamış olduğunu fark etmiş gibi yapacak. İtfaiyeye telefon edecek. İtfaiye de gelip, alt kilerdeki bütün suyu çekecek. Ama bu arada bütün Kumi-Ori'ler boğulmuş olacak!"

Biraz önce bana soru sormuş olan Kumi-Ori diğerlerine döndü, "Lütfen, arkadaşlar, sessizliğimizi bozmayalım!" dedi.

Ama zaten Kumi-Ori'lerin hiç sesi çıkmıyordu. Korkudan açık grileşmişti hepsi. Yalnızca minik, beyaz çocuklar hâlâ Nik'le oynuyorlardı.

Büyük delikteki beşliden biri, "Vatandaşlar, kendimizi nasıl savunabiliriz?" diye sordu.

Birisi, "Yüzme öğrenebilir miyiz acaba?" diye sofdu.

Öbürü, "Belki kayık yapabiliriz!" dedi.

Biri de, "Acaba kilerin kapısını sımsıkı yapıştıramaz mıyız?" dedi.

Ancak, bütün bunların boşuna olacağı sonucuna vardılar. Hepsi birden bir günde yüzme öğrenemezlerdi. Üstelik, öğrenmeye çalışmak için suları bile yoktu. Bu kadar az sürede çok sayıda kayık da yapılamazdı. O eski ve çürük kapıyı hiç su sızdırmayacak biçimde yapıştırmak da olanaksızdı.

Martina onlara, su baskını süresince üst kilere taşınmayı önerdi. Orada saklanabilirlerdi.

Kumi-Ori'ler hayır anlamında başlarını salladılar. "Geri döndüğümüzde her yer yıkılmış gitmiş olacak," dedi içlerinden biri. "Kreş, okul, her şey yıkılıp yok olacak! Yerler çamur dolacak, oturduğumuz deliklerin içi yıkılacak! Kiler patatesleri de toprağın altında çürüyecek. Bizim tek besinimiz onlar! Ne yiyip içeriz biz sonra?"

Küçük ve toparlak bir Kumi-Ori, "Söylesene dostum, baban Treppelid'lerin sonuncusuna neden yardım ediyor?" diye sordu bana. Ona taşıt sigortasındaki imparatordan ve müdürlük işinden söz ettim.

Kumi-Ori halkı arasında büyük bir kıpırdanma oldu birdenbire. "Yalancı alçak! Kahrolası Treppelid! Yalancı kalleş!" diye bağırışmaya başladılar. Sonra da bize, dünyanın hiçbir yerinde Kumi-Ori imparatoru, dahası bir Kumi-Ori kralı bile bulunmadığını anlattılar. Onlar, kralı başından atan son Kumi-Ori topluluğuymuş.

Uzun boylu ve zayıf bir Kumi-Ori, "Kumi-Ori'ler beton evlerin bodrumlarında yaşayamazlar. Toprak, çamur ve rutubete gereksinimimiz var bizim. Yaşayacağımız kilerlerin hiç penceresiz, derin yerler olması lazım," dedi.

"Şu taşıt sigortası binasının altındaki kileri biliyorum!" dedi benekli bir Kumi-Ori de. Ben on yıl önce oradan kaçmıştım. Her yanı beton ve kupkurudur. Delik filan delmeye olanak yok; bizler orada kuruyup gideriz. Kiler patatesi de yetişmez. Aklı başında bütün Kumi-Ori'ler oradan ayrıldı. Yalnızca birkaçı kaldı. Onların da biçimi değişti. Beyazlayıp, kupkuru şeyler oldular. Kilere atılmış eski dosyaları kemiriyorlar. Üst üste yığılmış dosyaların arasında yaşıyorlar. Hepsi de aptallaşmış durumda. Konuşmayı unutmuşlar. Yürümeyi bile beceremiyorlar artık. Kilerde ordan oraya yuvarlanarak, acı çığlıklar atıyorlar yalnızca. Ayrıca, sık sık da birbirlerinin üstüne atlayıp, öldürmeye çalışıyorlar!"

Diğer Kumi-Ori'ler de onu onaylar biçimde başlarını salladılar.

"Yani, onlar babama müdürlük falan veremezler mi?" diye sordu Nik.

"Onların müdürlük vermesi, bizim vermemiz kadar olanaksız!" dedi çizgili bir Kumi-Ori.

"Sizlere hiçbir şey olmayacak!" dedi Martina. "Bunun için ben kefil oluyorum! Ya babam yanıldığını kabul edecek ya da..." Ne diyeceğini bilemedi sonra.

"Ya da biz ona engel oluruz," diye atıldım hemen.

"Şeref sözü!" diye ekledi Nik.

Onlara verdiğimiz bu sözler Kumi-Ori'leri yatıştırmıştı. Bize güvenerek, teşekkür ettiler. Onlara çok büyük ve güçlü görünüyorduk elbette. Onları korumamızın çok kolay olacağını sanıyorlardı herhalde. Ne de olsa, baba-

Merdivenlerden yukarı çıkarken, Martina derin derin iç çekerek sızlandı. "Babamı engellemek ha! Sanki bu o kadar kolay bir sey!"

mı tanımıyorlardı.

Basamakları arkamızdan soluk soluğa tırmanan Nik, "Elbette kolay!" dedi. "Eğer yapacak bir şey kalmazsa, ben de alt kilere girip oradan çıkmam! O zaman da babam boruları filan patlatamaz! Beni de boğmaya kalkışacak değil va!"

Üst kilere vardığımızda, babamın arabasını garaja soktuğunu duyduk.

"Yürüyün kavgaya!" dedim. Nik'e de, "En iyisi sen tartışmaya hiç karışma, Nik!" diye önerdim.

Nik hayır anlamında başını salladı. Babamdan korkmuyorum ki!

O an bunu söyleyebilmeyi ben de isterdim.

Tam kiler kapısını açtığımız sırada babam da sokak kapısını açmıştı. Sokak kapısıyla kiler kapısı karşı karşı-yadır. Babam bize dik dik baktı, ama hiçbir şey söylemedi. Paltosunu ve şapkasını askıya astı. Ama gözleri bizde olduğundan yanlış astı. Palto da, şapka da yere düştü. Babam bunu fark etmedi bile. Hâlâ gözlerini dikmiş bize bakıyordu.

"Alt kilerden geliyoruz!" dedi Martina.

Babam hâlâ bir şey demiyordu. Sonra ben atıldım ve "Kumi-Ori'lere gidip, senin onlara neler yapacağını anlattık!" diye öyle bir bağırdım ki, kendi sesimi ben bile tanıyamadım.

"Onları boğamazsın! Eflatun dudaklı, bembeyaz çocukları var!" diye bağırdı Nik de.

Babam hâlâ bir şey söylemiyordu. O sırada annem mutfaktan çıkıp yanımıza geldi. "Neler oluyor?" diye sordu.

"Hiçbir şey," diye mırıldandı babam.

İçimde sanki bir şey patlayacak gibi olmuştum. "Hiçbir şey yok elbette!" diye atıldım. "Babamın kilerdeki boruları patlatmak istemesinin dışında bir şey yok tabii! Hem de bunu yaptığı için müdür filan da olamayacak; çünkü sigorta binasında imparator mimparator yok! Çünkü orada her yer beton! Kumi-Ori'leri boşu boşuna boğmak istiyor!"

Sonra da koşup, annemin boynuna sarıldım ve hıçkıra hıçkıra ağlamaya başladım. Martina'nın daha sonra anlattığına göre, her yanım tir tir titriyormuş. Annem beni okşayarak, "Tamam canım, tamam, tamam...," demiş.

Yavaş yavaş sakinleşip, annemin boynunu bıraktım. Martina babamı ikna etmeye uğraşıyordu. Ben ve Nik de ona yardım etmeye çalıştık. Ama insan o an bizim olduğumuz kadar heyecanlanınca, söylemek istediklerinin ancak yarısı geliyor aklına, buna karşılık iki katı daha fazla bağırıyor. Bu nedenle de, babamı ikna etmeyi ba-

sáramadik.

Bir ara annem lafa karıştı; bütün bu konuşulanlardan ve boru patlatma saçmalığından hiçbir şey anlamadığını söyleyip, bağırmaya başladı.

Bunun üzerine büyükbabam da geldi.

O anneme sorunu enine boyuna anlatırken, biz de onun bilmediği şeyleri ekliyorduk.

Arada bir de babama dönerek, onun hakkında düşündüklerimizi haykırıyorduk. Annem bütün olup biteni anladıktan sonra, eğer bir su borusunu patlatacak olursa, babam hakkında düşüneceklerini sıraladı. Büyükbabam da, onu yetiştirirken neyi yanlış yaptığını bilemediğini söyleyip durdu.

Bu arada Hıyaristanlı da hole çıkmıştı. Ama geride, oturma odası kapısı yanında durdu. Bu kadar karışık bir aile kavgasına katılma yürekliliğini gösterememişti. Yalnızca bir kere babama el sallayıp, ona, "Bayım Hogelmann, gelsene! Siz bütün bunlara inanmamak!" diye fısıldadığını duydum.

Ama babam onu fark etmemişti. Üstelik, babam henüz sesini bile yükseltmemişti. Dahası, tek kelime etmemişti.

Derken, babam yere eğildi. Düştükleri yerden paltosuyla şapkasını aldı. Paltosunu giyip, şapkasını başına taktı. Sonra da, aramızdan geçerek sokak kapısına doğru gitti. Evden dışarı çıktı. Kapıyı bile arkasından vurmadı. Bir süre holde olduğumuz yerde kalakaldık. Garaj kapısının açıldığını, arabanın gittiğini duyduk.

Annem her zaman olayları iyi yanından görmeye çalışır. Kendisinin iyimser biri olduğunu söylüyor. O an da iyimserdi. Babam arabasıyla garajdan çıkıp gidince, "Eveet. Göreceksiniz, babanız her şeyi düşünüp taşınacak ve geri geldiğinde normale dönmüş olacak!" dedi.

"Gelinim, inşallah dediğin gibi olur!" diye iç geçirdi büyükbabam. Sonra da odasına geri döndü.

Hıyaristanlı hâlâ oturma odasının kapısında dikiliyordu.

"Defol!" diye bağırdım ona.

Yıldırım hızıyla oturma odasına girip, gözden kayboldu.

Nik mutsuz görünüyordu.

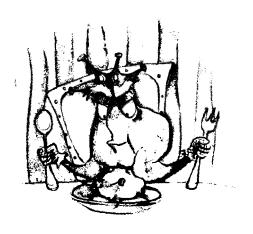
"Yoksa, ona acıyor musun?" diye sordu Martina.

O zaman Nik daha da mutsuz göründü. "Ne yapayım, ondan hoşlanıyorum işte!" diye fısıldadı sonra.

"İnsan herkesi sevemez ki," dedim. "Hele kalleşleri hiç sevmemek gerek!" Ama bu konuda haklı olup olmadığımdan pek emin değildim.

13

Bekliyoruş. Hâlâ bekliyoruş.
Bu arada da, konuşup duruyoruş
elbette. Bunlar bir bölümü
doldurmak için yetersiş kaldığından,
ertesi gün okulda olanları da
ekliyorum. Çünkü
şaşılacak bir şey oldu.

kşam yemeği saati geldiğinde babam hâlâ eve dönmemişti. Saat dokuza kadar bekledik, sonra da onsuz yedik. Annemin iyimserliği sürüyordu. "Gördünüz mü, çocuklar! Gördünüz mü! Babanız bu kadar uzun bir süre gelmiyorsa, oturup her şeyi iyice düşünüyor demektir!" diyordu.

Ancak, saat on bir olduğunda –Nik yatmıştı– annemin iyimserliği filan kalmadı. Durmadan saate bakıp, iki dakikada bir, "İnşallah, başına bir şey gelmemiştir! Sinirlendiği zaman arabayı çok hızlı sürer!" diye sızlanmaya başladı.

Annem daha fazlasını söylemiyordu, ama aklından korkunç şeyler geçirdiği yüzünden okunabiliyordu.

Büyükbabam da sanki hiç kötü bir şey düşünmüyormuş gibi yapıyordu, ama iki saattir gazetede aynı köşeyazısını okuyordu. Onun da aklı gazeteden çok babamda, diye düşündüm.

İçimde çok tuhaf bir duygu vardı. Aslında iki duygu

vardı: Babama hem kızıyordum, hem de onu merak ediyordum. Geçen her on beş dakikada bir babama olan kızgınlığım azalıyor, korkum artıyor ve babam hakkında bir sürü güzel şey hatırlıyordum.)

Martina kanepeye oturmuş tırnaklarını kemiriyordu. "Ama bunları ona söylememiz gerekiyordu!" diye ağlamaya başladı birdenbire

"Elbette! Su borularını patlatmasına izin veremezdim ya!" diye mırıldanmaya koyuldu annem de.

Gece yarısı olduğunda annem polise telefon etti. Ancak, onlar pek meraklanmadılar. "Hanımefendi, eğer gece yarısına kadar evine gitmemiş bütün kocaları arayacak olsak, başımızı kaşıyacak vaktimiz kalmazdı!" dediler yalnızca.

Annemse onlara, babamın öyle eve geç gelen erkeklerden olmadığını, her zaman evine tam zamanında geldiğini anlatmaya çalıştı.

Buna karşılık polis de, "Evet evet, hanımefendi, zaten hep böyle söylerler!" dedi. Ama yine de, yakın çevrede küçük bir otomobille bir tankerin çarpıştığı tek bir trafik kazası meydana geldiğini söylemiş anneme. O zaman annem yeniden sakinleşti ve iyimser oldu. Babamın kesinlikle bir otelde yatacağını ve orada normale döneceğini öne sürdü.

"Babanız iyi bir insan –sahi söylüyorum! Sizin sandığınız kadar kötü biri değil o! Gerçekten!" dedi. İtiraz

etmedik, ama onaylamadık da. Sonra annem babam hakkında sular seller gibi konuşmaya başladı: Babam aslında hep zorluk çekmiş, büyükbabam Herbert Amca'yı her zaman babamdan daha çok sevmiş, zeki biri olmasına karşın hâlâ işinde terfi edememiş, bu yüzden acı çekiyor ama elinden bir şey gelmiyormuş, bizim sevmediğimiz elbiselerden hoşlanması, bizden farklı zevkleri olması onun suçu değilmiş. Aslında babam cimri filan da değilmiş, yalnızca evin borçlarını ödemek için tasarruf yapıyormuş biraz.

"Bütün bunları anlamalısınız!" diye bağırdı.

Martina da, "Buyrun bakalım! Cimri olduğunu her zaman sen kendin söylerdin onun yüzüne!" dedi.

Annem hiç sesini çıkarmadı. Büyükbabam da artık gidip uyumamızı, yoksa yarın sabah kalkamayacağımızı söyledi.

Gerçekten çok yorgundum. Tam ayağa kalkmış odama gidecektim ki, babamın odasının kapısı açıldı. İçimi sevinçle karışık bir korku kapladı. Bir an, belki de babam dönmüş ve odasına pencereden girmiştir, diye geçirdim icimden.

Oysa, kapıyı açan şu Hıyaristanlı'ydı. Öfkeli öfkeli bakarak, "Bayım Hogelmann neredeler?" diye sordu bize.

"Bayım Hogelmann burada yoklar!" diye bağırdı Martina

"Biz açlık duyuyor! Bütün gün biz hiç beslenme-

mek!" dedi Hıyaristanlı. Bizleri suçlar gibi bakıyordu.

Annem başıyla mutfağı işaret etti. "Cücüklenmiş patatesler orada, lavabonun altında!"

Kumi-Ori Kralı şaşkına dönmüştü. "Biz asla yok kendimiz yapmak! Biz asla kendimiz getirmek!"

"Sen de o zaman aç kalıver!" diye önerdim ona. Ama bunu istemiyordu. Önce mutfağa gitti, sonra çıktı ve asık suratla yanımızdan geçti. Koca patates çuvalını ardından sürüklüyordu.

Epeyce geç yatmama karşın erkenden uyanmıştım. Martina gelip kapımı bile çalmamıştı daha.

Hemen babamın odasına koşup kapıyı açtım. Yerde bir sürü patates duruyor, Hıyaristanlı da babamın yatağına yatmış horluyordu. Babam odasında yoktu.

Sonra annemin odasına gittim. Martina oradaydı. Bana yeniden polise telefon ettiklerini söylediler. Bu kez polis bütün hastaneleri telefonla araştırmış. Ama babam hiçbir hastanede değilmiş. Demek ki, kaza filan yapmamış.

"Acaba bizden ayrılmak istiyor olabilir mi?" diye sordum anneme.

Annem buna inanmıyordu. "Babanız öyle biri değildir. Aileye önem vermeyen değil, tersine aşırı önem veren biridir."

Sonra biz okula gittik. Okulda kafamı toplayamadığım için hangi dersin işlendiğinin bile farkında değil-

dim. Bu yüzden üçüncü derste rezil oldum.

Yerimde oturmuş, acaba babam eve dönmüş müdür, acaba artık normal biri olmuş mudur, diye kendi kendime düşünürken, sıra arkadaşım Friedl beni dürterek, "Wolfi!" diye tısladı. "Wolfi!"

Ona doğru döndüm.

"Sıra sende!" diye fısıldadı.

Ben de hemen ayağa kalkıp, tahtaya doğru gittim. Öğretmenin ne sorduğu konusunda en ufak bir fikrim yoktu. Ön sırada oturan Schestak, "Bir kalp çizmen gerekiyor!"/diye yavaşça fısıldadı bana.

Tebeşiri elime alıp, tahtaya kocaman bir kalp çizdim, hem de alt tarafındaki sivriliği oldukça özenli çizmiştim. Bütün sınıf deliler gibi gülmeye ve maymunlar gibi çiğlık atmaya başladı. Sonunda, biyoloji dersinde olduğumuzu, karıncıkları ve kapakçıklarıyla gerçek bir insan yüreği çizmem gerektiğini aymıştım. Ama çok geçti. Biyolojici beni azarlayıp yerime göndermiş, gösterimi de başka yerde yapmam gerektiğini bildirmişti.

Bu olay beni kendime getirdi. Hele çocukların Haslinger'i koridorda görmüş olmaları gerçeği beni adamakıllı kendime getirmişti. Gerçekten de Haslinger beşinci derste sınıfa geldi. Adam gerçekten hem çok perişan görünüyordu, hem de en az on kilo vermişti. Karaciğeri hasta olduğu için yüzü sapsarıydı.

Haslinger hemen geçip kürsüye oturdu. Hastalan-

Christine Nöstlinger

madan önce derste hep ayakta dururdu. "Evet, işte yine geldim," dedi.

Herhalde buna çok sevineceğimizi sanmıştı. Ama onun dönmesine kimse pek sevinmedi, çünkü onun yerine gelen genç öğretmen çok sevimli birisiydi.

Haslinger, "Schestak, ben yokken neler yaptığınızı anlatın bakalım!" dedi.

Schestak Titus tam anlatmaya başlayacaktı ki, Slawik Berti araya girerek, "Affedersiniz öğretmenim, Hogelmann' ın ceza kâğıtları ve imzaları ne olacak?" demez mi!

O pis herifi hemen oracıkta öldürebilirdim! Ama Haslinger anımsamaya çalışıyormuş gibiydi. Duruma bakılırsa, Berti'nin neden söz ettiğini anımsamak için büyük çaba harcıyordu.

Ben de ayağa kalkıp, "Ama, sizin bugün geleceğinizi bilmiyordum ki!" dedim.

Haslinger önce bana, "Tamam, tamam!" dedikten sonra, "Benim yerime derslerinize gelen genç meslektaşım, sizin matematikte çok iyi olduğunuzu anlattı bu sabah bana!" dedi. "Hogelmann, buraya gelip, bugünkü konumuzu anlatın bize!"

Titus halinden memnun yerine otururken, ben tahtaya gittim ve zil çalana kadar matematik çözdüm orada. Bu arada yalnızca küçük ve önemsiz tek bir yanlış yapmıştım. Ben tahtada matematik çözdükçe, Haslinger'in yüzü de gitgide sararıp soldu. Sonunda zil çaldığında,

"Hogelmann, benimle coğrafya laboratuvarına kadar gelir misiniz, lütfen?" dedi bana.

Haslinger'in ardından coğrafya laboratuvarına gittim. Haslinger ders aralarında ve dersi olmadığı zamanlarda hep buraya gelir. Kesinlikle öğretmenler odasına, diğer öğretmenlerin yanına gitmezdi.

Haslinger büyük dünya küresinin önüne geçerek, onu döndürmeye başladı. "Ben yokken derslerini çok, ama gerçekten çok iyi düzeltmişsin!" dedi.

Sonra da bana kendisinin yaşlı, üstelik hasta birisi olduğunu söyledi. Sınıftaki otuz yedi öğrenci onu çok fazla yoruyormuş. Önceleri o da oldukça sevimli birisiymiş. Ama artık istese de, sınıftaki herkesle tek tek ilgilenmesi olanaksızmış.

İçimden, aman ne yazık, benimle ilgilenemediğine hiç de üzülmedim doğrusu, diye geçiriyordum. O sırada Haslinger küreyi çevirerek, "Bakın, Hogelmann, beni anlıyorsunuzdur umarım," dedi. "Şu genç meslektaşım, yani bugünkü genç öğretmenler yetişirken, farklı öğretim yöntemleri filan öğreniyorlar artık. Ama eğer bir..., yani şunu demek istiyorum, ben de onlar gibi..."

Öğretim yöntemleri hakkında en ufak bir fikrim yoktu, ama ne demek istediğini anlamıştım. Sanırım, Haslinger biraz üzgündü. Matematiği bana genç öğretmenin sevdirip öğrettiğini sanıyordu. Bana matematiği kendisi öğretemediği için sıkılıyordu.

Ben de Haslinger'e, ablamla birlikte her gün saatlerce deliler gibi matematik çalıştığımı anlattım.

"Demek öyle ha!" diye mırıldandı Haslinger. Yüzü o kadar kötü görünmüyordu artık. "Demek ablanla çalışıyordun sen! Hem de saatlerce!" deyip duruyordu. Sonra da, "Görüyor musunuz, genç adam, ter dökmeden hiçbir şey kazanılmıyor!" deyip, küreyi yeniden döndürdü.

Hâlâ orada kálmam mı, yoksa artık gitmem mi gerekir bilemiyordum. Tam ona bunu soracaktım ki, "Coğrafya derslerim için benim yardımcım olmak ister misiniz?" diye sørdù bana.

Aslında yardımcı mardımcı olmak istemiyordum, çünkü durmadan kürenin tozunu almaya, haritaları toplayıp rulo yapmaya hiç mi hiç hevesim yoktu. Ama bu onurlu görevi geri çeviremezdim herhalde. "Evet, tabii, seve seve!" demek zorunda kaldım.

Haslinger, haritaların en iyi nasıl toplanacağını, kürelerin nasıl temizleneceğini ve kabartma yer şekillerinin zarar görmeden nasıl raflara kaldırılacağını gösterdi. Bu arada da bana, aslında çok temiz ve dikkatli bir yardımcısı olduğunu, ama okula uzaktan trenle gelip gittiği ve treni de artık daha erken hareket ettiği için, küreleri temizlemeye çalışırken bazen trenini kaçırdığını filan anlattı.

Sonra da birdenbire dönüp, "Ama siz Hogelmann, siz okula trenle gidip gelmiyorsunuzdur umarım, değil

mi?" diye sordu.

"Ben mi? Hayır! Ha-a-yı-ır!" diye kekeledim.

"Okuldan çok uzakta mı oturuyorsunuz?" diye sordu Haslinger.

"Hayır," dedim. "Eski kilisenin orada, hemen köşeyi dönünce."

"Ne rastlantı, ben de o civarda oturuyorum!" dedi Haslinger.

Coğrafya sınıfından çıkarken, sanki bir düşte gibiydim. O sırada aklımdan neler neler geçmiyordu ki: Demek Haslinger benim nerede oturduğumu bilmiyormuş! Demek beni önceden tanımıyormuş! Bana yalnızca sıradan bir öğretmen gibi takmış demek! O sırada babamı merak ediyor olmasaydım, epey seyinirdim herhalde. Ama yine de içimde bir sevinç vardı. Gidip sınıftan çantamı aldım. Kimseler kalmamıştı. Ne de olsa, Haslinger' le konuşmamız epey uzun sürmüştü.

Üç kat merdiveni koşarak aşağı inerken, merdiven bitimlerindeki alçı büstleri başımla selamladım. Sonra da okulun girişindeki, en başarılı öğrenciler panosuna, "Böööö)" diye yüksek sesle bağırıp, dil çıkardım.

Okulun sobalarını yakıp, temizliğini yapan görevli o sırada oradan geçiyordu.

"Demek dilini çıkarıp, böö diyecek kadar kızgınsın ha?" dedi bana.

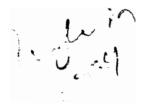
"Yok canım," dedim ona. "Okul, sanıldığı kadal kötü/

Christine Nöstlinger

bir yer değil!",

Bütün bisliğini temizleyip, sobalarını erkenden yaksaymışım, okulun ne berbat bir yer olduğunu anlarmışım ona göre.

Martina çıkış kapısında beni bekliyordu. Babamın hâlâ eve dönmemiş olmasından korktuğu için eve yalnız başına gitmek istemiyormuş. Aslında Martina'ya, Haslinger'i anlatmak istiyordum, ama koşturduğumuz için bunu yapamadım. Eve her gün on iki dakikada giderken, o gün yedi dakikada gidivermiştik.

14

Bu bölümün bir kısmını tiyatro oyunu gibi yazacağım; çünkü, sürekli olarak Lawuga ile Livka'nın konuşmaları var.

Durmadan birinin adını yazıp, iki nokta üst üste koyduktan sonra, "söyle şöyle, dedi"lerden, "öbürü de şöyle karşılık verdi"lerden kurtulmak için bu yolu sectim. Ama başlangıcı, iki

vet, tam yedi dakikada eve vardık. Annem kapıda bekliyordu. "Babanızı her an getirebilirler!" dedi.

"Onu getirecekler de ne demek?" diye sorduk Martina'yla bir ağızdan.

Annem şaşkınlıktan altüst olmuştu. Bunu kendisinin de bilmediğini söylerken, başparmağının tırnağını kemirip duruyordu.

"Livka ve Lawuga telefon edip, onu getireceklerini, ama hiç merak etmememizi söylediler," diye açıkladı Nik.

"Onun yalnızca huzura ihtiyacı olduğunu söyledi Livka ve Lawuga. O kadar!" dedi annem de.

Az sonra bahçenin önünde bir araba durdu. İçinden Livka ve Lawuga indiler. Livka ve Lawuga babamın iş arkadaşları. Onları uzun zamandır tanıyorum. Livka oldukça neşelidir; Lawuga da çok komik biridir. İkisi birden babamı arabadan çıkardılar. Babamın yüzü bembeyazdı, birkaç yerinde de hafif sıyrıklar vardı. Livka ve Lawuga babamı ortalarına alarak omuzladılar. Bu şekil-

de babamı oturma odasındaki kanepeye kadar taşıdılar. Annem de bir kere göğsünden, bir kere de sırtından tutmaya çalıştı.

Babam kanepeye yığılıp kaldı. Annem, onun paltosunu, ceketini ve pabuçlarını güçlükle çıkardı. Sonra da üstüne bir battaniye örttü. "Bir yudum bir şey içmek ister misin?" diye sordu. "Ya da başına bez sarmamı?"

Babam bunlara yanıt veremezdi, çünkü çoktan uykuya dalmıştı bile. Uykusunda horluyor, arada da inliyordu.

Annem, Livka ve Lawuga'ya oturmalarını rica etti. Annem, büyükbabam, Livka ve Lawuga masanın çevresine, Martina'yla ben de halının üstüne oturduk. Nik kanepeye, babamın ayakucuna tünedi. Bay Hawlica güneşlenmek için bahçede yattığı zaman köpeği yanında nasıl duruyorsa, Nik de babamın yanında tıpkı öyle duruyordu. Ama Nik biraz da, çocuk yataklarının başucuna asılan takvimlerdeki koruyucu melekleri andırıyordu.

Sanırım hepimiz Nik'in babamın başında böyle nöbet tutmasından memnunduk. Çünkü, orada otururken saçma sapan şeyler anlatamıyordu en azından; yoksa, Livka ve Lawuga'ya aile içinde kalması gereken her şeyi anlatırdı.

Annem, Livka ve Lawuga'ya neler olup bittiğini sordu. Bu arada da onlara birer viski ikram etti. Lawuga, araba kullanacağı için içemeyeceğini söyledi. Bunun üzerine annem de ona bir bardak kola getirdi. Ama Lawuga yine de viskiyi içip, kolayı bıraktı.

Evet, şimdi aşağıda Livka ile Lawuga'nın konuşmalarını aktaracağım. Onlar konuşurken, babamın arada bir inlediğini yazmıyorum elbette. Babam inleyip üstünü açtıkça, Nik de onu örtüyordu. Ayrıca, Lawuga'nın anlatırken, bir yandan da koskoca bisküvi kutusunu boşalttığını da yazmıyorum. Annemin arada bir, "Aman Tanrım! Aman Tanrım! Aman Tanrım!" diye çığlıklar attığını da.

Babamın iş arkadaşları Livka ve Lawuga'nın Raporu

(Bir şey daha var: Livka kısa boylu ve zayıf, Lawuga ise uzun boylu ve zayıf.) 💉

Lawuga: Bakın, sayın bayan, aslında bu anlatması zor bir konu. Bugün saat dokuzda elimdeki hasar dosyalarıyla-

Livka: Sevgili meslektaşım, sanırım dün akşamdan başlasak daha iyi olur!

Lawuga: Evet, haklısınız. Belki de siz... yani, siz hep daha doğru anlatırsınız da...

Livka: Dün iş çıkışı Bay Hogelmann oldukça neşeliydi.

Lawuga: Gerçekten, gerçekten, sevgili bayan, bunu ben de onaylayabilirim. Bay Hogelmann bana aşağı holde fıkra bile anlatmıştı. Hem de çok güzel bir fıkra!

Livka: Bize, hemen eve gideceğini söyledi. Ama sanırım bu doğru değildi; çünkü yarım saat sonra yeniden ofise dönmüş.

Lawuga: Ama biz dün bunu bilmiyorduk elbette. Bu sabah kapıcımız Bay Böck söyledi. Sabah sabah, elimde karmaşık bir zarar dosyasıyla Bay Hogelmann'ın odasına gittiğimde yerinde yoktu. Sekreteri Bayan Kasparek, Bay Hogelmann'ın henüz gelmediğini söyledi. Bay Hogelmann'ın masasında olduğunu bildiğim bir belge, elimdeki iş için acilen gerekliydi bana. Her neyse, belgeyi orada bulamadım.

Livka: Lawuga, lütfen dostum, bütün bunlar Bayan Hogelmann'ı ilgilendirmez ki. Evet, yani meslektaşım Lawuga eşinizin hem paltosunun hem de şapkasının odada olduğunu fark etmiş.

Lawuga: Ben de, Bayan Kasparek de bunu oldukça garipsemiştik. Tam o sırada telefon çaldı. Arayan kapıcımız Bay Böck'tü. Dün akşam Bay Hogelmann'a vermiş olduğu bodrum kat anahtarını geri istiyordu. Bundan ne benim ne de Bayan Kasparek'in haberi vardı.

Livka: Bayan Kasparek ile Lawuka odama gelip, konuyu bana da aktardılar. Bay Böck'e gidip, konuyu iyice araştırdık. Bay Hogelmann herkes ayrıldıktan sonra ofise geri dönmüş. Bay Böck'ün dediğine göre, önce odasına girmiş, sonra da Bay Böck'ten bodrum katın anah-

tarını istemiş.

Lawuga: Böck'ün anlattığına göre, meslektaşım Hogelmann çok kızgın ve üzgün bir haldeymiş, dahası hasta gibiymiş. Söyledikleri pek anlaşılmıyormuş; ama, şöyle mırıldanıyormuş galiba—

Livka: "Bu işi tam olarak öğrenmem gerek!"

Lawuga: Bay Böck ona neyi öğrenmek istediğini sormuş. Bunun üzerine meslektaşım Hogelmann tuhaf tuhaf bakmaya başlayıp—

Livka: "Bay Böck! Sanırım, korkunç bir sahtekârlığın izindeyim!" demiş.

Lawuga: Sonra da, meslektaşım Hogelmann elinde anahtarlarla bodrum kata, Bay Böck de çiçekleri sulamaya gitmiş. Bizim Bay Böck çiçekleri çok sever de.

Bay Böck çiçekleri sulamaktan döndüğünde, Hogelmann herhalde çoktan evine gitmiş, bodrumun anahtarlarını da cebinde unutmuştur, demiş kendi kendine. Yani, inip de bodruma göz atmak aklına gelmemiş.

Ama ben, Bay Hogelmann'ın ne kadar titiz olduğunu çok iyi bilirim ben. Onun asla dalgınlıkla, bodrum katın anahtarını cebinde, paltosunu da ofiste unutmayacağını söyledim Böck'e.

Livka: Tam o sırada Bayan Kasparek bir çığlık atarak, Bay Hogelmann'ın bodrumda belki de kriz filan geçirdiğini söyledi. Hepimiz birlikte, yani Lawuga, Bay Böck, Bayan Kasparek ve bendeniz, bodruma koştuk. Bodru-

mun kapısı ardına kadar açıktı...

Lawuga: Doğrusu, karşımızda korkunç bir manzara vardı. Gördüklerimizin çok tuhaf olduğunu söylemeliyim!

Livka: Bütün dosyalar yığınlar halinde yere yıkılmış, raflardaki dosyalar aşağı atılmıştı; her yerde parçalanmış, eskimiş kâğıtlar ve belgeler duruyordu.

Lawuga: Ayrıca, her yandan tuhaf hışırtılar ve tıkırtılar duyuluyordu.

Livka: Kâğıtlar hışırdıyordu. Bunun neresi tuhaf ki!

Lawuga: Değerli meslektaşım, ben kırk yıldır dosyaların arasındayım. Normal kâğıt hışırtısını çok iyi bilirim. Bodrumdaki o hışırtılar normal değildi! Öyle bir ses vardı ki, çok tuhaftı.

Livka: Belki de bir farenin sesini duymuşsunuzdur. Ne de olsa bodrumda fareler vardır, değil mi? Çoğu dosyalar da kemirilmişti zaten!

Lawuga: Her neyse; kâğıtların arasında ilerlemeye başladım. Güçlükle yürüyebiliyordum; kemirilmiş kâğıtların arasından küçücük kâğıt kırpıntıları uçuşuyordu. Bir yandan da, "Hogelmann, dostum! Hogelmann, dostum! Burada mısınız?" diye bağırıyordum. Sonra bir inilti duydum. Sırtımdan buz gibi ter bosaldı. Buz gibi!

Livka: Sonra onu buldu ve bize seslenerek, onu bulduğunu bildirdi.

Lawuga: Gerçekten de onu bulmuştum! Aslında yal-

nızca ayaklarını görebilmiştim. Çünkü bir dosya yığınının altından yalnızca ayakları dışarı çıkıyordu. "Bay Hogelmann, siz misiniz?" diye sordum. Dosya yığınının altından gelen iniltiler çoğaldı.

Livka: Evet, daha sonra meslektaşımız Hogelmann'ı dosyaların altından çıkardık. Aslında bilinci yerindeydi, ama aklı korkunç derecede karışıktı ve nedense ağzı da kâğıt kırpıntılarıyla doluydu. Hemen ağzındakileri boşalttık."

Lawuga: Bunun üzerine sevgili meslektaşımız çok tuhaf şeyler söylemeye başladı, çok tuhaf. Düş görmüş olmalıydı. "Gerçekten imparatorları yokmuş. Delirmiş bunlar. Gerçekten imparatorları yokmuş," diye mırıldanıp duruyordu.

Livka: Hiç durmadan böyle mırıldanırken, arada bir de, "Kandırıldım! Kandırıldım!" diye sayıklıyordu.

Lawuga: Hogelmann'ı dosyaların altından çıkardıktan sonra korkunç bir şey daha oldu. Bayan Kasparek birden çığlıklar atıp, sanki... şey... Çok kötü işte!

Livka: Çünkü bir şey ısırmıştı onu. Çok tuhaf, ama işin gerçeği buydu. Bayan Kasparek dosyaların altından çekip çıkardığında ayağı gerçekten kanıyordu. Kâğıtların üstüne basa basa, çığlıklar içinde bodrumdan çıkıp gitti Kasparek.

Lawuga: Biliyor musunuz, yerler öyle kâğıt dolu olunca, çok zor koşulabiliyor. İşte, ondan sonra Bay Hogel-

Kim Takar Salatalık Kral'ı

mann'ı yerden kaldırıp, bodrumdan çıkardık; ama hâlâ saçma sapan şeyler söylüyordu.

Livka: "Çabuk, çabuk! Yoksa, yine gelirler! Arkadaşlar, çabuk olun, o canavarlar yine gelirler!" deyip duruyordu.

Lawuga: Onu bodrumdan dışarıya çıkardığımızda derin bir nefes aldı. "Arkadaşlar, gerçekten tam zamanında yetiştiniz," dedi. Sonra da kendinden geçti.

Lawuga ile Livka'nın bize anlattıkları bunlardı işte. İkisi de birer viski daha içip, kalan son bisküvileri de yediler. Onlara göre, bütün bunların nedeni ancak şu olabilirmiş: Babam taşıt sigortasıyla ilgili bir dolandırıcılığın izindeymiş herhalde. Yani eski bir sahtekârlığı araştırıyormuş. Bu nedenle ofisine geri dönmüş ve bodrumdaki eski dosyalarda bir ipucu yakalamaya çalışıyormuş. Herhalde orada midesi bulanıp bayılmış. Daha sonra da fareler ortaya çıkmış; ama babam kendine geldiğinde fareleri görünce, şok geçirmiş sözde. Ne de olsa, fareler korkunç yaratıklarmış.

Lawuga'nın belirttiğine göre üzücü olan şey, babam gibi azimli bir meslektaşın bir olayın peşine düştüğü zaman, bundan kimseye söz etmemesiymiş. Yoksa, onu çok önce bulabilirlermiş.

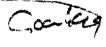
Annem de hemen atılıp, bunun gerçekten çok üzücü olduğunu söyledi. Bizler de, Bay Livka ve Bay Lawu-

Christine Nöstlinger

ga'ya, farelerin ne kadar korkunç yaratıklar olduklarını ve olayın kesinlikle onların düşündüğü gibi geliştiğine inandığımızı söyleme yarışına girdik.

Livka bu olayın şirket için ders olduğunu, hemen bugün DDT ya da benzeri bir şeyle bodrumu ilaçlamaya başladıklarını söyledi. Sonra da, sigorta genel müdürünün, babamın iyice dinlenmesini ve en kısa sürede sağlığına kavuşmasını dilediğini ekledi. Çünkü, şirketin babam gibi çalışkan ve dürüst memurlara çok gereksinimi varmış.

Bundan sonra Livka ve Lawuga gittiler; ben de Lawuga'nın içmediği kolayı içebildim sonunda.

15

Bu öykünün burada bitmesi iyi oldu, çünkü yarın bacağımdaki alçıyı çıkaracaklar ve artık yazmak için zamanım olmayacak.
Son bölümde, Nik'in bizi o beladan nasıl kurtardığını anlatıyorum.

ivka ve Lawuga gittikten sonra annem babama bakmaya başladı. Artık babam eskisi kadar inlemiyordu. Ama annem yine de hâlâ endişeli gibiydi. Aile doktorumuz Binder'e telefon etti. Evi iki bina ötede olduğu için, hemen geldi Doktor Binder. Babamın nabzını, tansiyonunu ve ateşini ölçtü. Bu sırada babam kısa bir süre uyanarak, bitkin bir suratla çevresine bakındı ve, "Tanrı' ya şükür, evimdeyim!" dedikten sonra yeniden uykuya daldı.

Doktor Binder, babamın nabzını da, tansiyonunu da, ateşini de normal buldu. Sonra küçük bir el feneriyle babamın gözlerinin içine baktı. Elbette, önce babamın gözkapaklarını açtı, çünkü babamın gözleri kapalıydı. Reflekslerinden biri Doktor Binder'e babamın beyin sarsıntısı geçirdiğini söylüyormuş. Hafif değil, ağır da değil, orta dereceli bir sarsıntıymış işte. Babamın yatakta dinlenmesi gerektiğini bildirdi. Başına sargı sarılmasının zararı olmayacağını belirtti. Bunu annemin hatırı için söy-

Kim Takar Salatalık Kral'ı

lemişti herhalde, cünkü annemin sargı yapmaya bayıldığını bilirdi. Doktor Binder giderken anneme, "Sevgili bayan, değerli eşinizin, geçirmiş olduğu bu kazayı daha sonra hatırlayacağını sanmıyorum. Beyin sarsıntılarında bazen böyle sonuçlarla karşılaşılıyor. Dahası, hafızasında umulandan büyük boşluklar bile olabilir," dedi.

"Bu hiç de fena olmaz!" diye bağırdı annem.

"Bunun nesi iyi?" diye şaşkın şaşkın sordu Doktor Binder.

Annem de kekeleyerek, öyle demek istemediğini belirtti. Büyükbabam da güldüğü görünmesin diye mendiliyle ağzını kapatıp, hafifçe öksürmeye başladı.

Bunun üzerine Doktor Binder, "Eşiniz kendine geldiğinde, lütfen ona az soru sormaya çalısın. Odayı biraz karartın. Ona anlayışlı ve sıcak davranın. Şefkate ihtiyacı olacak!" dedi.

Daha sonra büyükbabam bir aile toplantısı yapmamız gerektiğini söyledi. Babam bizi, biz de onu rahatsız etmeyelim diye mutfağa geçtik. Neyi konuşmamız gerektiğini hepimiz çok iyi biliyorduk, ama kimse lafa başlamak istemiyordu. Sonunda büyükbabam, "Pekâlâ!" dedi. "Babanız geri döndü iste! Bu beladan kurtuldu. Yakında iyileşecektir. Ancak, o iyileşmeden önce, bu meselenin geri kalan belalı bölümünü de halletmemiz gerekiyor!"

Nik hâlâ neden toplantı yaptığımızı anlamamış ol-

Oll Christing Baselinger

malı ki, "Meselenin halletmemiz gereken belalı bölümü nedir?" diye sordu. /

"Şu Hıyaristan [/," dedi annem.

"Hıyaristanlı gitmek zorunda!" diye bağırdı Martina. Ben ve büyükbabam da başımızla onayladık.

Ama ondan nasıl kurtulacağımızı bilemiyorduk. Gerçi annem şu Kumi-Ori Kralı'nın kesinlikle gitmesi gerektiğini söylüyordu, ama bir sineği bile öldüremeyeceğinden, ona da hiçbir biçimde acı veremezmiş. Bizim de ona kötü bir şey yapmamızı istemiyordu. İnsanın biraz hoşgörülü ve iyi niyetli olması gerek, diyordu.

Büyükbabam, Kumi-Ori konusunda iyi niyet ve hoşgörüyle bir yere varamayacağımızı belirtti, ama somut bir öneri getiremedi. Böylece toplantımızı bir sonraki güne erteledik. Geçici bir önlem olarak, babamın o gece oturma odasında yatmasına karar verdik ve Hıyarsitanlı'yı da babamın odasına kilitledik. Hiçbir biçimde babamın Hıyaristanlı'yla karşılaşmasını istemiyorduk.

Daha sonra Martina en güzel elbisesini giydi, saç maşasıyla alnındaki kâkülleri lüle yaptı; çünkü Stanek Kurti onu böyle beğeniyormuş. Sonra da Kurti'yle sinemaya gitti.

Annem ise, Martina'nın son seansa gitmesine babamın ne diyeceğini bilemediğini söyleyip duruyordu hâlâ.

"Bir kere yarın okul yok, bu bir. Nasıl olsa erken yat-

mam gerekmiyor. Sinirlerimin dinlenmesi gerekiyor, bu iki. Kurti'nin saçları uzun değil, bu da üç," dedi Martina da ona. "Kuuuurtiiiii"yi söyleyiş biçiminden, onun Berger Alex'in yerini alacağını anlamıştım hemen.

Büyükbabam, Martina'yla birlikte evden çıktı. Kahvede, geçen haftanın yabancı gazetelerini okuyacaktı. Annem de, bugün yaşadıklarının sinirleri için çok fazla olduğunu söyledi. Bir uyku hapı alıp, hemen yattı. Yatmadan önce babamın üstüne bir battaniye daha örttü.

Ben de Nik'le birlikte mutfakta kaldım. Aslında odama gidip, dört hafta önce başladığım polisiye romanı okuyup bitirmek niyetindeydim. Ama Nik o kadar üzgün görünüyordu ki, onu yalnız bırakmak istemedim. Biraz şakalaşayım dediysem de, hiç keyfi yoktu. Gözlerini önüne dikmiş, öylece dururken, "Baksana, Wolfi, benim biraz dışarıya çıkmam lazım!" dedi birdenbire.

"Sen aklını mı kaçırdın!" dedim ona. "Senin gibi bir ufaklık gecenin sekiz buçuğunda dışarı çıkar mı hiç!"

"Çıkmak zorundayım ama!" diye diretti Nik.

"Zorunda filan değilsin, aptal adam!" dedim. Nik bana büyük bir öfkeyle baktı. O zaman Nik'e haksız davrandığımı ve onunla çok kaba konuştuğumu fark ettim. Tıpkı büyükler gibi konuştum onunla, diye geçirdim içimden. Kabalaşmanın ve kötü davranmanın ne kadar kolay olduğunu düşündüm

"Özür dilerim, ∕Nik," dedim. "Sen aptal filan değil-

Christine Nöstlinger

sin. Gerçekten dışarı çıkmak zorunda mısın?" Nik, evet anlamında başını salladı.

"Seninle birlikte gelebilir miyim?" diye sordum. Nik, hayır anlamında başını salladı.

"Dışarda çok mu kalacaksın?" diye sordum.

"Yalnızca on beş dakika," diye karşılık verdi Nik.

"Söz mü?" dedim.

"Söz!" dedi ve sonra da mutfaktan çıktı. Mutfak kapısından üst kilere girdiğini gördüm. Sonra da, küçük bir çocuk sırt çantasıyla kilerden dışarı çıktı. Lavabonun altındaki dolabı açıp, çantayı cücüklü patateslerle doldurdu. Dönüp bana bakmadı hiç. Ben de onu hiç görmemiş gibi yaptım. Daha sonra sırt çantasını yüklenip, mutfaktan çıktı Nik. Mutfak kapısını da arkasından kapattı.

Oturup, onu beklemeye başladım. Dışardan hiç ses gelmiyordu. Yaklaşık bir dakika sonra holde bir gıcırdama duydum. Bu, eski bebek arabasının tekerleklerinin sesiydi. Derken, bizim Hıyaristanlı'nın mızmızlanan sesini duydum: "Biz bunu istemiyor! Hiçbir şey istemek yok ben! Biz burda kalmak istiyor!" Sonra Nik'in sesini duydum: "Üzgünüm, ama buna olanak yok!" Mutfak penceresinden dışarı baktım. Dışarısı karanlıktı. Yalnızca mutfak penceresinden bahçe kapısına kadar uzanan çakıllı yola kocaman bir ışık vuruyordu. Nik bahçeye vuran bu ışığın içinden geçip gitti. Bebek arabasını itiyordu. Arabada, başındaki tacı ve sırtındaki çantasıyla

Kumi-Ori Kralı oturuyordu.

Sonra gözden kayboldu Nik. Ben de pencerede oturup bekledim, bir yandan saate bakıyordum. Tam on beş dakika sonra, Nik geri döndü ve bahçeye vuran ışığın içinden geçti yine. Bebek arabası yanındaydı, ama içi boştu artık.

Nik eve girer girmez, arkasından sokak kapısını kapattım. Aslında ona hiçbir şey sormamaya niyetliydim, ama kendimi tutamadım: "Onu nereye götürdün?"

Nik kısık sesle, "Arabadan inmek istemedi. Artık bizim evde kalamayacağını bir türlü anlatamadım. Kızıp, küfürler yağdırmaya başladı. Küf kokuları gelen bir kiler penceresinin önünde onu arabadan indirdim. Eminim orada kendine kalacak bir yer bulur. Sonra da koşarak eve döndüm!" diye anlattı.

Ona şaşkınlık dolu **k**ir hayranlıkla bakıyordum. Bu arada yanağının ortasında bir çizik fark ettim. "Onu arabadan indirmek için kucağıma aldığımda tırmaladı beni," diye açıkladı Nik.

"Aman da benim küçüğüme ne olmuş!" diyecektim ki, Nik'in böyle laflar için artık büyüdüğünü düşündüm birdenbire. Bu yüzden ona yalnızca, "Haydi, gel! Gidip yatalım!" dedim.

Sonsöz

Eger hålå ilgilenen varsa:

Babam yeniden iyilesti.
Yalnızca ara sıra bası ağrıyor.
Su anda oturma odasında, kimin gazetesinin daha iyi olduğunu tartısıyor büyükbabamla.
Yeniden calısmaya da basladı.
Sigortanın genel müdüründen de,
bodrumdaki farelerin farkına varmalarını
sağladığı için takdirname aldı.
Onun sayesinde bodrumdaki en önemli dosyaları
tam zamanında kurtarabilmisler cünkü.

Babamın gerçekten bir beyin sarsıntısı
geçirip geçirmediği kesinlik kazanmadı.
Ben geçirdiğini hiç sanmıyorum.
Yalnız bir seyi çok iyi biliyorum,
o da babamın her seyi gün gibi anımsadığını.
Olanlardan rahatsızlık duyduğu için bir sey
anımsamıyormus gibi yapıyor, o kadar.
Ama ben onu izledim.

Ayağa kalktığı ilk gün bütün odasını aradı.

Bütün dolapları, çekmeceleri acıp baktı, yatağın altına da baktı ve, "Nerede o sahtekâr? Nerede o alçak? Elbette onu elime geçireceğim!" diye homurdanıp durdu kendi kendine.

O an babama acıdım.
Doğrudan ona konuşmadan,
pencereden dışarıya bakarak,
"Nik onu buradan götürdü!
Bir daha asla geri dönmeyecek!" dedim.

Bunun üzerine babam hicbir şey söylemedi. Derin derin icini çekip, yeniden yatağına yattı. Sonra da uykuya daldı.

